

9963/
62

42

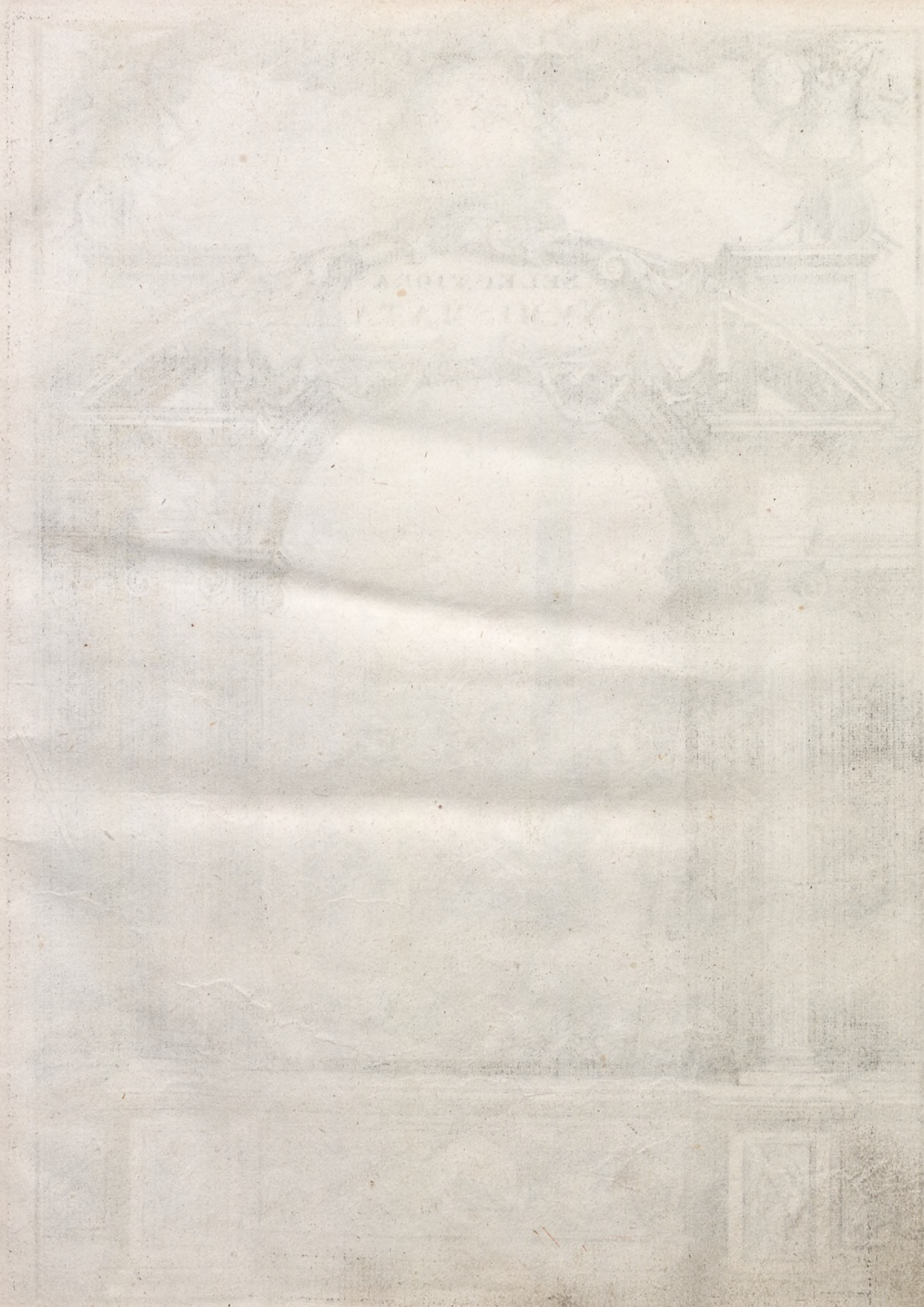

J. Foy-Vaillant numismata aerea imperator. augustar. et caesar.
in coloniis, municipiis et urbibus jure latio Donatis peroustra.
P. 1. 2. Par. sumptib. auctor 1688., o. figg. fol. (Varrentrap 10 f. 48 X. Weig. 8^{1/2}.)

SELECTIONA
NUMISMATA
IN ÆRE
MAXIMI MODULI
E MUSEO

*Illustrissimi D. D. FRANCISCUS DE CAMPS
Abbatis S. Marcelli, & B. Mariae de Siniaco,*

Concisis interpretationibus per D. VAILLANT D. M.
& Cenomanensium Ducis Antiquarium,

ILLUSTRATA.

PARISIIS,

Apud ANTONIUM DEZALLIER, in Vico San-Jacobæo,
ad Coronam Auream.

M. DC. XCV.
CUM PRIVILEGIO REGIS.

ad Reg. Franc. 1795.

9963/62

223677/II

Guziński Józef
K-cc, ol. Różyckiego 7
10.9.62 50.-K

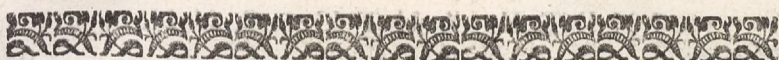
LECTORI.

NUMMOS veteres ex omni materia, omnique modulo summâ curâ multisque sumptibus collegit undique multis ab hinc annis illustrissimus ABBAS DE CAMPS, tam prospero successu, ut rei nummariaë studiosis omnibus, Principibus etiam non paucis opulentior in eâ re tandem evaserit: hi siquidem nummos habent permultos, ille verò numismata maximi moduli mole, cælaturâ, raritate eximia, in quibus Imperatorum seriem, si paucos excipias, cernere licet, ut & res ab eis præclare gestas, & quidquid in historiâ Romanâ legitur augustius. Ab amicis sæpe

invitatus, ut quæ privatae studens, tum utilitati, tum voluptati sibi comparaverat, in publicum commodum transferret, annuit comiter votis amicorum, ipse tamen diversis negotiorum generibus implicatus ea in ære prius, prout extant in ipsis exemplaribus, accuratè incisa, explicanda mihi postmodum tradidit. Utere igitur, Lector, eruditis opibus Musei Abbatis illustrissimi, usque dum publica fiant quotquot supersunt, ex auro, argento, ære selectiora numismata. Inter recentiores Cæsares unicum invenies extra suum ordinem collocatum, inscitiae ne ascribas, post cælatos jam successores ipsum recuperavit.

INDEX AUTHORUM.

A Cta Conc. Chalcedonensis.	pag. 100
Alciatus.	98. 104
Ammianus Marcellinus.	108. 121
Apollodorus.	35
Appianus.	36. 108
Aristides.	36. 82. 91. 92. 104
Artemidorus.	86. 90
D. Athanasius.	83
Athenaus.	60. 83
Aurelius Victor.	95. 101. 102. 124. 129
Baronius	11. 12
Calendarium vetus.	41
Calpurnius.	119
Capitolinus.	27. 35. 37. 39. 40. 45. 84. 85. 87. 91. 96
Cicero.	53
Cimelinum Regis Christianissimi.	18. 19. 64. 76. 110
Dio Cassius.	5. 9. 26. 31. 32. 35. 37. 43. 48. 53. 64. 72. 78. 83. 110
Dio Chrysostomus.	89. 97
Dionysius Halicarnassensis.	23
Diodorus Siculus.	123
Eustathius.	40. 56
Eutropius.	102. 130
Fulgentius.	94
Gaza Christina Regina.	57
A. Gellius.	41
Herodianus.	47. 57. 66. 72
D. Hieronymus.	55
Hyginus.	23. 54. 63. 103.
Isidorus.	49. 84
Iustinus.	108
Juvenalis.	20. 42
Lampridius.	43. 47. 48. 50. 51. 52. 54. 81. 82
Lilius Giraldus.	103
Livius.	26. 45. 54. 71. 104
Lucianus.	80
Macrobius.	23. 24. 25. 42. 94. 112

INDEX AUTHORUM.

<i>Manilius.</i>	6
<i>Marmor Oxoniense.</i>	18. 60. 68
<i>Medicbarbus.</i>	51
<i>Morellius.</i>	27
<i>Nicasius Abbas.</i>	111
<i>Occo.</i>	93
<i>Oppianus.</i>	21
<i>Ovidius.</i>	29. 89.
<i>Pausanias.</i>	18. 19. 53. 66. 67. 79. 92. 98. 114
<i>Philostratus.</i>	11. 18
<i>Phornutus.</i>	23. 53
<i>Photius.</i>	22. 76
<i>Plinius.</i>	1. 6. 17. 70. 111
<i>Plinius Junior.</i>	13
<i>Plutarchus.</i>	25. 41. 67. 71. 114
<i>Polybins.</i>	22
<i>Pomponius Lætus.</i>	106
<i>Porphyrogeneta.</i>	22
<i>Prudentius.</i>	30
<i>Ptolemæus.</i>	100
<i>Seguinus.</i>	3. 14
<i>Seneca.</i>	30
<i>Seneca Tragicus.</i>	21
<i>Sextus Pompeius.</i>	38. 41.
<i>Sextus Rufus.</i>	107
<i>Spanhemius.</i>	126
<i>Sponius.</i>	30
<i>Statius.</i>	29
<i>Stephanus de Urbibus.</i>	17. 24. 79.
<i>Strabo.</i>	1. 3. 22. 40. 48. 59. 60. 70. 84. 92. 100. 103. 108
<i>Suetonius.</i>	7. 8. 10. 11. 12
<i>Suidas.</i>	64. 68
<i>Tacitus.</i>	7. 10. 39. 68. 69. 78. 92
<i>Trebellius Pollio.</i>	109. 115
<i>Tristanus.</i>	33. 71. 105. 107
<i>Io. Valens.</i>	1. 50. 64. 75. 76
<i>Vegetius.</i>	74
<i>Virgilius.</i>	20. 24. 45
<i>Vopiscus.</i>	112. 116. 117. 118
<i>Zosimus.</i>	27. 98. 101

FINIS.

NUMISMATUM

EX ÆRE

MAXIMI MODULI

EXPLICATIO.

AUGUSTUS.

SALDUBA Hispaniæ Tarraconensis urbs Strab. lib. 3. pag. 161.
ad Iberum amnem sita, mutato nomine,
ab Augusto appellata est CÆSAREA Au-
GUSTA, ut duæ illæ literæ C. A. seorsim inter
se cum puncto in nummis separatae, innuunt:
deinde uno verbo CÆSARAUGUSTA à Scripto-
ribus nuncupata videtur, quod nomen accepit,
postquam divisâ inter Augustum & P. Romanum
Hispaniâ, Tarraconensis cum aliis Provinciis illi
cessit, urbemque, Romanam constituit coloniam,
transmissis in eam partim veteranis Legionum I V. Lib. 1. Col.
Scythicæ, VI. Ferratæ, & X. Fretensis: ut nos
docent illius insignes nummi superstites. Urbs au-
tem non modò colonia facta est, sed immunis Plin. lib. 3. cap. 3.
pronunciata: unde tot beneficiorum memor
hunc maximi moduli nummum inter alios cujus-

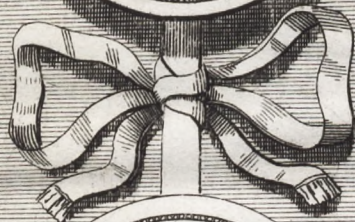

vis formæ munificentissimo Fundatori, tanquam perpetuo hostium victori cum corona è lauro contexta dedicavit. Arragoniæ urbs primaria & metropolis à Joanne XXII. Pont. Maximo effecta, hodie *Caracossa* corruptè dicitur pro Cæsaraugusta.ⁱ

LIVIA, seu JULIA,

VULTUS Liviae seu Juliae Augusti conjugis in plurimis nummis signatus est, nomen autem raro appositum: In Romanis quidem Tiberio filio annuente anno U. C. 775. & Druso nepote impetrante anno 776. sed sub *Iustitiae & Salutis* effigie in iis qui Tiberii nomen praefereunt, & sub *Pietatis* imagine in Drusianis; Senatus enim sui juris adhuc nimis erat studiosus, quàm ut Principum Foeminarum nomina in nummis suis apponere vellet: coloniae cum essent magis remotae, & Caesarum studiosae, effigiem Juliae & nomen simul apposuerunt: testis nobis est colonia Romulensis, mortuo quidem Augusto; sed Patrensis illo vivente ejus imaginem exhibere tantum ausa est, appposito monetæ maximæ cudendæ permisso circa ambitum, quem forsan ejus interventu obtinuerat, seu per uxorem carissimam munifico Conditori gratulans.

Seguinus hunc nummum primus vulgavit, & disertè hasce literas A. A. P. de Patrensis coloniae nominibus *Augustam*, *Aroem*, *Patrensem*; à tribus conditoribus & restauratoribus Eumelo, Patreo, Augusto interpretatus est, quem consule. Patrae, urbs Achaiae ab Augusto anno U. C. 725. ut innuit Strabo, deducta est colonia, transmissis in eam Legionis XXII. Primigeniae veteranis, ut il-

Edit. 2. pag. 115.

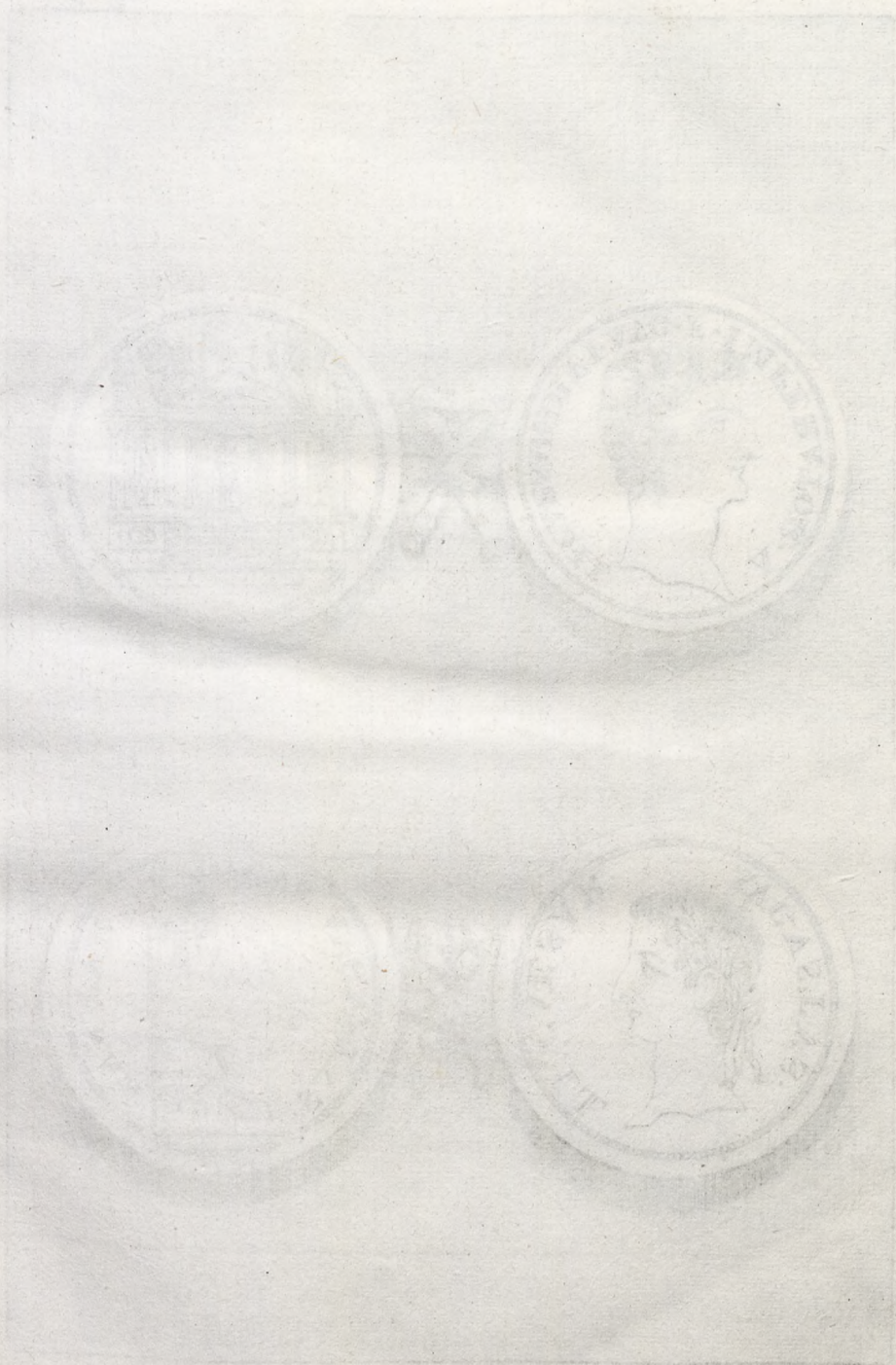
Lib. 3. pag. 387. In Chron.

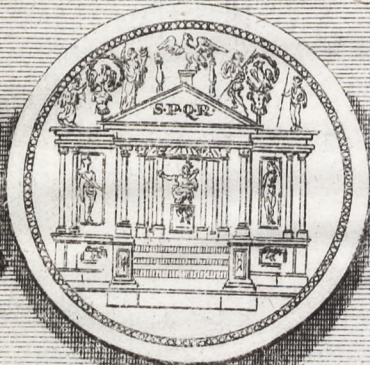
lius nomen & signa militaria in hujus coloniae nummis frequens percussa penitus arguunt.

Quadrigae in quibus vehitur Augustus, quinti ejus consulatus solemnem pompam designare videntur, dextra enim scipionem eburneum, insigne consulatus praefert, quem tunc cum Sexto Apuleio gerebat.

TIBERIUS.

I.

IMPERATOR V. inscribitur in nummo Tiberius, quem titulum Dalmatis ferro & igne domitis recepit anno U. C. 761. ut Dio narrat: *Lib. 55. pag. 570.*
Ita Dalmatia partim bello, partim pacificatione ad Romanos rediit. Templum in averſa parte pulcherrimum, Concordiæ eſt; quod idem Scriptor *Id. pag. 586.*
 Tiberium dedicaffe refert 763. *Anno ſequenti Tiberius ædem Concordiæ ſacravit inſcripto ſuo & fratris Druſi vitâ perfuncti nominibus,* nempe Dola-bella & Silano Coſſ. Sed nummus nos docet quando templum dedicavit, nondum Imperatoris titulum accepiffe, quem hoc anno Germania vaſtata obtinuit. Concordia ſedet in aditu templi dextra pateram, ſiniſtra cornucopiæ ſolitum inſigne tenens: hinc Tiberii ſtantis, illinc Druſi fratris ſtatua, etſi malè ſculpta ab inciſore; at ut æterna eſſet huius templi & eorum concordiæ apud poſteros memoria, percuffus eſt maximus nummus his temporibus admodum rarus.

II.

Tiberius in hoc nummo laureâ inſignitur, utpote imperium, deſuncto Auguſto, adeptus, cujus ſtatua radiato capite inſignis ſedet poſt apotheoſm, quemadmodum arguit inſcriptio **DIVUS**

AUGUSTUS à Turiasonibus qui nummum cu-
 dère, apposita. Turiaso, urbs est Hispaniæ Tarra-
 conensis in Celtiberis sita, municipium in num-
 mis appellatur, quod suffragii jure donatum fuisse
 se videtur: Si quidem à Plinio inter cives Roma-
 nos adscribatur, beneficium aliquod ab Augusto
 haud dubie accepit, cui tot nummos percussit,
 ut etiam ejus apotheosim in iis consignare volue-
 rit, & ipsi statuem tanquam Deo consecrare. Ful-
 men dextrâ tenet Augustus, quasi cœlum cum Jo-
 ve regens, ut ait Manilius:

Lib. 3. Cap.
 3.

Lib. 5. cap. 9.

. . . . . Cœlumque replevit
 Quod regit Augustus socio per signa Tonante.

Turiasones etiam se Tiberio plurimùm devotos
 testati sunt, per diversos in ejus honorem percus-
 sos nummos; quod videre est in nostro Colonia-
 rum libro.

A G R I P P I N A.

CAius Germanici & Agrippinæ senioris filius, ut imperium occupavit, in parentes Pius visus est: in memoriam patris Septembrem mensem *Germanicum* appellavit, matri Circenses, carpen- *Sueton. in
Caio. Num.
15.*rumque, quo in pompa traduceretur, instituit; in cuius memoriam Senatus nummum primæ magnitudinis percussit, in quo illud à mulis trahitur, sed cùm corona quercea, Caligulæ concessa tanquam Cives servasset & in illius nummis Senatûs jussu signata, etiam in matre occurrat, nemo non videt id monetarii, qui ectypum alterius pro altero accepit, errore factum: sed licet illi typi minimè nummis in quibus reperiuntur, conveniant, ut pote historiæ monumentis alieni; porro apud nummorum Cultores pro raris habentur, & ideo Lectoris hic oculis subjicitur.

I I.

Agrippina simulandi nescia, cùm Tiberium aliquando sermonibus suis lacefferet: ut eam à se amoveret, apud Senatum accusavit, & repetitis adversus eam probris, tandem obtinuit ut in Pandateriam insulam relegeretur, ubi non multò post occubuit: Caius ejus filius, mortuo Tiberio, cùm imperium obtinuisset, confestim in illam ad trans-

*Tacit. Ann.
nal. 5.*

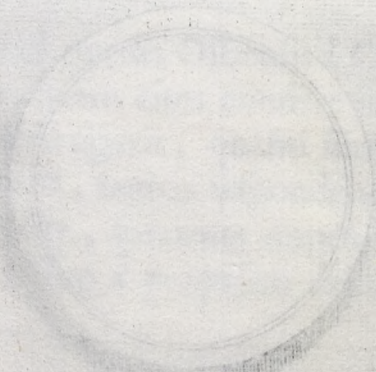
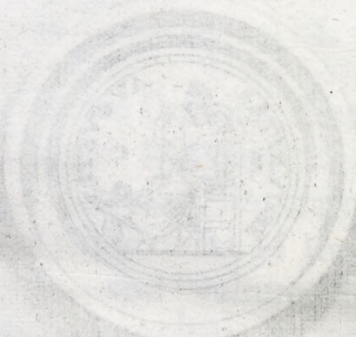

In Caio.
Num. 15.

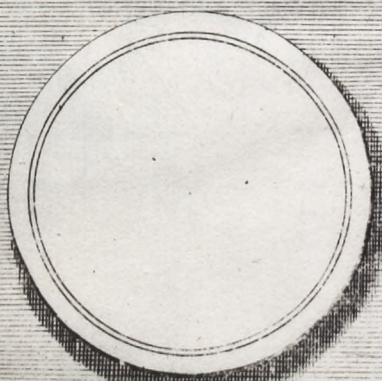
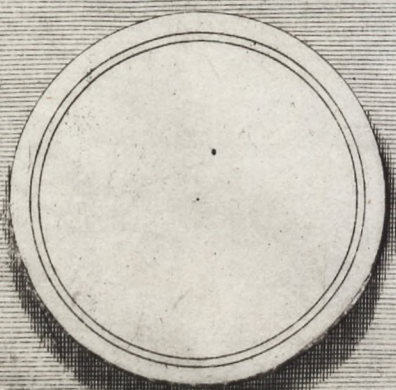
ferendos matris cineres festinavit tempestate turbida, quò magis pietas emereret, ut inquit Suetonius: *Inferias fratri & Agrippinae annua religione publicè instituit, & eò amplius matri Circenses, carpentumque quo in pompa traduceretur*: Hujus memoriam in nummis consignavit Senatus, ut norunt vel rei nummariae tyrones, sed maximos & eximiae molis nummos Caius signasse videtur, quorum pauci ad nostras pervenerunt manus: cùm illi qui Senatusconsulto percussi sunt, pro monetæ usu essent, & qui Caligulae jussu signati fuerant, amicis tantùm distribuerentur.

UDIV NERO

N E R O.

I.

EX gente Domitia Ænobarborum Nero Cn. Domitii & Agrippinæ filius in gentem Claudiam à Claudio Imperatore adoptatus est, & Octavia uxore ducta ad Imperium matris artibus pervenit, ejus vultum exhibet hic nummus maximorum molem ex toto non attingens, minoris quidem formæ est, sed cùm ejusdem crassitudinis sit, quâ signari solent, & amplissimum æreum circulum contineat, inter maximos reponi meretur. Ex anteriore parte Neronem lanugine ornatum & coronâ radiatâ insignem exhibet: ex altera Securitatem dextra capiti apposita sedentem ante aram ignitam, sinistrâ sceptrum seu hastam gerit; hæc autem Religionis cultum denotat, qua Principis securitas procuratur.

II.

Hic est portûs Ostiensis à Claudio extructi prospectus, quem cùm condere instituisset, Architectos interrogavit, quanti sumptus ejus operis essent futuri, tantos responderunt, quantos ipse facere nollet, sperantes impendii magnitudine audita, ipsum à proposito destitutum: nihil deter-

Dio Lib. 60.
P. 672.

*In Claudio.
Num. 20.*

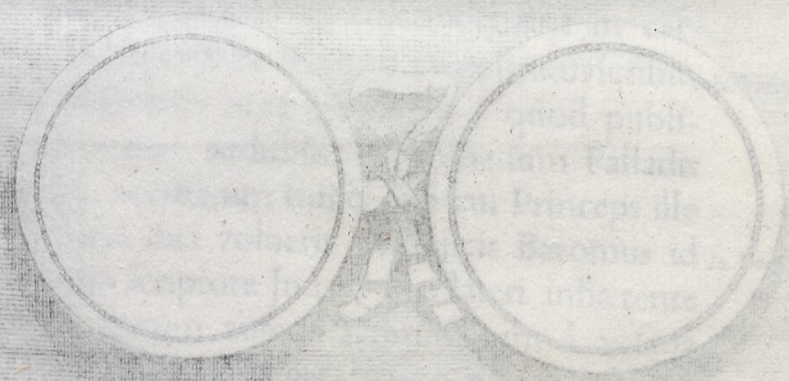
ritus rem in animum suum induxit, perfecitque magnanimitate ac potentia Romana dignam. Ejus figuram Suetonius & Dio graphicè describunt. In Claudii nummis nulli ejus occurrunt typi, sed omnes cum effigie Neronis, quod nos docet hunc principem illum absolvisse. Ad portûs introitum Neptuni seu Portumni simulacrum visitur, in medio Claudii statua paludamento ornata supra columnam tanquam Conditoris.

Annal. 15.

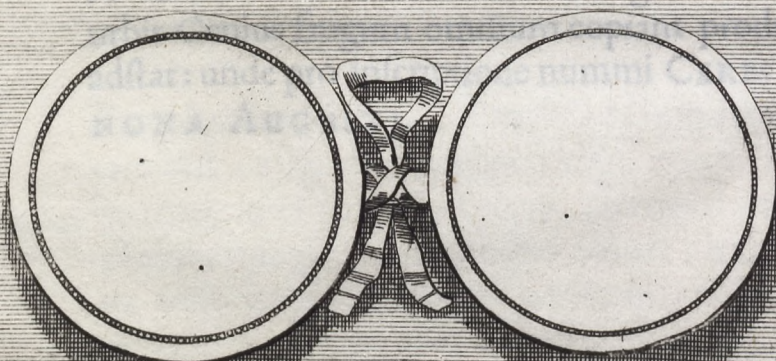
Alterius Neronis pars averſa, huic nummo pro Neronis capite incuſa eſt, ita ut idem duos efficiat in uno: hic exhibet Cererem ſedentem cui adſtat Abundantia, ara inter eas media; illa facem ſolitum inſigne, hæc cornucopiæ perpetuum ſymbolum gerit: eas quidem ad deſignandam Neronis in annona procuranda diligentiam, ut innuere videtur Tacitus, *pretiumque frumenti minutum, uſque ad ternos nummos.* Ceres verò depingitur tanquam ſerendi frumenti inventrix, matrona verò Romana ſub Abundantiæ imagine tanquam urbis Genius frugum omnium copiam producens adſtat: unde pro inſcriptione nummi CERES ANNONA AUGUSTI.

11-157

DOMITIANUS.

NUMMIS Domitiani maximis, utpote raris deficientibus, illius Imperatoris imago in signo antiquo rarissimo substituta est: illa velut parva Principis tabula in pixide semper ferenda ab aulicis excogitata videtur, sed à sculptore, magnitudine triplex nescio cur, cælata est. Minervæ galeatæ caput, pectore tenus humero Domitiani sinistro insistit, tanquam Dea tutelarior aut mater in aurem ejus quidquid deberet agere, suggeret, Numæ regis exemplo qui se Ægeriæ nymphæ omnia se facere dictitabat. Nemo nescit Domitianum vesanam Domini appellationem sibi post Caligulam vindicasse; Suetonius ait, cùm dictaret epistolam sic cœpit, DOMINUS ET DEUS NOSTER SIC FIERI JUBET. *In ejus vitâ Num. 8.* Unde institutum posthac, ut ne scripto quidem ac sermone cujusquam appellaretur aliter. Quod si quis facere detrectasset, tanquam magni criminis reus detrudebatur in carcerem, ut apparet ex his quæ Philostratus scribit, *In Tyaneo.* Tarenti prælidem sacra facientem, quod publicis precibus non addidisset Domitianum Palladis filium esse, accusatum fuisse. Sed cur Princeps ille Palladis filius dici voluerit, conjicit Baronius id *In Domit.* ei à Josepho scriptore Judæo ejus lateri inhærente suggestum, cùm autem Domitianum à vesana Dei appellatione avertere is non posset, saltem

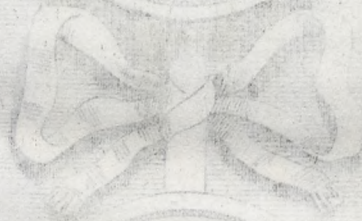
Palladis, cùm esset virgo, filium se prædicaret, suasisse : quandoquidem ex oraculis Prophetarum, virginis filium nasciturum, qui in perpetuum regnaturus esset, haberetur : ut autem Josephus Imperium Vespasiano patri portenderat; sane quidem Domitianus eandem spem concepit, ut quod Vespasianus fuerat consequutus, ipse acciperet. Conjecturam Baronius accipit, quod ut pater, ita & filius inquiri fecit, si qui reliqui essent ex familia David. Refert autem Eusebius nepotes

Ecclef. Hist. lib. 3. c. 20. Judæ illius qui secundum carnem frater Christi vocabatur, à nonnullis ad Domitianum delatos, quod ex regia Davidis stirpe essent oriundi, ab ipso de Christo & de regno illius interrogatos, cùm non hujus mundi nec terrarum imperium illud esse, sed angelicum & cœleste dicerent, vitæ hominum aspernatus, liberos abire jussit. Minerva in Domitiani nummis frequens cæolata est : huic Deæ templum erexit, cujus figuram & prospectum nobis illi suppeditant. Suetonius scribit Domitianum celebrasse in Albano quotannis Quinquatria Minervæ, cui collegium instituerat. Legionem ab eo institutam, de nomine ejus Minerviam appellasse testatur Dio.

In ejus vitâ. Num. 4.

Lib. 55.

TRAJANUS.

A Nerva adoptatus est Trajanus, cùm in Germania principis legatus exercitui præfesset; vir de omnium hominum genere meritissimus, primum Germanici victoriâ Pannonicâ relatâ nomen accepit, deinde devicto Rege Decebalo in Dacia, paceque cum eo initâ, in fine anni U.C. 854. Dacici appellationem Germanici titulo addidit, cùm Consulatum IV. ageret: anno autem 956. quintum iniit, in quo cusus est maximus hic nummus, ut denotat ejus epigraphe. Non abs re videtur si Trajanus in eo sub Jovis effigie exhibeatur, cùm ille ut alter Jupiter, à Romanis Optimi cognomen meruerit. Plotina ei adstat sub Junonis imagine tanquam digna hujusce Imperatoris conjux, de quâ Plinius junior. *Tibi* In Panegy.
uxor in decus & gloriam cedit. Quid enim illâ sanctius. A dextris Marciana soror, ut altera Minerva tanquam prudentiæ præses repræsentatur; hanc autem virtutem quantum patefecerit, dum in aula cum Plotina cognata est morata, audias eundem Plinium. *Quo quidem admirabilius existimandum est, quod mulieribus duabus in una domo, parique fortunâ, nullum certamen, nulla contentio est.* Trajanus inter Plotinam conjugem & Marcianam sororem depingitur, ut Jupiter inter Junonem uxorem, & Minervam filiam, sub Concor-

Ibid.

diæ imagine : de illis Panegyrista. *Susciunt in-
vicem, invicem cedunt, cum te utraque effusissime
diligat, nihil sua putant interesse, utram tu magis
ames.* En egregium concordia, Deorum instar,
inter homines monimentum.

*De Præstant.
Num. Ed. 2.*

Perrari sunt Trajani nummi ex ære maximo,
unicum in eorum serie à nobis nuper vulgata
descripsimus, cui addendus est insignis ille &
integer, ut ex ea discas quàm difficile illa confici
possit etiam à Principibus eorum collectio.

ELIUS ADRIANUS.

PL. VII.

IMP. ADRIANVS

PL. VII.

PL. VII.

HADRIANUS.

TRAJANO successit Hadrianus ipsius sanguineus, ab illo adoptatus, ut existimari volebat; sed potius auxilio Tatiani & Plotinæ, à qua amabatur ad Imperium pervenit: porro Senatus ei in Syria, ubi provinciam administrabat, confirmavit. Initio Trajani nomen sibi assumere sollicitus, imo se Nervæ nepotem aliquando inscribebat, ut adoptionem omnino suaderet: sed postea solâ Hadriani appellatione usus est, nullâ Tribunitiâ potestate adhibitâ; ita ut difficile sit, tempus quo ejus nummi percussi sunt assignare: præsertim cum tertium tantum Consulatam inierit, & jam uno ante imperium functus esset, duobusque aliis, ab initio subsequenter gesserit.

In hoc Hadriani nummo maximo, ille nudo capite in anteriore parte cum solo Augusti titulo exhibetur, in averſa verò parte Sabina conjux sub Cybeles effigie in curru à quatuor Leonibus tracto repræsentatur, & quidem sine inscriptione, ut postea Faustina senior sub eodem typo prodiit cum epigraphæ MATRI DEUM SALUTARI, & ejus etiam filia Faustina junior cum appellatione MATRI MAGNÆ. Cybele autem, *Rhea* & *Ops* nuncupata, dextra spicas gerit ad fertilitatem & omnium rerum abundantiam quas *Terra* profert, designandam: tanquam Sabinæ ope, huma-

na vitæ alimenta P. Romano concederentur. Ejus Dea attributa ejusmodi exponunt Mythologi : tympanum , terræ orbem : turres in capite , oppida : spicas , humana alimenta : leones , nullum terræ genus , quod non subigi , colique possit.

Maximi Hadriani nummi partim notam S. C. præferunt , partim eam non habent , quod arei omnes jussu Senatûs cuderentur in urbe , at cùm maximi non monetæ loco exponerentur , Hadrianus eorum cudendorum potestatem sibi primus arrogasse videtur : unde in sequentibus Cæsaribus nulla ampliùs S. C. nota , si Trajanum Decium exceperis qui omnia quæ sibi tribuerant Imperatores , Senatui reddidit.

HADRIANUS.

ADRIANUS

I I .

Hic Hadriani nummus S. C. notâ ornatus, primæ magnitudinis formam adæquat, sed amplius ille circulus in quo inclusus est, ei inter maximos locum assignat, præsertim cum is Princeps munificus plurimos ex hoc modulo à Senatu acceperit, & ipse tandem percusserit. A Patribus is signatus videtur, ob cultum quo Hadrianus Minervam scientiarum & artium Deam prosequabatur, de illo autem narrat Spartianus. *Fuit enim poëmatum & litterarum omnium studiosissimus.* Et paulo post. *Cum professoribus & philosophis, libris vel carminibus invicem editis, sæpe certavit.* Expeditiones sub eo graves haud fuere, & bella silentio pene transacta; pacis autem tempore, artes & scientiæ magis videntur.

I I I .

Laodicensis Phrygiæ ad Lycum fluvium siti, ut Plinius & Commodi nummus cum hujus fluvii simulacro & nomine percussi nos edocent; hunc Hadriano dum forsan in eorum urbe moraretur percussere, nam is per totum Imperium Romanum peregrinatus est. Laodicea à Seleuco Syriæ imperii fundatore de matris Laodices appellatione denominata est, Jovis quidem monitu per Apollinis oraculum, ut refert Stephanus. Ideo Jupiter pro supremo urbis numine ab illa habitus

est, & in hoc nummo sculptus, quòd Hadrianus sibi Jovis cognomentum adscivisset, nempe ΟΛΥΜΠΙΟΥ, post consecratum Athenis ab eo templum sub ejus nomine, cujus descriptionem videre est apud Pausaniam. Hinc *Olympius* in nummis Ephesiorum appellatus est & in maximo à Laodicensibus; sed ut Jupiter in variis urbibus colebatur, diversa etiam ab attributis nomina habuit, Laodicensis ille, ΦΙΛΑΛΗΘΗΣ, id est *veritatis amicus*, eadem semper formâ signatus in Augusti nummis appellatur, ut sequens in Smyrnæis Acræus indigitatur.

III.

Smyrna urbs Ioniæ celebris nummum Hadriano percussit sub Polemone, qui ita Imperatori gratus ut urbi ingentem pecuniæ vim ad opera publica, & ut bis *Neocori essent*, obtinuit. Is vocabatur Antonius, ut ex marmore Oxoniensi eruitur, sophista fuit Laodicensis quem Smyrnæi civitate donarunt: ideò memor plurima ipsis contulit, & illi videntur in nummo Hadriani Jovis statuam ab eo donatam exhibuisse, uti epigraphe innuit ΠΟΛΕΜΩΝ ΣΜΥΡΝΑΙΩΙΣ ΑΝΕΘΗΚΕ; *Polemon Smyrnæis posuit*. Jupiter Smyrnæorum, dictus est Acræus, ut nos docet alter ejus urbis nummus cum epigraphe: ΖΕΥΣ ΑΚΡΑΙΟΣ ΣΜΥΡΝΑΙΩΝ. Ita appellatus, quòd arci præsideret, & exstructum in eâ templum haberet in monte Coryphæo, id est vertice, ex Pausania.

Antic. p. 31.

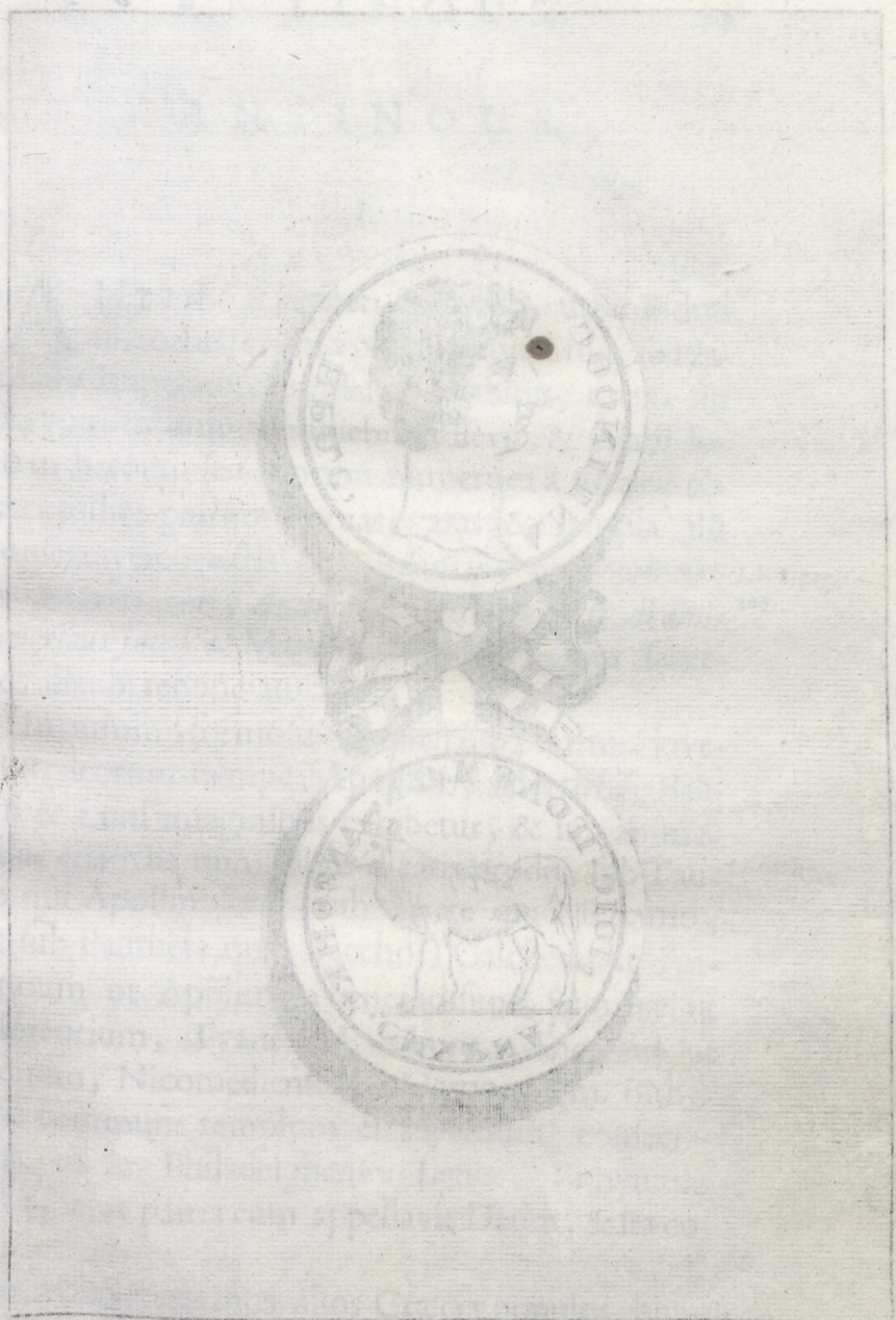
Cimel. Reg.

Ejusd. Cimel.

pag. 95.
Phelostr. de
vit. Sophor.
lib. 1.

Lib. 1.

ANTINOUS.

ANTINOUS puer Bithynio, urbe Bithyniæ ortus, eximia pulchritudinis fuit, ab Hadriano Imperatore in deliciis habitus, quem in Ægypto mortuum muliebriter flevit, & solatii loco in heroum seu deorum numerum à Græcis referri iussit: plurimi statuas, aras & templa illi consecravere: testis est Pausanias, τὸ δὲ ἱερὸν καὶ ποικίλον ἔστιν ἡ πόλις. *Lib. 8. pag. 409.* *Antinoi etiam religio est divinis honoribus sancita.* Marcellus quidam, ejus sacerdos alicubi renunciatur.

In nummis formosus ille puer sub plurimis juvenum deorum nempe, Apollinis, Mercurii, Bacchi & Lunæ imaginibus exhibetur, & sub animalibus etiam iis numinibus dicatis prodit, sub Tauro qui Apollini sacer, sub Ariete qui Mercurio, & sub Panthera quæ Baccho. Calchedonii Antinonem ut Apollinem venerati sunt, Smyrnæi ut Mercurium, Tyani ut Bacchum, Ancyranæ ut Lunum, Nicomedienses ut Harpocratem. Bithyniæ commune templum ei superbum consecravit, ut & Philadelphenses Lydiæ, Bithynium urbs, ejus patria eum appellavit Deum, & ita coluit.

Smyrnæi verò inter alios Græciæ populos hunc

heroem sub Apollinis, Mercurii, & Bacchi symbolis venerati sunt, & plurimos ei dedicarunt cum Tauro, Ariete, & Panthera nummos, procurante Polemone: de quo in Hadriano verba fecimus, is autem huic Principi valde carus in hoc studium peculiare posuit, ut denotaret suum versùs eum Imperatorem obsequium, ut videre est in Smyrnenlibus nummis. In hoc verò Taurus exhibetur ad indicandam ejus animalis statuam, quam Apollini in Antinoi honorem dedicavit, ut fert ejus epigraphe ΣΜΥΡΝΑΙΟΙΣ ΠΟΛΕΜΟΝ ΑΝΕΘΗΚΕ, *Smyrnæis Polemon posuit.*

Plurimis Diis immolabatur Taurus: unde iis dictus est sacer, primum Jovi, de quo Juvenalis:

Duc in Capitolia magnum

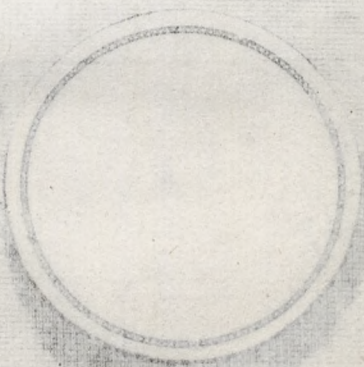
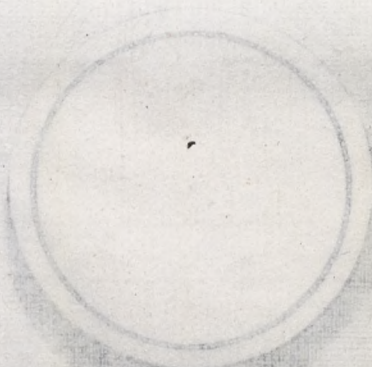
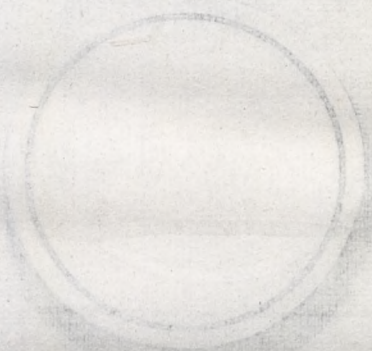
Cretatumque bovem.

Pariter Neptuno dicatus est, ut & Apollini, teste Virgilio.

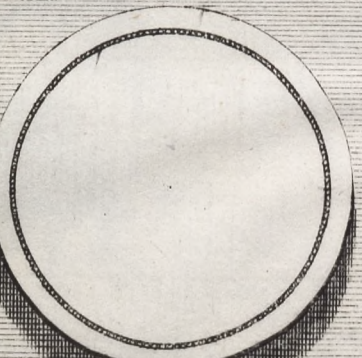
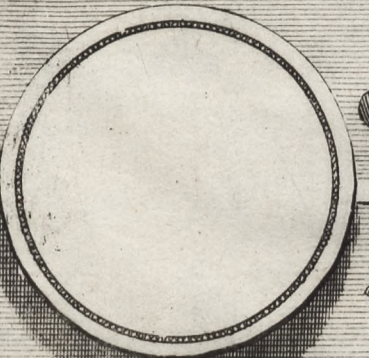
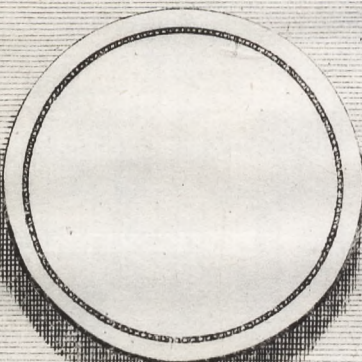
Taurum Neptuno, taurum tibi pulcher Apollo.

Sed Taurus in hoc nummo Apollinem respicit, quòd Antinous, cùm fuisset juvenis formâ conspicuus, ut alter Apollo qui juvenis semper depingi solet, sicut Bacchus & Mercurius, habebatur.

I I.

CUM Antinous è Bithynia esset oriundus, ejus provinciæ urbes Hadriani principis amasii, nuper inter deos illius jussu relati, honorem, nummos in quibus esset ejus effigies, ut cuderent, imprimis curabant: Tyani quorum urbs in Bithyniæ Paphlagoniæque erat confinio, maximum hunc signarunt, in eoque Antinoi statuam, quam sub Baccho venerabantur, posuere: Bacchus enim, uti Antinous, juvenis depingitur, & perpetua huic deo juvenus, ut Apollini adscribitur, propterea semper imberbis à Poëtis fingitur. Ovidius.

Stephan. de
urbib.

Solis perpetua est Phæbo Bacchoque juvenus.
Bacchus inequitat Pantheram, quod ei sacra sit & vino gaudeat, ut innuit Oppianus:

De Venat.
lib. 4.

Pantheras etiam dona Bacchi capiunt.
Thyrsum pro symbolo & armis gerit, unde *Thyrfiger* apud Senecam dicitur:

In Medea.

Candida Thyrsigeri proles generosa Lyæi.
Thyrsus erat hasta aculeata, hæderâ obtecta, quam in bigis Bacchæ quatiebant.

III.

Strab. lib. 12. C IUS urbs Bithyniæ fuit à Cio Herculis socio dicta, quam Philippus Macedoniæ rex à se everfam Prusiæ cognomine *Venatori* Bithyniæ principi dedit, qui illum in eâ capiendâ adjuverat: hæc postea ab eo restaurata, Prusias seu Prusa, de nomine suo dicta est: at cum plures essent ejus appellationis in Bithyniâ urbes, nempe à Prusia patre, qui *χολός*, id est *Claudus*, & à filio, Biblot. Phot. qui *Κυνηρός* dicebatur; nomen Cii pristinum re-sumpfit, & aliæ remanserunt, una scilicet ad Hippum fluvium dicta Prusias, altera ad Olympum montem vocata Prusa: ne quis autem Cium eandem esse cum Prusiade ad Hippum putet, ex nummis enim rectè omnes distinguuntur: alii præferunt *ΚΙΑΝΩΝ*, alii *ΠΡΟΥΣΙΕΩΝ ΠΡΟΥΡΠΙΩ*, alii *ΠΡΟΥΣΑΕΩΝ* ad Prusam Olympicam spectantes. Ciani Antinoum popularem suum inter Divos relatum venerantes, statuam ei à se erectam in nummis percusserunt, Hadrianus autem Imperator Bithyniam tunc provinciam suam non fecisse denotat *Ανθινάτης* Proconsulis in nummo appellatio, sub cujus permissu nummus est cusus, quæ in provinciis populi, tum Prætoris, tum Consularibus frequens erat, ut Lib. 53. innuit Dio, & nummi ac marmora firman-
In excerpt. Constant. tur: Hadrianus verò Pamphiliam Augustorum provinciam populo Romano pro Bithyniâ postea concessit.

T. ÆLIUS ANTONINUS.

I.

ANTONINUS ex Aurelia gente in Æliam adoptione Hadriani transiit, & in Imperio ei successit, varii illi percussi sunt nummi: in hoc Vulcanus & Minerva sine epigraphe exhibentur. Vulcanus Junonis filius Lemni fabricæ præfuisse traditur, galeam cudit, ipsi adstat Minerva in uxorem ab eo optata, quòd artes Vulcano ac Minervæ tribuerint antiqui: ipsas autem hoc symbolo restituisse Antoninum Pium docemur, illum etiam Imperatorem veteres Romanorum historias in maximis nummis renovatas expressisse perhibent. Dionysius Halicarnasseus T. Tatium Sabinorum regem Romæ templum Vulcano vovisse narrat, quod extra urbem constructum refert Plutarchus, in quo forsan hæ statuae erant positæ.

Hygin. 166.

Phorn. de Vulcan.

Lib. 27

In Romulo.

II.

Hæc est altera vetus historia ab Antonino Pio restituta, nempe sacrificii Herculis ad aram maximam, ut ipse apud Evandrum regem ostendit qualiter se coli vellet, de quo Virgilius:

Gramineo viros locat ipse sedili.

Ad quem locum inquit Macrobius. *Non vacat SEDILI, nam propria observatio est in Herculis sacris epulari sedentes.* Ideò Hercules in nummo sedet cum Pinario & Potitio super graminis fasciculos, quod duos ipse ad id selegerat, adstant

Saturn. 3.
Cap. 6.

alii ministri, vel forsan Pinarii filii, quibus sacra commissa, teste ipso Virgilio.

Undique vites & vasa vini plena & præsertim ingens super aram maximam, ad sacra ex vino fieri indicanda, nam idem Macrobius de Hercule ait. *Is heros bibax fuisse perhibetur.* Omnes nudo capite conspiciuntur, quia adjicit ille. *Custoditur in eodem loco ut omnes aperto capite sacra faciant.*

III.

Nummus hic antiquum Cereris apud Romanos cultum indicat institutum, ideò ab Antonino renovatur in maximis, exhibet Jovem & Cererem, ille tanquam Proserpinæ pater ex Cerere quæ facem in Æthia accensam ad filiam quærendam à Plutone raptam gerit, dextram hæc modio spicarum referto apponit tanquam terræ cultûs inventrix, de quâ Virgilius.

Lib. 5. Cap.
21.

*Prima Ceres ferro mortales vertere terram
Instituit.*

Cereris autem sacra Romulus à proximis Arcadibus adscivit cum Herculis & Fauni cæremoniis ab Evandro institutis: inde Cerealia tunc recepta, quod confirmare videtur argenteus consularis nummus, in antica cujus parte Romuli caput cum voce QUIRINUS, & alterâ Ceres ipsa sedens C. MEMMIUS ÆDILIS CEREALIA PRIMUS FECIT. In cujus deæ ludos instituit Ædilis Memmius.

I V.

Thesei cum Centauris pugnam in hoc nummo exaratam primùm existimavi; sed cùm illius herois historia nullomodo ad res Romanorum antiquas, vel sacras ab Antonino Pio restitutas spectaret, illam Herculis apud eos culti esse dignovi. Mulier à Centauro rapta est Euristhei soror, cui vim intulit Homadus Centaurus, capite dein ab Hercule plexus cùm eos aggressus esset: alios clavâ occidit. Adsunt picei trunci quibus utebantur in pugna Centauri, cujus descriptionem videas apud Diodorum Siculum; de quo *Lib 4. pag. 154.* heroe ait: *Dignum ipsius herois pristina factorum gloria certamen.* Templum illud Herculis Victoris est Romæ extructum, ut arguit aquila in ejus frontispicio, imperii insigne, quod repræsentari voluit Antoninus, quasi Hercules ob id solum factum, cultum & templum fuisset meritus.

V.

Idem templum in superiore nummo exaratum rursus prodit, quadratum est & in conum definit, illud Herculi Victori ad portam Geminam assignamus: alterum enim in foro boario, erat rotundum; illud extruxisse M. Octavium Herennium narrat Macrobius. Hercules coram eo *sa- Sturn. 3. cap. 6.*

cra Romano more facit, vinum ex patera in ignem aræ impositum effundens: adsunt sacrorum ministri, Popa, Victimarius, & alter cum bove pro victima, nam is Herculi immolabatur

Dec. 1. lib.
1.

ex Livio. *Ibi tum primum bove eximia capta de grege sacrum.* Quam historiam renovavit Antoninus Pius, ut Herculis cultum à Romulo jam ex Græcia receptum notaret; de quo idem Livius. *Hæc tum sacra Romulus, una ex omnibus peregrina suscepit.*

Ibid.

VI.

Latinis nummis succedit Græcus , cujus epigraphe plurimorum Antiquariorum ingenia vexavit Specim. pag. 18.
 ΚΟΙΝΟΝ. Γ. Ι. ΠΟΛΕΩΝ. ΠΡΟΔΙ. ΟΝ. ΚΛ.

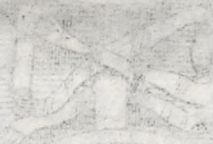
ΦΡΟΝΤΩΝΟΣ. ΑΣΙΑΡΧΟΥ. ΚΑΙ. ΑΡΧΙΕΡΕΩΣ.
 Γ. Ι. ΠΟΛΕΩΝ. Quam ita interpretati sumus & olim V. C. Morellio communicaveramus. Κοινὸν
 τρισκαίδεκα πόλεων Προδίκης ἑντος Κλαυδίου Φρόντωνος Ἀσιάρχου
 καὶ Ἀρχιερέως τρισκαίδεκα πόλεων. *Commune tredecim urbium Curatore existente Claudio Frontone Asiarcha & Pontifice tredecim urbium.*

Plurimæ urbes in Asia terræ motu disjectæ fuerunt sub Tiberio: unde illi insignis nummus S. C. percussus CIVITATIBUS ASIÆ RESTITUTIS, iterum tredecim aliæ sub Antonino Pio, eodem modo afflictæ sunt, quibus succurrit Princeps, ut notat Capitolinus. *Terræ motus quo Rhodiorum & Asiæ oppida conciderunt*, quæ omnia mirificè instauravit. Memor beneficiorum commune istarum urbium munifico Imperatori plurimos cudit nummos curante Claudio Frontone ad id creato, Asiarcha, id est Asiæ Sacerdotum principe, cùm jam esset urbis suæ Pontifex: nam ille ex urbium illarum sacerdotibus eligebatur, qui curam habebat Concilii totius illius communitatis, & Ludorum, seu Festorum in iis agendorum.

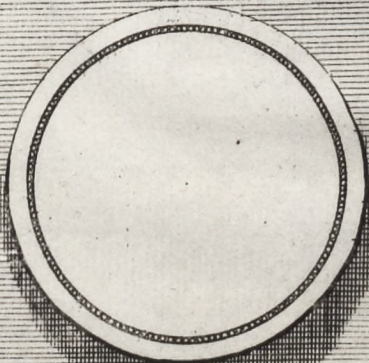

In qua urbe percussus sit nummus, si nobis con-
 jicere licet, Sardibus fuit: si quidem Herculem
 exhibet Omphali Lydiae Reginae blandientem,
 qui ab ea alia multa acceperat munera, quod ad
 Sangarim fluvium ex Dyndimo monte (cui insi-
 det Hercules) ortum, multos regnum ejus va-
 stantes interemisset. Hercules saepe in Sardia-
 norum nummis caelatus est. Sardis erat urbs ce-
 leberrima, in cujus nummis etiam alii Asiarchae
 observantur, & KOINON AΣΙΑΣ signatum ha-
 betur.

G A L E R I A F A U S T I N A.

I.

FAUSTINA senior Annii veri filia, uxor Antonini Pii, tertio ejus Imperii anno è vivis excessit, & inter divas Senatusconsulto relata est. Sub Cereris autem effigie cultam docent ejus nummi, quæ viva in iis appellabatur CERES AUGUSTA. Hic ejus signum sub cippo seu columnæ basi positum in curru à duobus serpentibus tracto; utraque manu tædam gerens exhibet. Mulier illa velata nummi aream occupans videtur esse Daducha Cereris ministra seu sacerdos, quæ facem dextra ex igne sacro aræ imposito accendit, altera jam in læva ardente, ad sacra deæ agenda. De his Ovidius Fastor. 4.

Illic accendit geminas pro lampade pinus;
Hinc Cereris sacris, nunc quoq; tæda datur.

Unde inquit Lactantius: *idcirco sacra ejus ardentium tædarum jactatione celebrantur.* Atque in ejus rei memoriam non modo Δαδῦχος, sed reliqui Mystæ faces inter currendum agitabant, ut Silvar. 4. refert Statius.

Tuque Actæa Ceres, cursu cui semper anhelò
Votivam taciti quassamus lampada Mystæ.

Quapropter ait Fulgentius. Unde & lampadum dies Cereri dedicatus est.

Quo ritu, quibusve ceremoniis Fæminæ Principes inter divas referebantur, commentarii Panvinii in secundum Fastorum librum edocent, quibus addimus Imperatores suas uxores ex aliarum dearum cognomine illas appellare cœpisse, ut innuit Prudentius.

Lib. i. contra Symmach.

Adjecere sacrum, fieret quo Livia Juno.

Miscel. pag. 328.

Sabina Hadriani conjux in inscriptione Græca apud Sponium appellatur etiam ΝΕΑ ΔΗΜΗΤΗΡ. Nova Ceres.

M. AURELIUS ANTONINUS.

I.

EX Annia gente Marcus, in Aureliam ab Antonino Pio adoptatus Hadriani Imperatoris jussu, Faustinae patris adoptivi filiam duxit uxorem, bella plurima gessit, & in memoriam relatae contra Quados victoriae nummum hunc maximum signavit, memor gratiarum à Jove acceptarum, postquam Romani in bello milites in maximum ex siti & calore periculum venissent, mirabiliter sanè ac divinitus conservati sunt: nam ut ait Dio, copioso licet imbre exorto à siti liberati, *gravia damna accepissent, urgentibus hostibus, quod in aqua ex parte bibendo erant occupati, nisi vehemens grando, compluraque fulmina in hostes incidissent.* Ideo triumphus ille Jovi dicatur qui fulmen ex quadrigis in Quadorum regem semiprostratum vibrat; victoria ejus auxilio reportata. Marcus autem ex ea Imperatoris VII. titulum meruit, ut refert idem Dio. *Eoque facto à militibus VII. Imperator appellatus ut demonstrat nummus, cum gereret ille cos. III. & TR. P. XXVII.*

II.

Hic est ovationis M. Aurelii typus, qui bello

post octo annos contra plurimas Germaniæ nationes peracto in urbem victor rediit; hanc Dionysius Halicarnasseus pedestrem vocat triumphum: nam is pedes graditur, nec trabeam, nec togam pictam indutus. Marcus sacris super aram coram templo Jovis Capitolini, quod pone eam visitur, peractis, iter per arcum sibi & L. Vero in VII. regione olim Senatusconsulto erectum ob bellum Parthicum confectum, facit, ad Palatinum domicilium iturus: illum præcedunt Prætoriani, ut mos erat, & Victoria sequitur ei coronam imponens. Tribunitia potestas XXVIII. cum titulo imperatoris VI. circa nummi ambitum, tempus quo decreta est ovatio, designat: in imo autem epigraphæ *ADVENTVS AVG.* quando ipsa est acta, nempe post Imperatoris reditum.

III.

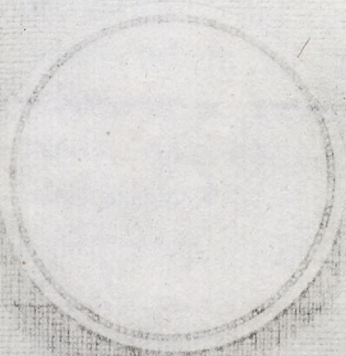
Marcus in urbem post plurimos annos redux, contusis plurimis Germaniæ gentibus, & Provinciis Romanis per Cassii rebellionem sedatis, victoriæ signum globo impositum, tanquam toto terrarum orbe victoriis suis pacato, deæ Romæ spoliis hostium insidenti porrigit. Tribunitia potestas XXX. tempus, quo Romam rediit, denotat: titulus vero Imperatoris VII. ei datus est post indicatam Avidii Cassii rebellionem, ut innuit Dio.

*Lib. 71. pag.
12.*

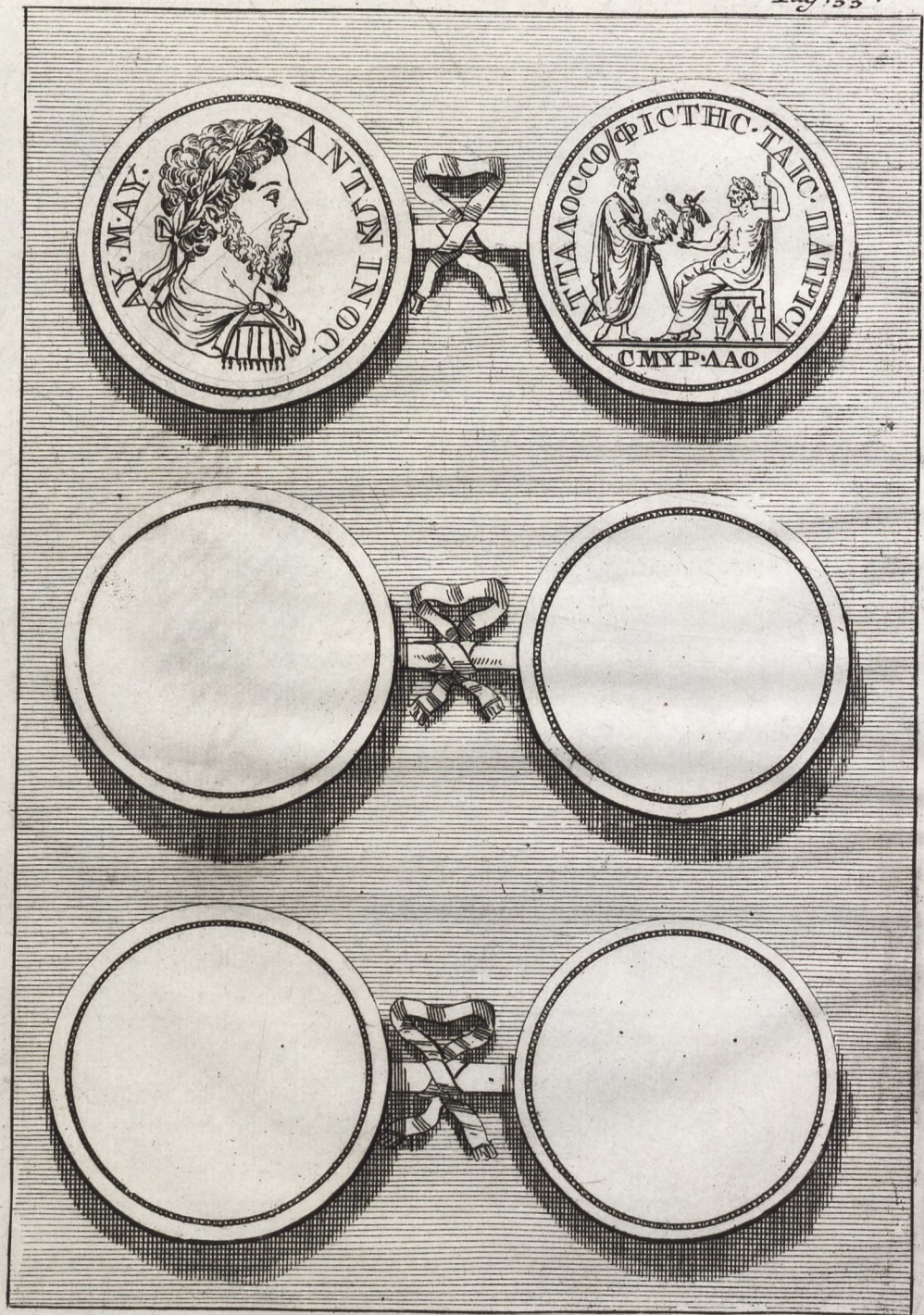
Dum Marcus se ad bellum civile comparat, mul-

tæ

et ei victoria ex diversis barbaris nationibus ac mors ipsius Cassii nunciatur.

IV.

Hanc nummi M. Aurelii epigraphen jam Tom. 1. pag. 647.
vulgavit Tristanus noster. ΑΤΤΑΛΟΣ ΣΟΦΙΣΤΗΣ
ΤΑΙΣ ΠΑΤΡΙΣΙ ΣΜΥΡ. ΛΑΟ. Α' ἄλλος σοφιστῆς
ταῖς πατρίσι Σμύρῃ, Λαοδικείᾳ. Attalus Sophista
patriis suis Smyrnæ & Laodiceæ : sed cum alte-
ro typo nempe Jove Laodicensi, quem pro M.
Aurelio accipit & Cybele tutelari Smyrnæorum
dea: in nostro vero duo Joves, idem Laodicen-
sis qui in Tristani nummo, Philalethes, idest *ami-
cus veritatis*, ab iis dictus, semper stans, & alter
Smyrnæus, vocatus Acræus, ab arce urbis mon-
ti, nomine Coryphæo impositus, semper sedens,
depictus.

Attalus ille Sophista qui nummum percussit
videtur filius fuisse Polemonis illius Sophistæ Ha-
driano Principi multum cari : de quo in illius
nummis diximus, qui tanti patris hæres, munifi-
cus etiam in urbem, ut parens videtur fuisse, cum
primis Smyrnæ & Laodiceæ Magistratibus fun-
ctus fuerit, quas ille patrias suas appellat : pater
ejus Laodicenus quidem fuit & inter cives Smyr-
nenses adscriptus qui idem honos filio collatus
est.

Jupiter quidem Laodicensis stans aquilam dex-

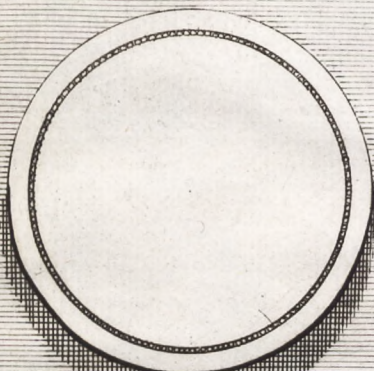
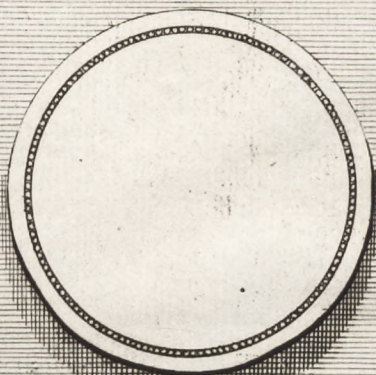

dextrâ solito modo sustinet, & hastam sinistrâ, iisque symbolis ab aliis distinguitur: Jupiter vero Smyrnensis sedet, sed cum hastam dextrâ ferre soleat, victoriam sustinet & illam lavâ gerit: unde nobis conjecturæ locus nummum apud Smyrnenfes signatum esse in memoriam cujusdam victoriæ à M. Aurelio relatæ, cujus signum Jupiter præfert, ob quam causam Attalus Principi gratulans, hoc obsequii sui monumentum in nummo maximo testari voluit.

ANNIA FAUSTINA MARCI.

Fauſtina Antonini Pii & Galerix Fauſtinæ filia M. Aurelio à patre adoptato nupſit, quam parum pudicam fleuit, Marcus cùm mortua eſſet ad radices verſus Tauri montis dum in Syriam contra Caſſium proficiſceretur, petiit à Senatu ut ei honores, ademque decerneret, & divam ab illo appellatam gratulatus eſt, ipſique nummos ejus rei teſtes ad æternitatem ejus denotandam percuffit. Hic eam ſub Dianæ Luciferæ effigie exhibet Cervum inequantem. Nulla in eo epigraphe, ſed in ſimili Regii theſauri legitur **ÆTERNITAS AUGUSTA**, quæ ejus conſecrationem indicare videtur: illa quidem ſub Dianæ Luciferæ imagine dum viveret, in nummis repræſentatur. Diana ſeu Fauſtina velo ornata divinitatem arguit, Cervo infidet, qui deæ erat ſacer ex Apollodoro, *cerva Dianæ ſacra*, facem tenet ut Luna, cum eadem eſſet ac Diana.

Dio lib. 10.
pag. 813.

Capitol. in
Marco.

Lib. 2.

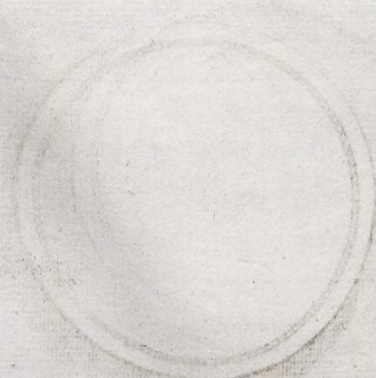

II.

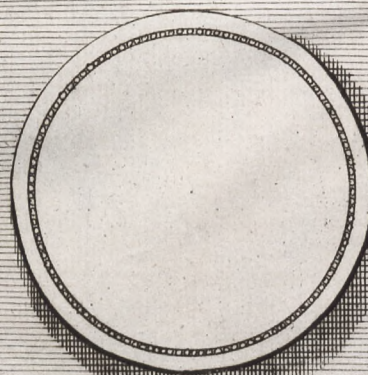
Faustina sub Proserpinæ Servatricis nomine ΚΟΡΗ ΣΩΤΕΙΡΑ à Cyzicenis repræsentatur. Cyzicus erat Hellesponti urbs celeberrima, cujus præcipua & tutelarîs dea habebatur Proserpina, *ut narrat Appianus: Fertur hanc urbem in dotem à Jove datam Proserpinæ, quam Cyziceni venerantur præ omnibus numinibus.* In averfa nummi parte signata est Ceres Proserpinæ mater in curru à duobus draconibus tracto, utraque manu faces gerens, cum raptam à Plutone filiam quereretur.

Cyziceni in nummo dicuntur Neocori, cum hanc prærogativam à M. Aurelio obtinuissent, ut eorum nummi testantur, in quibus primò illi dicuntur, in cujus gratiam Imperatori & Faustinae conjugî sub Veneris nomine erexerunt, ut narrat alicubi Aristides. Cyziceni verò secundam Neocoriam sub Caracalla tantum obtinuerunt, ut in nostro de nummis Græcis demonstrabimus.

L. AURELIUS VERUS.

I.

Verus Ælii Cæsaris ab Hadriano adoptati filius, in Aureliam gentem per M. Aurelii Antonini adoptionem ejusdem Hadriani jussu transiit: sub Antonino Pio Cæsar, post ejus mortem, à M. Aurelio particeps Imperii factus est. Cum autem decretum esset contra Vologæsum Parthorum regem bellum, à Marco in Syriam missus est, ait enim Dio, *Robustus & adolescens* Lib. 71. *erat, ad rem militarem aptior.* Verus ut venit Antiochiam, comparato maximo militum numero, eos allocutus est in substructione legatis stipatus, cum ageret tribunitiam potestatem III. ut indicat nummus, & ad Vologæsum ultra Euphratem submovendum adhortatus cohortes; cujus rei memoriam M. Aurelius posteris in ære magno consignare voluit.

II.

Monumentum est triumphi Parthici ab utroque Imperatore M. Aurelio & L. Vero acti: licet enim Verus ad bellum solus esset profectus, refert tamen Capitolinus, *petiit Lucius, ut secum Marcus triumpharet.* Visitur etiam in quadrigis puer, cum etiam postulasset Verus ut Marci filii, Cæsares ap- *In M. Aurelio*
Ibid.

pellarentur, qui in curru positi sunt, teste eodem auctore. *In triumpho autem liberos Marci utriusque sexus secum vexerunt.* Eminent inter alia trophæum ad cuius imum duo captivi revincti sunt, Armenus nempe & Parthus: unde iis devictis Lucio Armeniaci & Parthici cognomina, ut circa caput cuius inscribuntur, imposita sunt. Verus in hoc bello quater appellatus est Imperator, cum quadriennio durasset, & antequam triumpharet consulatum III. accepit, itaque in nummo inscribitur. *Tribunitia potestate septima, Imperator quartum, Consul tertium.*

I I I.

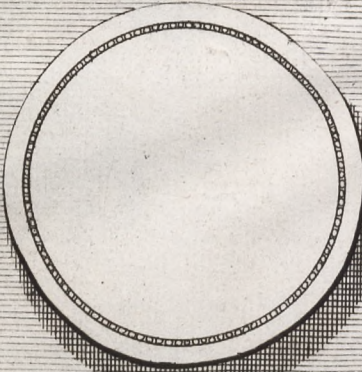
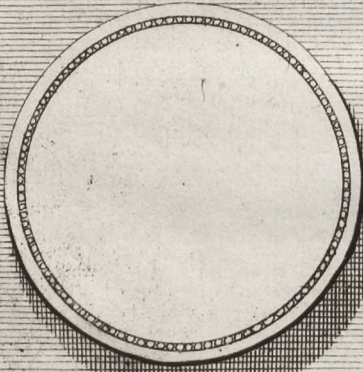
In Romulo.

Jupiter colossa figura ut deus exhibetur, M. Aurelii & L. Veri, peste Romæ sæviente, protector, ob id inquit Capitolinus, de Marco. *Celebravit & Romano ritu lectisternia, per septem dies, tanta pestilentia fuit, ut vehiculis cadavera sint exportata sarracisque.* Mos enim erat, ut placandæ Jovis iræ causa, convivium in templo ejus exhiberetur, diisque tanquam epulaturis, aut cubituris lecti sternerentur: unde lectisternia dicta, huic verò epulo præerant Septemviri Epulorum ab iis appellati ex Sex. Pompeio. Epuli Jovis mentio fit à Livio multis in locis. Nummus exhibens Veri tribunitiam potestatem octavam, indicat eum fuisse percussum anno sequente post actum triumphum, nempe V. C. 921.

IV.

L. Verus devictis Armeniis & Parthis ex Oriente redux in octava tribunitia potestate, paludatus victoriae signum deæ Romæ thoraci infidenti porrigit, eam ipsa Victoria lauro coronat: Romanorum autem Principum usus erat, bellum antequam aliquod susciperent, diis sacra facere, ut hostes profligare possent: unde Jovi nomen Victoris, quod ejus auxilio relata esset victoria: sic in nummis Galbæ, Vespasiani, & Titi, ROMANICA VICTRIX. L. Veri ævo Roma inter præcipua habebatur numina: Asiani quidem primi ei templum erexere apud Tacitum. *Seque primos templum urbis Romæ statuiffe M. Porcio Consule, magnis quidem jam populi Romani rebus, nondum tamen ad summum elatis, stante adhuc Punica urbe & validis per Asiam regibus.* Augusti passim nummi templum Romæ & Augusto decretum, sed Antonini Pii ævo ROMÆ ÆTERNÆ summa magnificentia ab illo erectum nos edocent, in quo forsan statua hæc L. Veri victoriam deæ porrigenti, in æternam victoriarum suarum de Armeniis & Parthis relatarum memoriam collocata est, cujus ectypum nummi nobis per omne ævum duraturi suppeditant.

V.

Tarsus Ciliciæ Metropolis, *Hadrianæ* nomen ab Hadriano Imperatore ob beneficia sibi collata assumpsit : porrò Metropolis titulum jam ab Augusto accepisse convincunt nummi, quem illa obtinuit cùm Augustus urbi Athenodorum præceptorem suum, post M. Antonii mortem præfecisset, sicut innuit Strabo qui sub Tiberio scribebat. De origine urbis & de Tarsi nomine disceptant inter se Autores, de quibus vide Eustathium : antiquissima est, in campo sita, quam intersecat Cydnus amnis. Hæc imitata Romanos, qui nummos percussere cum epigraphe C O N C O R D I A A U G G. eundem typum expressit cum fratribus sibi dextras jungentibus, & inscriptione O M O N O I A Σ Ε Β Α Σ Τ Ω Ν. Quæ maxima à populis optabatur inter duos Principes, quos primum simul imperare cernebant; de iis refert Capitolinus. *Adepti Imperium, ita civiliter inter se ambo egerunt, ut lenitatem Pii nemo desideraret.*

Lib. 14. pag. 974.

Ad Dionys. pag. 868.

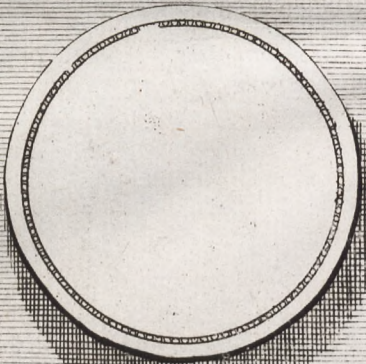
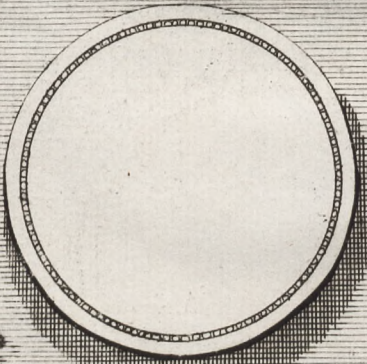
In M. Aurel.

LUCILLA

ANNIA LUCILLA.

Lucilla M. Aurelii & Annæ Faustinae filia
 L. Vero in uxorem data est à patre, se An-
 tonini filiam ideo in nummo inscribit ante tem-
 plum Vestæ rotundum supra aram sacra faciens
 tanquam prima Vestalis, aliis nempe stipata. Au-
 gustæ autem sub nomine VESTA sæpè in nummis
 prodeunt, quod pudicitia notam præsertim am-
 birent: Vestales autem pro pudicitia exemplo ha-
 bebantur, & ne ulla esset de illis labis suspicio, ut
 ait Gellius, *Minor quam annos sex, major quam an-* Lib. I. c. 12.
nos decem nata non accipiebatur; at si quæ virgini-
 tatem polluerat, viva defodiebatur. Sex erant
 institutæ ex Festo, hæc Lucilla, pro majori ha-
 bita, sacra facit, vestalia forsan die ad v. Id. Ju-
 nii, ut notat Calendarium vetus. Templum ex-
 truxit rotundum Numa, teste eodem Festo; in
 aditu statua Vestæ conspicitur, dextra pateram ad
 sacrificia ipsi indicanda, sinistra hastam divini-
 tatis gerit. Lucillæ, sacrificii memoria, ad Vestæ
 templum, ut res admodum solennis, in ære ma-
 gno consignata est.

Plut. in Nu-
ma.

LUCILLA

Saturn. 1.
cap. 16.

Lustratorum Lucillæ puerorum monimentum est hic nummus : ipsa sub effigie Nundinæ deæ prodit, ita referente Macrobio, à nono nascentium die nuncupatæ, qui lustricus dies appellabatur ; quo infantes lustrabantur & nomen iis imponebatur. Lucilla manum lauro arbori apponit, ad indicandum ex illa ad hanc ceremoniam ramos colligi, quam ab Augusto lectam aiunt, & de qua Juvenalis.

..... cuperent lustrari si qua darentur

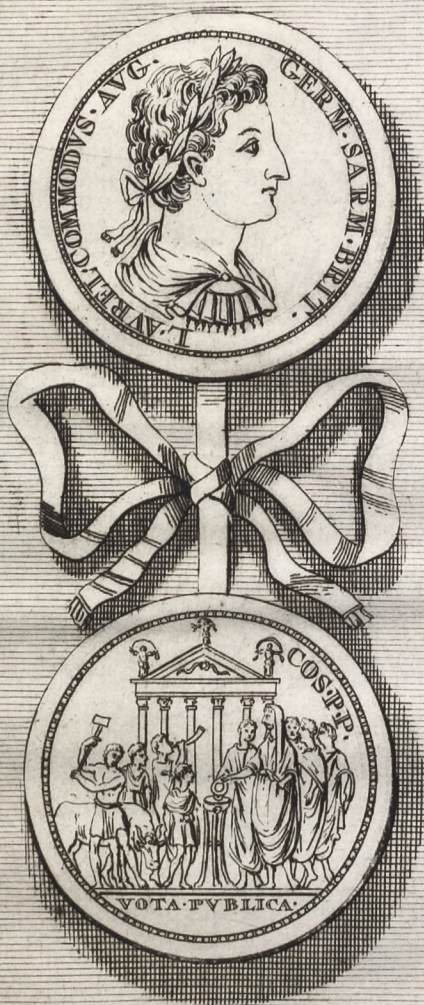
..... aut si foret humida laurus.

Sacerdos vel ministra ex mari aquam lustrationi necessariam in vas excipit, ei adstat unus ex puerulis seminudus aspersionem expectans, cum alii qui nudi sunt, jam lustrati videantur : Ex iis tres alati cupidinis instar, ad foeminarum distinctionem : unus eorum stat super aram, in qua post lustrationem sacra in gratiarum actionem peragebantur : ex ea alter decedit, quasi statim ab eo tempore mortuus : tertius in hortis Elysiis, ante aspersionem defunctus, aliis annunciat eos tandem secum venturos. In nummis Lucillæ Augustæ obviis cum epigraphe FECUNDITAS, tres illi tantum pueri assignantur : cum duo è vita tunc decessissent, ut hic observatur.

L. AELIUS AURELIUS COMMODUS.

I.
Commodus M. Aurelii & Faustinae junioris filius, *Aeli* nomen in Hadriani memoriam à quo adoptatus erat. Antoninus Pius ejus avus, cognomen vero *Commodi* Ceioniae genti particulare, ob Aelium Caesarem à quo Verus descendebat, ei datum est: omnium ante se Principum facile nobilissimus, natus anno V. C. 914. ultima die Augusti. Quinquennis Caesar à patre dictus 1v. Id. Octob. 919. Augustus à patre dicitur, & ab eo trib. potestatem accepit anno 928. labente Augusto. Cum eo triumphat de Germanis x. Kal. Amazonias an. 929. Crispinae Brutii Praesentis filiae patris jussu nubit anno 930. in cujus memoriam cusus est nummus ille maximus.

Sacra facit Commodus ob Crispinae matrimonium, & vota pro felici ejus successu suscipit; nam ille Lampridio teste xlv. *ætatis anno in* ^{In Commod.} *collegium sacerdotum adscitus est.* Publica dicuntur quia coram templo Jovis Capitolini fiunt adstantibus quatuor sacerdotibus ex omnibus nempe collegiis, & quatuor ministris, Camillo nempe, Tibicine, Popa, & Victimario. De hoc matrimonio inquit Dio. *Postquam res Scythicae praesentiam Marci iterum postulare visae sunt, Crispinam cele-*

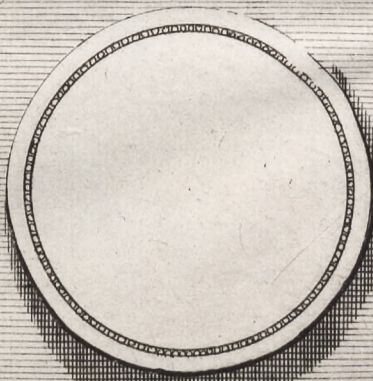
rius quàm vellet, ob hanc causam filio in matrimonio collocavit: ideo fœlix non fuit.

Commodus initio anni quo Consul cum Plautio Quintillo renunciatus erat, matrimonium cum Crispina contraxit, & in ejus gratiam Paterpatriæ nuncupatus est, jamque Imperator secundum appellatus: primum quidem ob res in Germania à patre feliciter gestas; unde illi Sarmatici nomen à militibus inditum: secundum verò in Germania, qua de causa cum patre triumphavit & Germanici nomen retulit.

I I I.

Eadem prodit epigraphe VOTA PUBLICA, ob illa pro Commodi cum Crispina matrimonio celebrata: de quo Capitolinus, *Filio suo Brutii præ-* In H. Anton.
sentis filiam junxit, nuptiis celebratis exemplo pri-
vatorum. Capita utriusque adversa in parte nummi antica exhibentur, ipsi autem stantes in aver-
sa dextras jungunt pro matrimonii testimonio; nam post concessum amborum receptum, mu-
lier teste Marone in viri conveniebat manum, In 4. Æneid.
in fidem: dextras enim jungere vetus erat apud Persas fidei symbolum; qua de re Livius,
dextrâ datâ fidem futuræ amicitie sanxerunt. Dea Concordia inter Commodum & Crispinam media exhibetur, quæ concordiam conjugalem iis communicaret, ut sententiis & voluntate convenirent, sed infaustum fuit eorum matrimonium: Commodus enim iratus uxorem adulterii causa, primo relegatam, post occidit.

III.

Lib. 72. p.
820.

Victoria lauream Commodo stanti paludato porrigit, ob victoriam in Sarmatia per legatos relatum, de qua Dio. *Fuere Commodus etiam bella quedam cum barbaris, qui ultra Daciam incolunt, ex quibus Albinus & Niger qui postea bellum gesserunt cum Severo Imperatore magnam gloriam consequuti sunt.* Ex illa victoria Commodus appellatus est Imperator V. ut arguit hic titulus in nummo conjunctus cum ejus tribunitia potestate VII I. & consulatu IV. quem iniit cum M. Aufidio Victorino II. an. v. c. 936. Commodus autem cum aternas res gestas suas reddere vellet, eas in are maximo consignari jussit, cujus victoriae testis est hic nummus.

IV.

Commodus velo ornatus, adstantibus Camillo & Tibicine sacra super tripodem, sedentibus à dextris Roma galeata, & annona à sinistris, facere videtur duabus de causis, nempe ob victoriam relatum supra Germanos & Dacos imperium illius recusantes, & ob annonam P. Romano procuratam, de qua Herodianus, *sed Lib.*
& fames eodem tempore civitatem opprefferat.
 Ideo matrona cornucopiæ ad arguendam rerum omnium abundantiam tenet, dextrâ autem temonem, ut frumentum per mare advectum denotet. Roma galeâ insignis in victoriæ signum, ejus simulacrum gerit, tanquam perpetuo Victrix. Percussus est nummus sub Commodi trib. pot. VI I I. inchoata nempe Augusto mense anni 935.

Roma spoliis insidet galeata, dextrâ hastam gerens, & sinistrâ parazonium, eodemque cubito clypeo innixo, in quo ad originem Romæ indicandam, Lupa cum puerulis Romulo & Remo depingitur. Ante illam trophæum est de Dacia, de qua diximus in penultimo nummo, qui eodem anno, quo hic percussus est, nempe trib. pot. VI I I. cum esset Commodus Imp. V. & gereret coff. IV. Licet autem bellum per legatos Principis gestum esset; ut ait Lampridius. *Quæ omnia ista per duces In Commod.*
gesta sunt, tamen quasi Roma staret Commodi Virtute, tranquilla, sedens illa exhibetur, & trophæum VIRTUTI AUG. tribuitur.

VI.

In memoriam rebellis Britanniae per Ulpium Marcellum Commodi legatum redactæ, signatus est nummus: eam exhibet patrio vestitu ornatam, & rupibus infidentem, ut denotet plurimos colles in ipsa reperiri, ut innuit Strabo. *Maxima in sula pars campestris est, & silvis obsita, multos etiam terrestres habet colles.* Dextrâ Romanum militare signum tenet, ut se Romano Imperio subjectam denotet. Hasta quam laevâ gerit: clypeus quo brachio innititur, & galea in imo clypei, arma Britanni sunt quibus utuntur. De victoria illa Britannica ita loquitur Dio. Igitur *Marcellus tali ingenio præditus, maximis damnis in Britannia barbaros affecit.* Percussus est nummus, cum Princeps gereret trib. potestatem x. quam suscepit Augusto mense anni V. C. 937. unde Commodus in hujus victoriae monimentum titulus Imperatoris VII.

Lib. 4. p. 199.

Lib. 72. p. 821.

VII.

Nulla decurrit triumphus à Commodus acti mentio in illius tribun. potestate x. ergo quadrigæ illæ in quibus vehitur ad processum consulatus v. referendæ, quem cum Acilio Glabrione i. i. gessisse refert Dio ad annum V. C. 939. consules autem die magistratus iniri per urbem solenni pompa burem gestantes in quadrigis procedebant, ut in Elagabalo refert Lampridius. *Denique Kalendas Januarii cum*

Ibid.

In ejus vita.

cum simul tum designati essent consules, noluit cum consobрино procedere. Ingeniosè docet Norisius modum discernendi triumphì à consulatûs processu, profert autem Imperatorem quadrigis in triumpho vectum olivæ rami, in processu verò consulatus, scipionem eburneum, consulis symbolum gerere: in hoc autem nummo Commodus consulare sceptrum tenet sinistrâ, dextram extendens.

VIII.

Ad decennalia Commodi suscepta pertinet nummus: exhibetur Jupiter Capitolinus sedens, ut supremus Romanorum deus, cui sacra fuerunt peracta, & ipsius filii Castor & Pollux ei hinc & inde adstant, quibus dicatos Circenses ludos narrat Isidorus de iis agens. *Itaque Castori & polluci deputantur hæ ludorum species, quibus à Mercurio equos distributos Historiæ docent.* Unusquisque eorum capistro equos retinet. Decennales autem ludi ab Augusto instituti sunt: solebat enim decimo anno constituto, in hoc ingenti spectaculo ludorumque apparatu Imperium populo resignare, quod tamen illico, quasi rogaretur, recipiebat: inde hinc factum est, ut posteriores etiam Imperatores, quoties decimum Imperii annum attingerent, festum celebrarent, & ludos cum maximo apparatu ederent. Id omne confirmat

notata in Comodi nummo Tribunitia potestas **X.**

I X.

In ejus vita.

*Vaillant in
num. aur.*

Adlocutionis ille typus non Commodum ad bellum proficiscentem indicat, Lampridius enim duas ejus tantum profectiones memorat, & illum tertio de profectione meditantem, cum Brutius praesens iterum consulatum ageret anno v. c. 939. a senatu & populo retentum narrat in tribunitia pot. xi. ad bellum igitur non profectus est, & ille adlocutionis veluti typus, ad fidem exercitus sibi praestitam & militum cum illo concordiam denotare videtur, praesertim cum aureus nummus ejusdem typum repraesentet & epigraphem CONCORDIA MILITUM. In bello Britannico objurgati fuerant quod seditionem fecissent, reverbos Romanam eos adloquitur Commodus & sacramento obligat, unde in his nummis, FIDES EXERCITUS ET CONCORDIA MILITUM in tribunitia potestate xi.

X.

Iterum prodit Roma spoliis insidens, justa quam trophaeum, ut fere similis typus eam exhibet in nummo Comodi quinto, cum epigrapha VIRTUS AUG. Ille percussus est in trib. potestate viii. & de Dacia sedata exposuimus: hic notat

trib. potestatem XI. & de Pannonia pacata eum interpretamur, de quibus Lampridius: *Victi sunt In ejus vita. sub eo tamen per legatos, Mauri, victi Daci, Pannonia quoque compositæ.* Pone Romam stat Victoria scribens in clypeo *Victoria Augusti*, quod ex hoc bello Commodus Imperatoris V. titulum sit consequutus. At cum ad illud proficisci voluisset, & à populo fuisset retentus, tanquam ejus virtute fuisse confectum, inscribitur in nummo VIRTUS AUG. unde Roma spoliis hostium infidelis, sinistra parazonio insistente, tanquam armis suis perpetuò Victrix.

XI. Mulier seminuda decumbit sub arbore dextra globo apposita, sinistra cornucopiæ gerens quatuor puellulis circa globum gradientibus signa cujusque tempestatis ferentibus in hoc nummo, cum epigraphæ TELLUS STABILITA: In simili altero Regii thesauri, TEMPORUM FELICITAS. Commodus hoc lemmate indicare voluit rusticos toto terrarum orbe hoc anno pacato agriculturæ operam securè dare posse, unde *Tellus stabilita est, & Temporum Felicitas exorta*, quod confirmat alter ejus Principis nummus PACI ÆTERNÆ cufus. Puellæ quatuor illæ, quatuor anni tempestates designant, unaquæque fructum aut florem vel animal pro tempore gerit: globus cælestis ad influxum terræ necessarius volvitur

Mediob. pag.
250.

Telluris aut Provindentiæ decumbentis nutu,
ei manum ideo admovent, unde rerum omnium
abundantia per cornucopiæ signum denotatur.

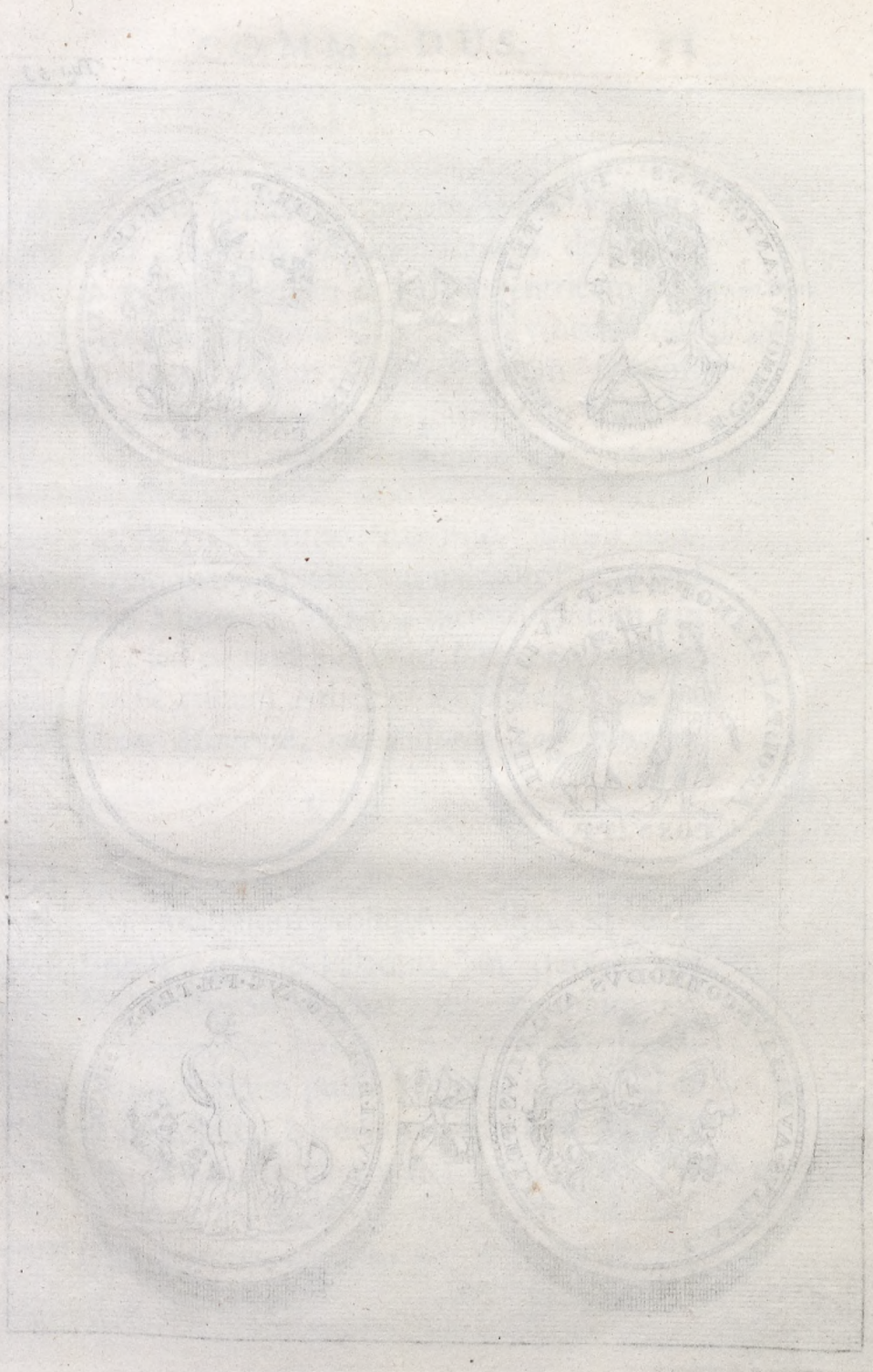
XII.

Commodus tanquam colonus agit boves, sed
velatus ut plurimis depingi solet colonus: Com-
modus vero Leonis exuviis amictus in hoc num-
mo exhibetur, Herculis instar, ideo sinis-
tra manu clavam gerit: nam ut ait Lampridius,
Appellatus est etiam ROMANUS HERCULES, ratio-
nemque addit, *quod feras Lanuvii in amphithea-
tro occidisset*. Romani postea coloniam facere vo-
luit, ut narrat idem auctor. *Fuit præterea ea de-
mentia, ut urbem Romam COLONIAM ROMA-
NAM COMMODIANAM vocari voluerit*. Ideo in æ-
ternum rei monumentum percussus hic maximus
nummus *Herculi Romano* Conditori, cum illa con-
sularum VII iniret cum Helvio Pertinace II. anno
V. C. 945. & tribunitiam gereret potestatem XVII,
sed paulo post interfectus est.

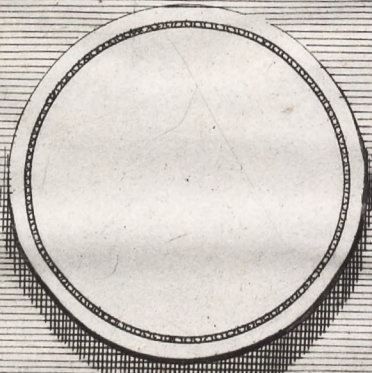
In ejus vita.

Ibid.

XIII.

Bellum aliquod per duces Commodus in trib. potestate XIV. Minervæ ope confecisse videtur; unde ipsi tanquam *Victrici* nummos dedicavit. Cicero illam Principem & belli inventricem appellat; ipsa etiam apud Phornutum vincenti victoriam tribuere dicitur, dextra autem signum victoriae gerit, & trophæum pone eam erectum est, de quo idem auctor. *Erigunt in ejus honorem trophæa, quæ constant ex lignis oleaginis.* Ideo Minerva in altero Commodi nummo *Pacifera* nuncupatur, tanquam ex victoriis nascatur Pax. Apud Romanos Minervæ *Victricis* mentio tantum in nummis, sed eo nomine apud Græcos illam memorat fuisse cultam Athenis Pausanias. *Alterum est delubrum Minervæ, cui Victorie cognomentum.*

De nat. Deor.
l. b. 3.
De Miner-
va.

XIV.

Apollo prius *Actiacus* ab urbe *Actio*, ubi Augustus M. Antonium profligavit, dictus est: deinde *Palatinus* à monte *Palatino*, in quo ille qui ejus filius existimari volebat, ipsi templum extruxit. Commodus autem sub ejus effigie perhibetur, non ut lyram pulset *Neronis* instar, sed ut videatur illius instar *Medicinæ* Deus qui pestem hoc anno sævientem extinxerit, de qua Dio. *Per idem tempus tanta pestilentia fuit, quantam nusquam fuisse cognovi, nam una die moriebantur Ro-*

Lib. 7.

mae sæpenumero ad duo millia hominum. Ideo Apollinares Ludi Roma editi sunt, ad eam expellendam: hi quidem ludi, victoriæ, non valetudinis causa erant instituti, ut ex Livio discere est, illi die incerta fiebant & in annum à Prætore volebantur: at cum pestilentia gravis incidisset in urbem agrosque, P. Licinius Varus Prætor Urbanus, legem ferre ad populum jussus, ut hi ludi in perpetuum in statam diem voverentur.

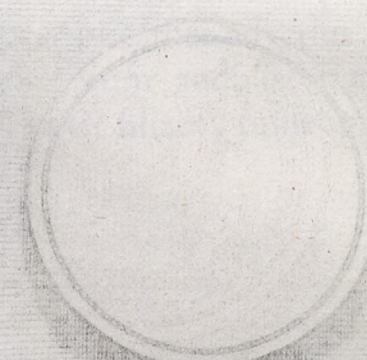
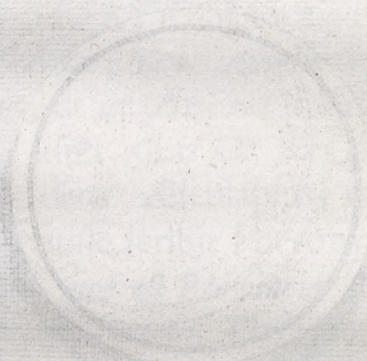
XV.

In ejus vita. Commodus leonis exuviis amictus exhibetur sub Herculis Romani effigie, ita enim vocari voluit, uti innuit Lampridius. *Appellatus est Commodus etiam ROMANUS HERCULES.* In averſa parte videtur eſſe ſtatua illi dicata ſub ejus Dei imagine, ſicut narrat idem Scriptor: *Accepit ſtatuas in Herculis habitu.* Stat obverſo corpore, pallio divinitatis tectus, ex humero dextra ad pedes labente, quod manu in lævam partem tranſmittit. Hæc autem ſtatua in hunc modum poſita, videtur à ſculptore ad demonſtrandam ſuam in arte peritiam: ante ſtatuum Leo, quod Herculi ſit ſacer, ut refert Hyginus, *Herculis prima fuerit hæc certatio, & quod eum inermis interfecit.* Commodus etiam Leonem occiderat, ut indicat ejus nummus, in quo eques telo Leonem tranſfigit cum epigraphe VIRTUS AUG. ſic Leo illi, ut Herculi convenit.

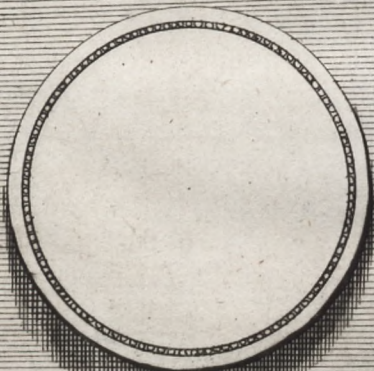
Ibid.

Lib. Fabul.

XVI.

Plurimæ etiam Graciæ urbes nummos Commodo cuderunt, inter eas Thyatira Lydiæ civitas, seu ad obsequium arguendum, vel ob aliquod ab Imperatore acceptum beneficium; nomen quidem magistratus sub quo signatus est, temporis injuria erasum occurrit; sed liceat nobis ex altero ejusdem Principis in eadem urbe percusso cum Pallade tutelari Thyatirenorum nummine, illius epigraphem restituere. ΕΠΙ ΣΤΡΑΤΙΤΟΥ. ΑΥΡ. ΒΑΡΒΑΡΟΥ ΘΥΑΤΕΙΡΗΝΩΝ, *sub Prætorè Tito Aurelio Barbaro Thyatirenorum.* Pallas, ut ex plurimis hujus urbis nummis eruitur, inter deas ab illis præcipuè colebatur, & inter deos Æsculapius, cujus in hac urbe templum fuisse scribit Hieronymus. *Thyatira civitas Lydiæ, quæ est Provincia Asiæ, templo quondam Æsculapii famosa.* Thyatira civitas antiquissima ab una ex Amazonibus condita nomine Pelopea, vel Euhippa, id est equitandi perita; deinde à Seleuco Nicatore adversus Lysimachum bellum gerente, cum audiisset filiam sibi natam, Θυατρεα, id est filiam, fuisse appellatam tradit Stephanus.

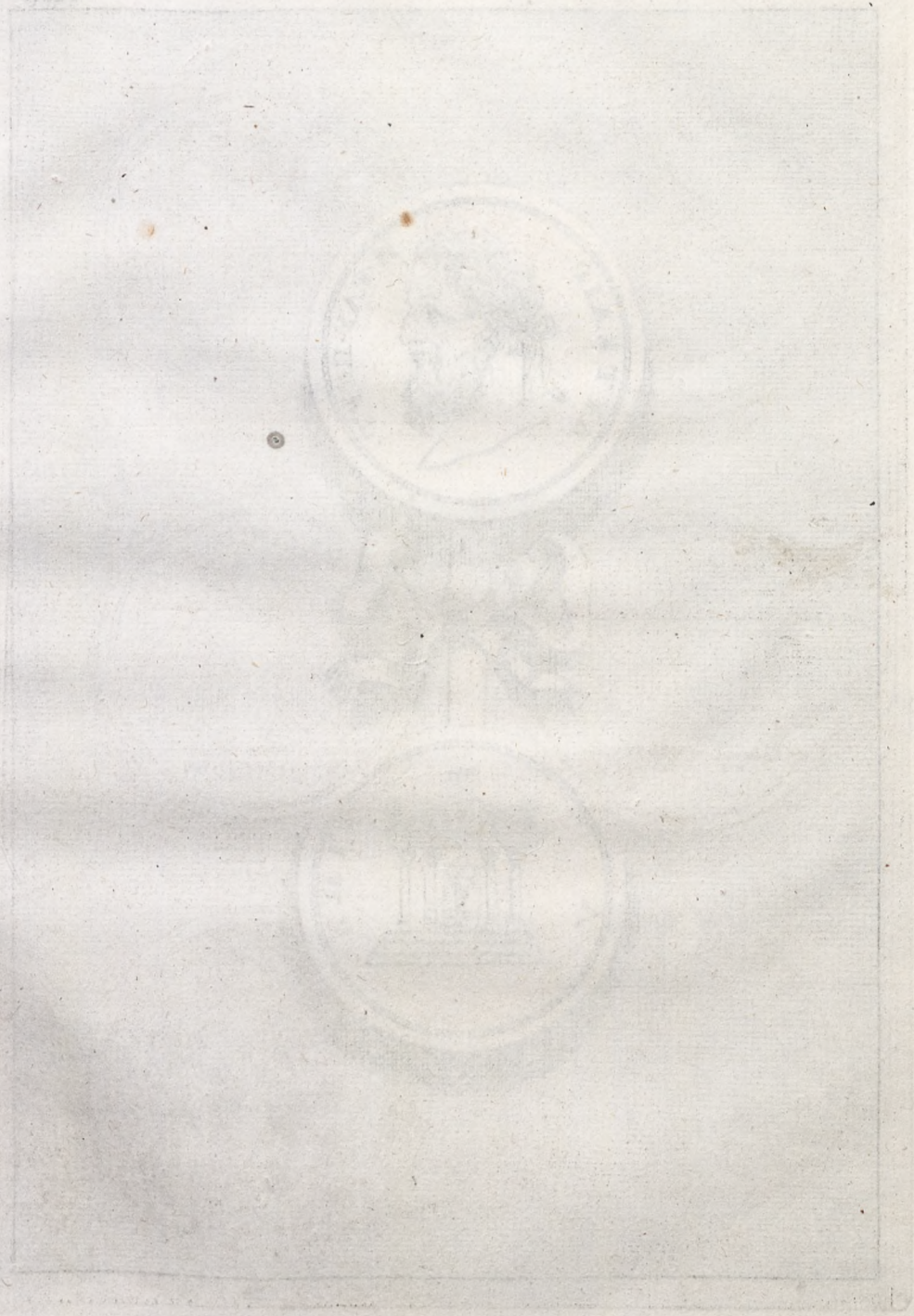
XVII.

In Dion.
Perig.

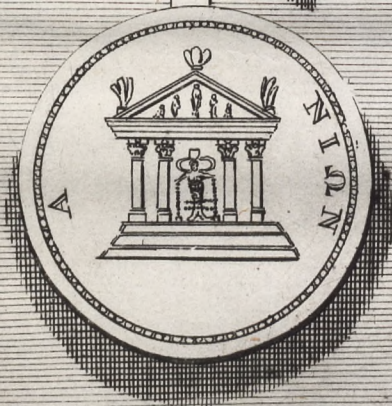
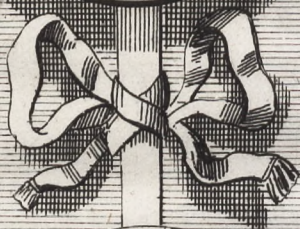
Quædam urbes quòd essent ab eodem fundatore conditæ, sorores se aliquando appellavere, concordiaque inter se firmata mutuò sibi favebant, ut de Apamea & Laodicea Syriæ tradit Eustathius: earum exemplo aliæ fœdus inter se iniverunt, cujus memoriam in nummis consignerunt, notata in iis societate sua per solenne illud vocabulum ΟΜΟΝΟΙΑ. Ex Commodi nummis Laodiceam & Ephesum ita fœderatas exhibet, unaquæque tutelare numen exhibet, Laodicea quidem Jovem, dextra aquilam sustententem, sinistra divinitatis hastam, quem alter hujus urbis nummus Φιλαλήθην, id est, *veritatis amicum* appellari nos edocet: Ephesus verò Dianam Polymammam toto terrarum orbe decantatam repræsentat. Aquila Jovis perpetuum est insigne: cervi, Dianæ sunt sacri.

Observandum videtur quando ita urbes duæ occurrunt fœderatæ, unaquæque seorsim in urbe sua nummos percutere, & se primam in iis nominare: unde hunc Laodiceæ signatum existimamus, ut L. Veri alterum: Ephesi, in quo Ephesus se primum nuncupat ΕΦΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΛΑΟΔΙΚΕΩΝ ΟΜΟΝΟΙΑ. Diana Ephesia & Jupiter Philalethes, primumque locum occupat Diana. Addam Laodiceæ cum Epheso concordiam non sub M. Aurelio forsan initam fuisse, quam ad tempora usque Philippi Imperatoris adhuc durare animadverto. P. HELVIUS

P. HELVIUS PERTINAX.

I.

ANtoninorum nomine per eadem Commo-
di extincto, Helvius pertinax ad Imperium
à conjuratis evectus est, invitus quidem, & licet à
Senatu confirmatus, uxori tamen Augustæ titu-
lum haud concessit, nec filio Cæsaris dignitatem:
non ex illustri quidem gente Romana natus, sed
belli meritis ad consulatum pervenerat: ideò
electionis ejus cum fama latius evagaretur, in-
quit Herodianus, *Legatione undique confluebant,*
gratulatum populo Romano quod Pertinacis imperio
gubernarentur. Modestus erat & mansuetus,
maximamque in bellicis negotiis gloriam fue-
rat adeptus: & sic magnum apud gentes illius
nomen; nihil igitur mirum, si Græci intra tres
menses quos imperarit, nummos optimo Princi-
pi cuderint: Tomitæ Ponti etiam si longe remo-
ti, illi ex ære medio præsertim signarunt, unus
in Thesauro Regio à me Genuæ repertus asserva-
tur, alter Romæ in Gaza Christinæ Reginæ; sed
hic maximus est & pretii longe majoris: duos
quidem ejus molis Latinos tractavimus, Græ-
cum hætenus nullum Antiquarii inspexerunt,
quid tum? novi è terræ visceribus quotidie in eo-
rum oblectationem eruuntur, utinam integri,

nam proh dolor ! aliquando erosi, cùm ærei sint. In hoc perraro templi tetrastyli prospectus, & Dianæ ad instar Ephesiæ signum, optimè cernuntur : populorum verò apud quos percussus est, nomini litteræ deesse videntur, si tantum I. ad Ænios Thraciæ pertinet, nec longè distat Tomos Ponti ab Æno, prior Milesiorum, altera Cumæorum colonia est. Plurimi occurrunt nummi cum epigraphe ΑΙΝΙΩΝ, sed cum capite semper cuiusdam numinis, nullum cum Imperatoris effigie in Thracia ex ære magno vel maximo observavimus : si plurimæ litteræ, insolens est nummi epigraphe, de qua videant Eruditi.

L. SEPTIMIUS SEVERUS.

I.

SEverus devictis Pescennio & Albino solus imperavit. Tarsus quæ Pescennio primum adhaerarat, mox Severi partes amplexa est: unde ab illo plurima accepit beneficia, & cum Metropolis dignitate gauderet, provinciæ prima ab eo facta est, ut indicant hæ literæ, quæ in Severi nummis poni cœperunt A. M. K. πρώτη Μεγαλῆς Κιλικίας. *Prima magnæ Ciliciæ*, & deinceps in cæteris principibus, cujus rei memor Tarsus Severianam se appellavit. Æmula ejus Anazarbus postquam Metropolis parvæ dignitatem ab Alex. Severo accepisset, primatus etiam titulum à Valeriano obtinuit: urbes enim inter se de primatu contendebant, & ab Imperatoribus illum per diplomata obtinebant, ut Ephesus, Smyrna, & Pergamus quæ se eodem tempore primas Asiæ nuncupant. Plurimi eas literas interpretati sunt, *Prima Metropolis Ciliciæ*, sed Metropolis vox jam arata est in nummo, & licet Cilicia apud Scriptores dividatur in asperam & campestrem, nummi nos docent Ciliciam in magnam & minorem fuisse distinctam, ut Armeniam & Phrygiam in μεγάλην & μικράν apud Strabonem. Arcadius duas tandem fecit provincias.

II.

*In append. ad
Marm.
Oxon.*

*Lib. 53. p.
610.*

*Lib. 14. p.
646.*

Smyrna Ioniæ urbs celeberrima nummos etiam Severo cudit sub Prætore Claudio Rufino Sophista, præclaram cujus *γραμματίας* mentionem sup-
peditat rescriptum Severi & Caracallæ filii ad Smyrnæos. Sophistæ autem & sapientiæ profes-
sores ad Præturæ munus, ut alii cives, pervenire poterant: Athenæus Romanos ex urbe sua eos ejecisse & postea recepisse narrat. Cybele in nummo signata est, ut præcipua urbis dea, cujus templi meminit Strabo. *Hodie omnium urbs est pulcherrima, pars ejus in monte, major in planitie ad portum, & MAGNÆ MATRIS templum & Gymnasium.*

III.

Ephesus Ioniæ urbs præcipua Severo etiam nummos consecrat ob victorias ab eo relatas, ut indicat typus, Ephesii in eo se bis Neocoros inscribunt, primam vero Neocoriam à Nerone eos accepisse testatur illius Principis nummus, & secundam ab Hadriano alter hujus Imperatoris arguit, nec quis existimet eos à Severo bis Neocoros fuisse factos: urbes enim factæ Neocoræ, eos titulos semper in nummis servabant, & si quas amplius obtinuissent, in iis tum apponebant, ut ipsa Ephesus quæ sub Caracalla tertiam obtinuit Neocoriam, se deinde ter Neocoram inscripsit, imò se quater Neocoram sub Elagabalo gloriatur, non quòd illa, ut quidam putarunt ab hoc Principe acceperit, quater facta fuerit Neocora: nam postea sub aliis Principibus, in plurimis nummis, se ter Neocoram tantum appellat: quod intelligendum est de ter facta Neocora Imperatorum: cum jam esset Neocora Dianæ templi, ut fert insignis nummus ΕΦΕΣΙΩΝ ΤΡΙΣ ΝΕΩΚΟΡΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΡΤΕΜΙΔΟΣ. Alter habet ΕΦΕΣΙΩΝ Γ. ΝΕΩΚΟΡΩΝ ΤΩΝ ΣΕΒΑΣΤΩΝ, quæ dignitas *Neocora* Imperatorum pro ludis & sacris faciendis instituta est.

IV.

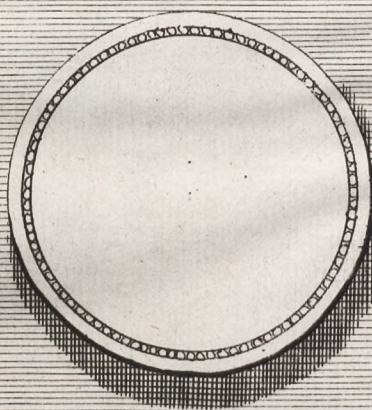
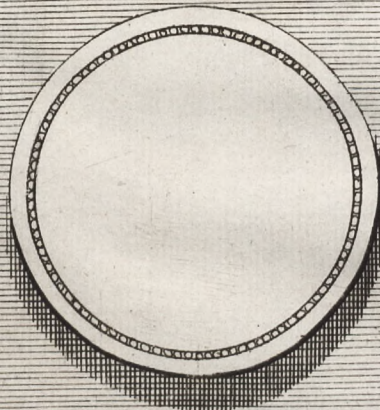
Iterum prodit nummus Tarfi in honorem Severi, nempe ob ejus in Parthos profectionem, percussus. Ipse eques in barbarum humi prostratum, quem jaculo impetit, decurrens pingitur: occiso in Gallia Albino & rebus Romæ omnibus constitutis, ad bellum Parthicum conversus est, ut narrat Spartianus. *Profectus dehinc ad bellum Parthicum est.* Ejus profectionis in Parthos ex omni metallo in moneta Romana typi occurrunt. Tarsenses tanto erga hunc Principem beneficio astricti, qui iis, ut diximus, provinciæ primatum concesserat, etiam illius monumentum in nummis suis signare voluerunt: ipsi victoriam de hostibus hoc augurio auspicantes.

In ejus vita.

JULIA DOMNA.

I.

JULIA natione Syra ex Emesa urbe, Severo nupsit antequam ad Imperium pervenisset, ipsi Caracallam & Getam filios progenuit, quos pater tandem ad Imperium testamento vocavit. Illis omnibus superstes fuit Julia, tantæ Principi foeminae Midæi Phrygiæ populi, cujus urbs Midæum à Mida Rege nomen accepit, nummos percusserunt, cùm illa Caracallæ comes post Severi mortem, Asiam peragraret: hi proculdubio aliquod ab ejus filio beneficium acceperunt, cùm huic Principi nummos tantum & plurimos quidem dicarint. Hercules in averfa ejus parte sui cultum in urbe indicat; puer quem sinistrâ sustinet, Hylas est Theodamantis filius, ab eo Hygin. Fab. 271. raptus, & unicè dilectus. Canis ad historiam pertinere videtur; an Hylæ custos datus, qui ad Herculem rediit, cùm Hylas in fluvium cecidisset, in quo miserè submersus est? an canis ille Theodamantis, Herculem sequutus sit cum Hylam abduxit & ideo comes?

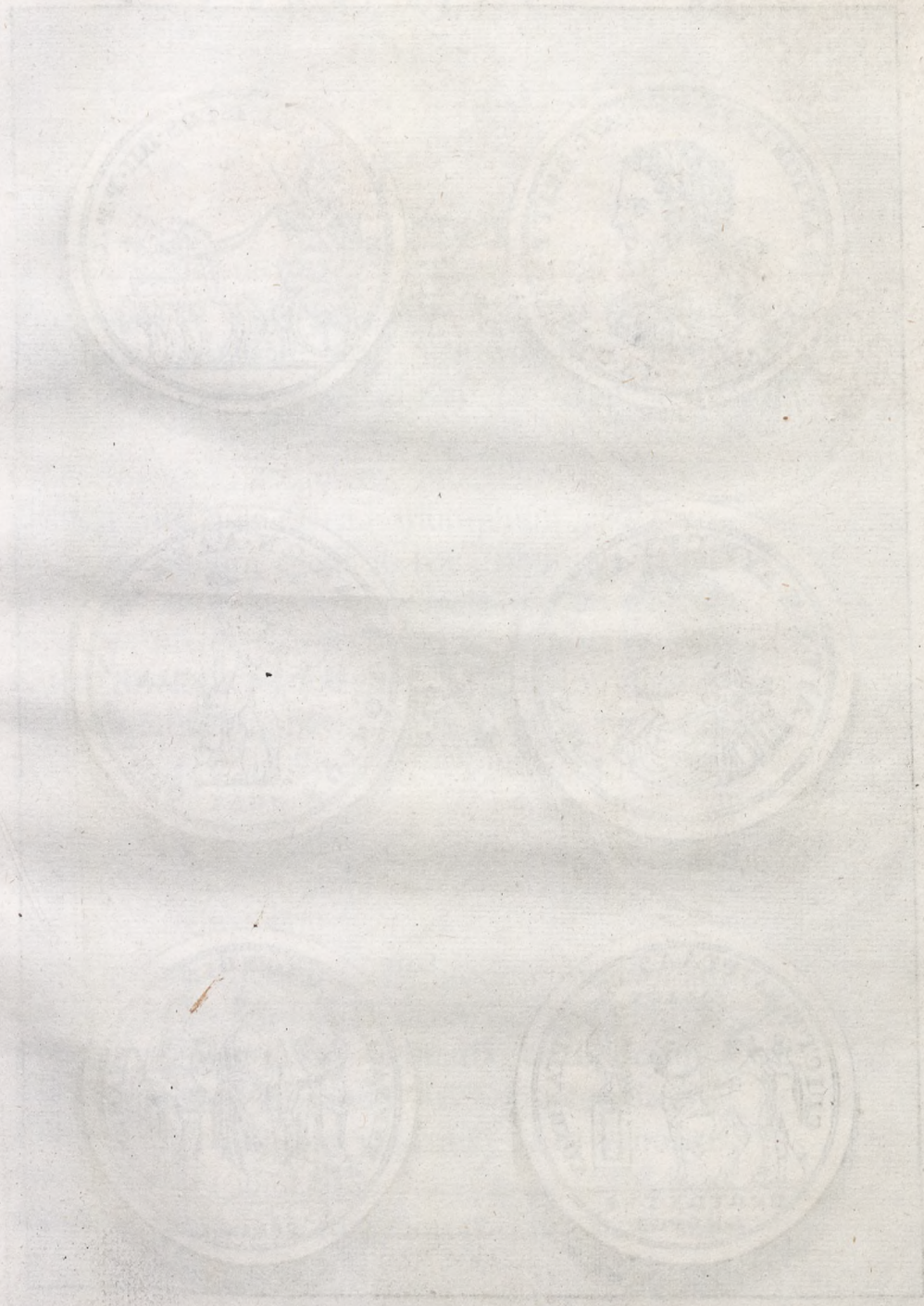
II.

Masaca urbs Cappadociae primaria ab Ariarathe Rege, cui cognomen fuit Eusebes, dicta est Eusebeia; denique ultimo ejus Principe mortuo Archelao, cum Cappadocia esset in provinciam à Tiberio redacta, in ejus honorem vocata est Cæsarea; ipsaque ab Antonino Pio metropolis facta est, ut ex illius Imperatoris nummis eruimus, in quibus occurrit ΚΑΙΣΑΡΕΩΝ Τ. ΠΡ.

Suidas. ΑΡΓΑΙΩ. Καρσαγέων τῶν πρὸς Ἀργαίῳ. *Cæsariensium qui sunt ad Argæum*, & postea. ΚΑΙΣΑΡ. ΜΗΤΡΟΠΟΛ. ΕΤ. Ζ. Καρσαεία Μητρόπολις anno 7. scilicet regni Antonini Pii. Nec ullos reperies hac dignitate insignitos in Cæsarum nummis qui eum Principem præcesserunt. Pariter ex illis Sept. Severum novimus Cæsarienses Cappadociae Neocoros fecisse, ut in nostro Præstantiorum numismatum denuò edito vulgavimus: quapropter illi beneficii memores Juliae Severi uxori nummos dedicant. Mulier turrita rupibus insidens, Genius est urbis qui situm illius indicat, nempe sub Argæo monte, uti narrat Strabo Κεῖται γὰρ ὑπὸ τῷ Ἀργαίῳ. *Sita enim est sub Argæo monte*: meta ante & altera post Genium, cum duabus tædis hinc & inde, Cerealibus Græcis Ελευσίαια & in circo noctu peracta indicant; unde circi metæ, & lampades, quòd sacra à matronis luctus causa Cereris filiam cum facibus quæritantis celebrarentur. Genius quod teneat, non discernere potuimus? an ludorum præmium?

Tom. 2. pag. 242.

M. AUR. ANTONINUS CARACALLA.

I.

Caracalla dicitur in hoc maximi moduli nummo Imperator II. consul VI. cum tribunitia potestate XVI. quam iniit initio anni U. C. 966, cum ad Kal. Jan. consulatum IV. cum D. Cælio Balbino II. suscepisset, in cuius memoriam, consulatus processum in quadrigis agit: nec quis eas ad triumphum ejus revo-
cet, cum nullum egerit in hac tribunitia potestate. Hoc anno in Germaniam profectus de hostibus victoriam retulit; unde Germanici nomen relicto Britannico quod gerit in nummo, assumptum; sed non triumphavit, cum Romam non amplius redierit & in Syria fuerit interfectus.

II.

Nummus ludorum Pythiorum memoriam exhibet per commune Thracum, in urbe Philippi regionis illius primaria celebratorum: hæc in gratiam Alexandri M. urbis conditoris, Philippi filii, instituta videntur, & in honorem Caracallæ qui alter Alexander haberi volebat, renovata, dum Macedoniam & Thraciam lus-

In ejus vita

traret : de quo Herodianus : *Sed ubi milites apud Danubium ordinavit, atque in Thraciam conterminam discessit, continuo Alexander alter evasit. Nam & memoriam Regis omnibus modis renovavit.* Pythia quidem certamina in Apollinis honorem Diomedem primum omnium instituisse narrat Pausanias. Hercules verò tanquam Deus Philippopolis urbis tutelaris, ut indicant M. Aurelii, Severi, & aliorum Cæsarum nummi, cui sacra ante ludorum celebrationem fiebant.

Corinth. pag. 14.

III.

Epigraphe nummi præfert ΕΠΙ ΣΤ. Μ. ΚΑΙΡΕΑ ΑΤΤΑΛΟΥ ΠΕΡΓΑΜΗΝΩΝ ΠΡΩΤΩΝ Γ. ΝΕΟΚΩΡΩΝ.
Sub Prætorè Marco Cærea Attali F. Pergamenorum primorum ter Neocororum. Pergameni plurimos cudere Caracallæ nummos ob felicem ejus in urbem suam adventum, de quo Herodianus : *Pergamum adiit Asiæ civitatem ut Æsculapii curationibus uteretur.* Ideo eques ad Æsculapii signum quod ante eum positum est, proficiscens exhibetur. Pone eum Pergamenus ad eum manus tendens elevat, aliquid eum precatus, quod Princeps dextrâ sursum erectâ illi concedere videtur, forsan Asiæ primatum quem Ephesus sola ante Pergamum & Smyrnam, habuit; nam in Caracallæ nummis Pergamus se tantum πρῶτον nominare cœpit. Nam & ab ipso tertiam Neocoriam

In ejus vita.

obtenuit, cùm primam sub Hadriano, & secundam sub M. Aurelio accepisset, ut nummi nos docent. Cæreas Attali F. nomen est Prætoris.

IV.

Nummus hanc præfert epigraphem. E. ΣΤΡ. Μ. ΑΥΡ. ΓΕΜΙΝΟΥ. ΣΜΥΡΝΑΙΩΝ. ΟΜΟΝΟΙΑ. ΠΕΡΓΑΜΗΝΩΝ, sub Prætoris M. Aurelio Gemino Smyrnæorum Pergamenorum concordia. Smyrna & Pergamus fœdere inter se junctæ illum Caracallæ percusserunt: communia ideo adfunt eorum numina, Smyrnæorum nempe Nemesis, Pergamenorum verò Æsculapius; de illis loquitur Pausanias. *Facile itaque se deduci Smyrnæi passi sunt: ac Nemesis quidem plures, non unam tantum venerantur.* Plutarchus Pergami templum memorat. *Fimbria in templo Æsculapii* ^{In Sylla.} *Pergami trajecit se gladio.* Illud inter has urbes fœdus initum jam sub Severo fuisse nummi ejus nos edocent, sed etiam sub Antonino Pio, imò sub Domitiano simul cum Ephesiis aliud habuisse eorum Principum numismata declarant.

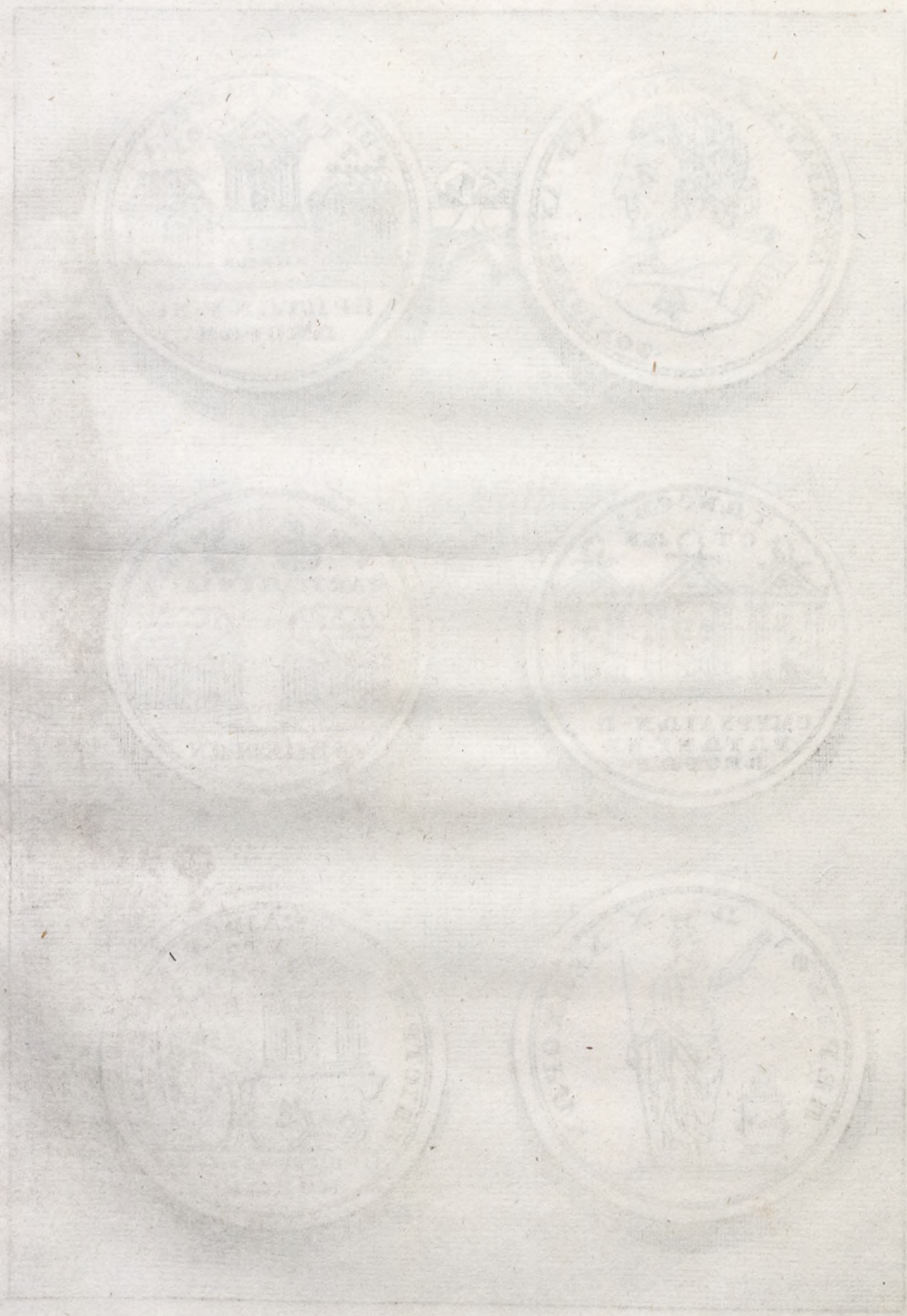
V.

Iterum prodit Pergamenorum nummus sub M. Cærea Attali F. urbis Prætoris cufus, tria templa exhibet, duo à latere, tertium intermedium in quo sedet Jupiter d. Victoriæ s. hastam, cognominatus *Φίλος*, ut nos docet similis in Trajano typus. Jupiter ita appellatur apud Suidam, *qui amicitie præest, & ejus jura spectat ac tuetur, & eos punit qui violant amicitie jura*. Eorum alterum Augusti est, de quo Tacitus: *Pergamēnos eo ipso nitebantur, æde Augusti ibi sita satis adeptos creditum*. Tertium Trajani esse videtur, ut ejus nummus à Pergamenis cufus cum simili templo, in quo stans visitur cum epigraphe. ΘΕΩ ΣΩΤΗΡΙ ΚΑΙ ΤΩ ΘΕΩ ΣΕΒΑΣΤΩ. *Deo servatori & deo Augusto*.

VI.

Smyrnæi se primos & ter Neocoros Augustorum nominant, quas prerogativas, ut Pergamēni ab eodem Caracalla accepisse verum est, nam sub eo se primos vocare cœperunt, & ab eo tertiam Neocoriam obtinuerunt; cū primam à Vespasiano, ut docent ejus nummi, secundam ab Hadriano per Polemonem ex marmore Oxiensensi accepissent. Tria hæc non exhibentur ob

tres eorum, ut quidam putant Neocorias, cum illi Neocori Augustorum dicantur, & primum templum habeat in aditu mulierem, quæ Roma est, deque illius templo audias Tacitum, *seque primos templum urbis Romæ statuiffe M. Porcio Consule. Medium, Jovem Aræum sedentem, de quo dictum est in Hadriano. Tertium Tiberii est paludati, de quo idem Tacitus: Ita rogati sententiam Patres, Smyrneos prætulere in Textruendo scilicet illi Principi templo.* Annal. 4. Ibid.

VII. & VIII.

Duo prodeunt percussi Caracallæ à Perinthiis nummi, L. Septimius quod Severus ejus pater expugnata Byzantio Pescennii partium acerrima faultrice, illius urbem & regionem ipsi subjecerat, ut narrat Dio. *Civitati abstulit libertatem, eamque privavit dignitate principali, fecitque tributariam, bonis civium publicatis, urbem regionemque omnem Perinthiis concessit.* Lib. 74. p. 847. Hæc duo templal erexerunt, unum Severo, alterum Caracallæ & Getæ filiis, & ut essent Neocori, obtinuerunt: unde duo certamina Actia nempe & Pythia celebrarunt, dicta in aliis nummis ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΙΑ, Fratrum concordia dicata. Actia: certamina erant quinquennalia: Pythia, novennalia: ambo in Apollinis honorem, illa Actii, hæc Pythii. Serapis in altero nummo cum ara pro pe-

dibus exhibetur ad designanda sacra ipsi tan-
quā deo urbis tutelari ante certaminum cele-
brationem perpetrata.

I X.

Accedit tertius à Pergamenis nummus sub eo-
idem M. Careia Attali F. Caracallæ percussus, ipse
togatus sacra facit super tripodem, à cuius dex-
tra parte Taurus pro victima, ante templum in
cujus aditu stat paludatus Augustus. Imperatores,
ut erant Pontifices maximi sacra ipsimet facie-
bant. In altero Pergamenorum nummo ejusdem
Principis: idem sacrificat ante templum Jovis Phi-
lii, & nos ex duobus Cæsaribus, quibus Pergameni
delubrum erexere, Augustum potiùs quam Tra-
janum nominare existimavimus.

X.

Caracallæ hunc nummum cuderunt Apol-
lonidienses Ionia, quorum urbs à Strabone des-
cribitur. *Ad dextram est Apollonis, xxx stadiis à
Pergamo, totidemque Sardibus.* Ad Pergamum
convenire Apollonidienses cum plurimis urbibus
aliis, auctor est Plinius: ipsi autem Caracallæ,
cum à patre Imperii factus est particeps, num-
mum dicasse videntur, nam imberbis nomen
Imperatoris præfert, forsan sub juvenis Dei effi-

Lib. 13. pag.
625.

Lib. 5. cap.
30.

gie, qualis est Bacchus, repræsentatur in illo, cuius templum exhibuerunt. Nummus signatus est sub Pratore Demetrio Appella, quem littera B. isto magistratu bis functum fuisse denotat.

XI.

Tertius etiam Perinthiorum nummus hic locum habet, in eo Julia Caracallæ mater, itineris comes, sub urbis Genii imagine stat turribus ornata, insignis stolâ, utraque manu templum sustinens: quorum unum Severo conjugi, alterum filiis dicatum in 7. hujus Principis nummo supra diximus, nunc forsan ipsi soli, cum mortuus esset Geta. Ara pro pedibus Juliæ, sacra pro Caracallæ salute facta denotat in ejus templo. Tristanus fere similem typum sub Severo nummum vulgavit, sed mulier, dea est concordia, tunicata & cum cornucopiæ, & nummo adjectæ sunt hæ voces ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΙΑ ΑΚΤΙΑ ad indicandam Caracallæ cum Geta concordiam.

Tom. 2. pag.

103. nummorum

in Severo.

XII.

Colophonii Ioniæ populi, quorum urbs sub Lysimacho diruta, postea denuò extructa est, ut docet Livius, *Id oppidum Colophonium mari imminens, abest à veterè Colophone duo ferme millia passuum.* Immunes à Romanis devicto Antiocho Rege pronunciati sunt, & Lucullus comprehen-

L. 3. Dec. 4.

Plut. in ejus vita.

Lib. 97. p.
876.

fo eorum tyranno Epigonio horum urbem asseruit in libertatem; cuius confirmationem à Caracalla forsan obtinuere, & ideo Principi munifico nummos dedicant sub Tiberio Claudio Myrone iterum Prætore cum Æsculapii Hygiæ & Telephori sanitatis numinum simulachris, ad denotandum se iis sacra pro salute recuperanda fecisse. Caracalla autem teste Dione, *Fuit ægra corporis valetudine, quod morbis partim evidentibus, partim occultis correptus esset.*

XIII.

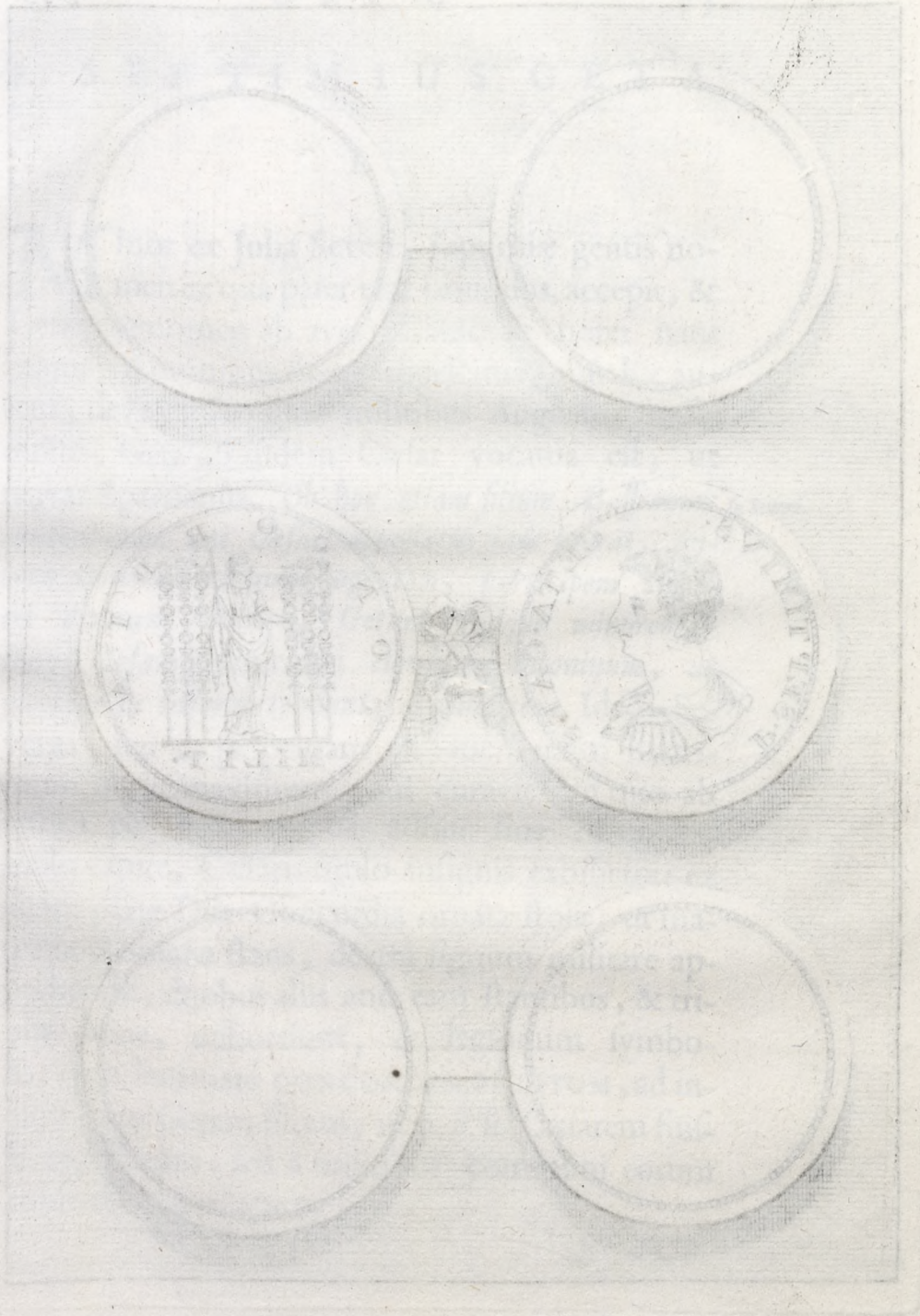
Herodian.
lib. 3.

In Severo.

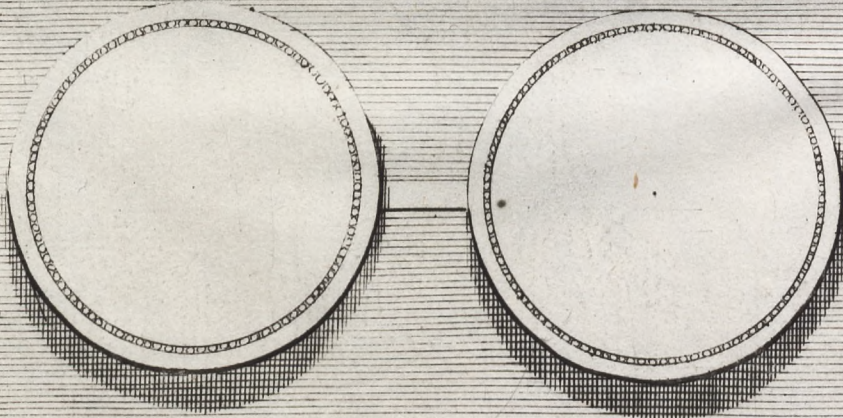
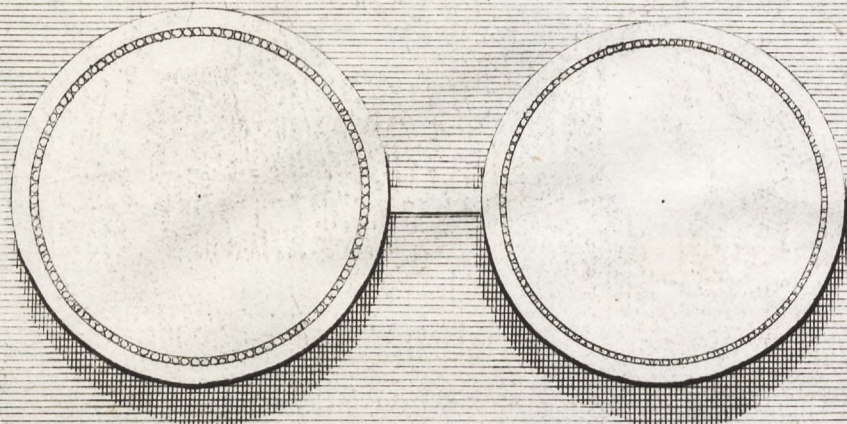
Byzantiis fame à Severo expugnatis, diruta est eorum urbs & in vici formam redacta & Perinthiis, in servitutem data est, sed Caracallæ interventu ipsi redditæ sunt immunitates, ut narrat Spartianus. *Antiochensibus & Byzantiis interventu suo iura vetusta restituit.* Memores Byzantii nummos Caracallæ cuderunt. Sub Tito Ælio Capitolino, in quibus ad indicandam cum fratre Geta concordiam, ipsos dextras jungentes exhibuit, & Ludos, ut indicat urna in eorum medio, exhibuit: Perinthii quidem ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΙΑ, vocarunt, ceratamina, Byzantii verò ex altero nummo ΑΝΤΩΝΕΙΑ ΣΕΒΑΣΤΑ, quod uterque frater à patre fuerat Imperator testamento pronunciat.

GETA

P. S E P T I M I U S G E T A.

I.

MInor ex Julia Severi, Septimiae gentis nomen ex qua pater erat oriundus, accepit, & Getæ cognomen ab avo : Caracalla frater natus major, Antoninus fuerat appellatus, cum hic autem, devictis Parthis à militibus Augustus fuisset dictus, Geta ab iisdem Cæsar vocatus est, ut narrat Spartianus. *Ob hoc etiam filium Bassianum* In Severo. *Antoninum, qui Cæsar appellatus jam fuerat, annum decimum tertium agentem, participem Imperii dixerunt milites, Getam quoque minorem filium, Cæsarem dixerunt : eundem Antoninum, ut plerique in litteras tradunt, appellantes.* Ideò Severus pater in perpetuam rei memoriam nummum hunc maximum cudi curavit ; in quo ab antica parte Geta, puer adhuc sine lanugine, nudo capite, Cæsaris titulo insignis exhibetur: ex altera parte Dea Concordia ornata stolâ, ut matrona Romana stans, dextrâ signum militare apprehendit, duobus aliis ante eam stantibus, & tribus pone, cohortium, & legionum symbolis, cum lemmate CONCORDIA MILITUM, ad indicandum Getam filium, non à se Cæsarem fuisse appellatum, sed à militibus communi eorum consensu renuntiatum.

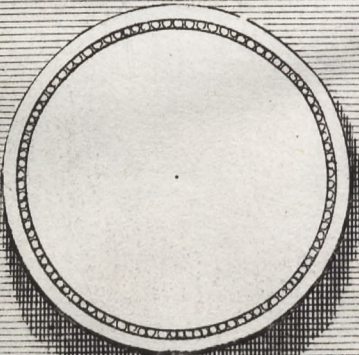

In vertice duorum signorum qui in medio positi sunt, observatur hinc & inde Aquila, totius legionis Romanæ insigne: in duobus aliis, manus visuntur, Manipulorum symbola, in duobus reliquis duæ literæ C, quæ inversæ videntur velut Luna falcata, Centuriarum signa sunt, cum ex manipulis, & ex centuriis legio esset composita. Hæc erant simulacra aurea hastæ præpilatæ suffixa, quæ à militibus ferebantur, ut ex qua cohorte, vel quota esset centuria in acie seu quodam tumultu à contubernalibus suis aberrare non possent. De quibus vide Vegetium.

M. OPELIUS MACRINUS.

I.

Macrinus post mortem Caracallæ ab exercitu Imperator appellatus, Diadumenianum filium, dato illi Antonini nomine, ne id deficeret, Cæsarem fecit: utrique Principi Cæsarienses Cappadociæ maximum hunc nummum anno secundo Imperii incepto dedicarunt: nam paulò post cum filius à patre dictus fuisset Augustus, victi & fugati, ab exercitu Elagabali demum capti, ambo occisi sunt. Cæsaream in Juliae Severi nummis Metropolis dignitatem ab Antonino Pio accepisse, & à Severo Neocoram factam fuisse diximus, in cujus honorem templum hoc erectum videtur. Hinc & inde urnæ cum palmis, ludos designant; qua de causa urbs Neocora, facta videtur: certaminum porro nomina non apposita sunt, quorum etsi palma concedatur victoribus: poculum in imo, forsan est eorum præmium. Mons Argæus retro signatus Cæsareæ insigne est, quippe quæ ad ejus radices sita. In montis cacumine, statua est Imperatoris tanquam Genius loci semper in eorum nummis positus, quod hic pro deo habitus sit. Sol ab una parte, & Luna falcata ab altera, montis altitudinem denotant: nam ejus cacumen ad sydera usque ascendere ab incolis existimabatur.

*Num. Præst.
tom. 2. edit.
2. p. 243.*

Strab. l. 14.
pag.

Miletopolitæ inter Mysiam & Bithyniam locantur. Photius ex Memnone narrat Mithridatem Regis ejus nominis filium à Fimbria Romanorum duce fugatum ex Asia ad Miletopolim pervenisse; inde Pergamum ad patrem saluum evasisse cum equitum comitatu. Miletopolitæ Macrino nummo dedicarunt sub Prætore Claudio, cujus cognomen temporis incuriâ erasum est. Mercurius insidet rupibus, quibus sinistra insistit, ad indicandum sui cultum in urbe quæ supra montem extructa est: caduceum dextrâ gerit tanquam peculiare symbolum.

I I I.

Ex Cim.
Regio.

Ibid.

Ephesus, urbs Ioniæ celeberrima se primam Asiæ in hoc nummo inscribit, cum de illa dignitate Smyrna & Pergamus decertarent; sed à Macrino Ephesii per aliquod diploma obtinuisse videntur, ut soli provinciæ primatum haberent, quod etiam ex altero hujus Imperatoris nummo eruere possumus hanc epigraphem præferente ΕΦΕΣΙΩΝ ΜΟΝΩΝ ΠΡΩΤΩΝ ΑΣΙΑΣ. In ejus rei gratiam mulier stolata, quæ genius urbis est, vota pro felici ejus imperio & salute suscipit, quod confirmare videtur amplior ejus Principis nummus, in quo plurimæ figuræ manus attollunt circa aram ignitam sacra facturæ ante templum, in cujus aditu Æsculapius sanitatis deus exhibetur, cum inscriptione Β Ω Τ Α.

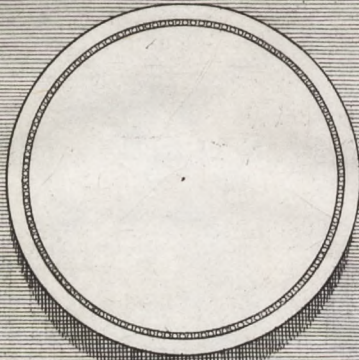
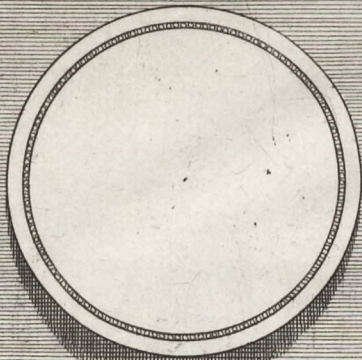
ELAGABALUS.

77

AURELIUS ANTONINUS.

M. AURELIUS ANTONINUS

ELAGABALUS.

AB una nummi parte conspicitur Aurelius Antoninus cognomine Elagabalus, laureâ insignis: ex altera Ludorum apparatus, mensa nempe supra quam duæ urnæ, sed decumbentes, in priore scriptum ΟΛΥΜΠΙΑ, in posteriore verò ΠΥΘΙΑ: sub mensa duæ palmæ decussatim, in vertice astrum, pro epigraphe ΕΠΙ ΣΤΡ. ΙΟΥ. ΜΑΡΚΟΥ ΠΕΡΓΑΜΗΝΩΝ. Pergameni Caracallæ qui eis tertiam Neocoriam & Asiæ primatum, ut diximus, concessit, beneficiis adstricti, Elagabalo pro ejus filio habito nummos libenter percusserunt. In hoc duo certamina, quod eodem forsân anno incurrebant, celebranda exhibent: Olympicum quidem singulis quatuor annis in honorem Jovis Olympii, primum in Elide institutum, alterum Pythium in Apollinis Pythii novennale: sed cum Pergameni, Neocori ter facti fuerunt, tertium etiam celebrarunt ludum, quem nobis indicat Valeriani nummus, in quod tria exhibentur certamina tribus urnis inscripta, ΑΚΤΙΑ, ΟΛΥΜΠΙΑ ΠΥΘΙΑ. Actium videtur ab iis susceptum in Augusti honorem, cui templum

ædificarunt, quod ille ludos in memoriam victoriæ contra M. Antonium & Cleopatram ad Actium relatæ instituisset. Sed sat de ludis, de astro aliquid; illud est symbolum Elagabali, qui Solis erat sacerdos, ut fert epigraphæ nummi S A C E R D O S S O L I S E L A G A B A L I.

II

Julia Julii Pauli præfecti prætorii filia, quam ex Cornelia gente fuisse nos docent ejus nummi, *Lib. 79 pag. 911.* Elagabalo nupsit: de qua Dio, *Corneliam Paulam duxit in matrimonium, quo fieret pater, sicuti dicebat, celerius, qui ne vir quidem esse poterat.* Perinthii qui inter beneficia à Severo accepta, ab eo ut essent Neocori, obtinuerant, sicut indicant eorum nummi in illius honorem cusi, cum hæc epigraphæ, ΠΕΡΙΝΘΙΩΝ ΝΕΩΚΟΡΩΝ, in hoc se bis Neocoros prædicant ΠΕΡΙΝΘΙΩΝ ΔΙΣ ΝΕΟΚΟΡΩΝ, quam ab Elagabalo secundam Neocoriam receperunt. Cum ille Severi eorum patroni munificentiam erga illos, adæquare vellet: Perinthii ergo tanti beneficii memores Elagabalo & Corneliæ Paulæ simul nummos dedicarunt, & ad arguendam conjugalem eorum concordiam, eos dextras sibi jungentes exhibuerunt, cum dextrarum junctio concordia esset symbolum, nam de *Ann. II.* iis ita loquitur Tacitus: *Mos est regibus, quibus in societatem coëant, implicare dextras.*

M. AUR. SEVERUS ALEXANDER.

I.

Alexandri nummorum scenam aperiet latinus Imperatorem togatum in quadrigis exhibens, dextra equorum habenas regentem, sinistra victoriam, utraque manu scipionem eburneum tenentem. Ne quis typum Alexandri triumphum designare existimet, nullum egit hoc anno consentientibus Historiæ scriptoribus, sed memoriam processus consulatus III. renovat, quem iniit cum Dione III. anno U. C. 982 cum gereret trib. potestatem VIII. quæ omnia confirmat, nummi epigraphe, ut & toga consularis, qua indutus procedit, & scipio eburneus consulum insigne, quod Victoria gerit, ob acceptum victoriæ in Germania per duces relatæ nuntium.

II.

Latino succedit Græcus à Perinthiis Alexandro cusus; eorum urbs ad mare in edito peninsula jugo à Perintho Epidaurio, teste Stephano, *De Urbib.* condita: unde ad originem arguendam dicuntur Iones. Epidaurus autem urbs erat in ea Peloponnesi parte, quam habitabant Iones, quod confirmat Pausanias cum de Ionum duce Procle loquitur, qui postquam ab Achæis ejecti sunt *Achaic. pag. 403.*

Iones, in Asiam eos ducit. *Erat Ionum dux Procles Pityrei filius & ipse Epidaurius, & paulò post. Genus Procles ducebat ab Ione Xuthi filio:* unde Iones ab eo dicti sunt. Mulier stolata Genius est urbis sub abundantia effigie: illa gerit duo templa, unum Severo patri & alterum filiis, in quorum honorem Actia & Pythia Perinthii bis Neocori ab Elagabalo facti celebrant. Urnae pro pedibus foeminae, ludorum praemia continent, dexterior palmae ramum pro Actiis, sinisterior poma pro Pythiis, ut nos docet Lucianus. *In Pythini poma certaminum Deo sacrorum.*

*De Gymnas.
pag. 787.*

III.

Serapis in Caracallae nummo ad ludos spectante, cum Perinthii primum facti sunt à Severo Neocori, jam prodiit tanquam urbis Praeses, cui sacra ante eorum celebrationem facienda erant, quod ara pro ejus pedibus arguit: Perinthios quidem sub Severo primum Neocoros fuisse, secundum verò sub Elagabalo, ex eorum nummis pronuntiavimus. At cum Actia & Pythia celebrata sint eodem tempore sub Caracalla, ut indicat ejus nummus, & adhuc sub Alexandro renoventur, credibile est Pythia non esse, ut solebant, ab eorum institutione, novennialia, sed singulis quinque annis edita, ut Actia, Perinthii Graecum morem relinquentes, ut se Romano accommodarent.

IV.

IV.

Epigraphe ΠΕΡΙΝΘΙΩΝ ΔΙΣ ΝΕΟΚΩΡΩΝ
 indicat Perinthios hunc Alex. Sev. nummos cudisse cum Festa & Ludos Neocori iterum celebrarent, ob victoriam nempe de Persis relatam: stat enim Imperator militari vestitu indutus, paludamento insignis, dextra hastam, sinistra parazonium gerens, cui Victoria lauream porrigit. De hoc bello inquit Lampridius: *Magno igitur apparatu inde in Persas profectus, Artaxerxem Regem potentissimum vicit, & de præda quam Persis diripuit, suum ditavit exercitum.* Amicus hunc nummum statuae victori Alexandro Severo à Perinthis erectæ monumentum esse existimat, cui non renuimus, illi enim aliquod à munificentissimo Principe beneficium accepisse potuerunt, quorum memores & statuas & maximos ex ære nummos cuderint.

V.

Smyrnæis tanta beneficia contulerunt Imperatores Romani, ut eorum urbs, etsi plurimis afflictæ terræ motibus, tandem dicta sit terræ ornamentum & Græciæ theatrum: in ea enim Jupiter præses & Nemesis urbis tutelares deæ, Neptunus qui utraque movet; Diique Romani, nempe Imperatores, Græciq; scilicet Theseus Alexander, & Lyzimachus urbis Restauratores; unde Aristi-

*In orat. de
Smyrn.*

des ad Cæsares ait, *cum Lyzimachum, Alexandrum Theseum fabulas, vos vero conditores urbis estis, vos novam rursum erigitis.* Nil mirum igitur si Smyrnæi omnibus fere Imperatoribus nummos percusserint.

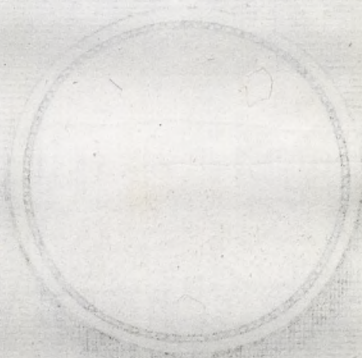
In Felix seu.

In hoc maximo Alex. Severum sub Solis effigie, & Mamæam sub Lunæ imagine exhibent, hoc lemmate filium & matrem ita orbi Romano esse utiles, quantum illa lumine humano generi videntur necessaria, demonstrantes: nam extincto impurissimo, & crudelissimo Imperatore, successerat Princeps omni laudum genere dignus & Mamæa Mater, fortissima fœmina: Imperatori autem acclamabant Romani apud Lamprium: *Felices nos imperio tuo, Felicem Rempublicam.*

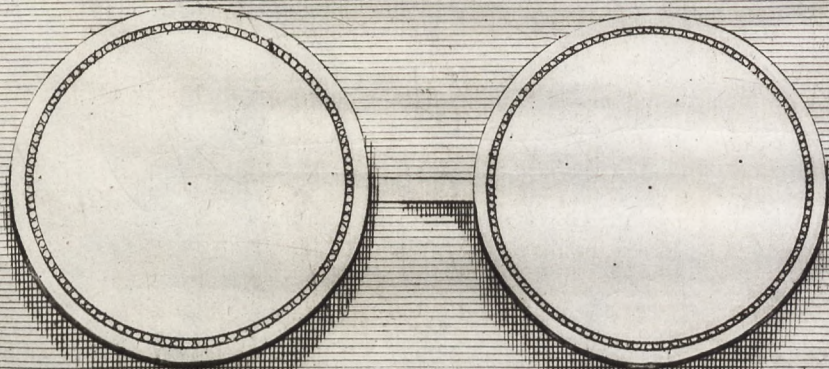
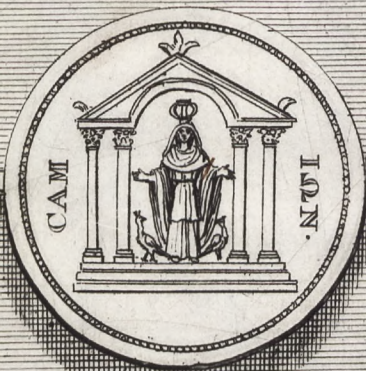
*Cim. Ghisio
Romæ.*

Smyrnæi, Asiæ primatum quem sub Caracalla obtinuerunt, usque ad extrema tempora servaverunt, ut & tertium Neocoriam, sicut nos docent Valeriani numismata, quæ illis has dignitates, ut isti, adhuc tribuunt: dicuntur autem Neocori Augustorum ad distinctionem aliorum nummum. Nam Ephesii se Artemidis etiam Neocoros inscribunt, ut habet ille perrarus Caracallæ ΕΦΕΣΙΩΝ ΔΙΟ ΝΕΟΚΟΡΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΡΤΕΜΙΔΟΣ. Nummus vero hic Smyrnæus præfert, ΕΠ. ΣΤ. ΠΟΛΕΙΤΟΥ. forsan ΙΠΠΟΛΕΙΤΟΥ: sed constanter ita legitur.

C. JULIUS VERUS MAXIMINUS.

Maximinus Thrax primum gregarius miles, post à Septimio Severo inter custodes corporis allectus, tandem ad Imperium post Alexandri Severi cædem ascendit: sed à Senatu hostis ob crudelitatem declaratus, à militibus tandem occisus est, regnavit annos tres integros & aliquot dies, intra quos Samii suos ei nummos signarunt, quod forsan iis libertatem quam ab Augusto acceperant, conservasset. Junonem autem Pronubam in templo tetrastilo nubentis habitu stantem sæpe in iis repræsentant, quod, ut refert D. Athanasius, vestiendi rationem invenisset. Illius signum, opus aiunt Smilidis Æginetæ Euclidis F. fuisse, qui Dædalo æqualis; unde maxime priscum autumabant, Deamque apud eos adolevisse, & Jovi nupsisse narrant. Pro pedibus illius hinc & inde Pavo conspicitur, quod illi primum ex Junonis Samiæ templo editi & educati, ex Athenæo.

*Diolib. pag.**Orat. contra gentes.**Lib. 14. cap. 20.*

C. JULIUS VERUS MAXIMINUS.

Capitolin.
In ejus vita.

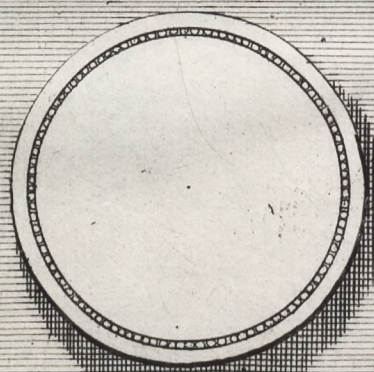
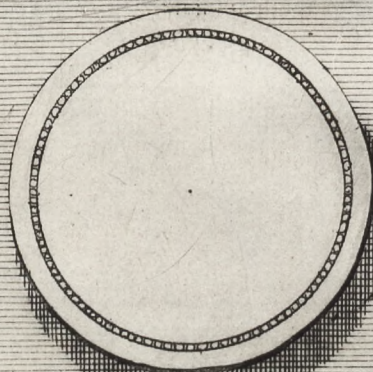
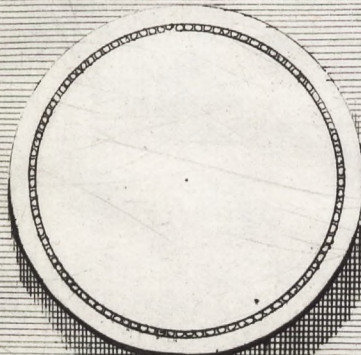
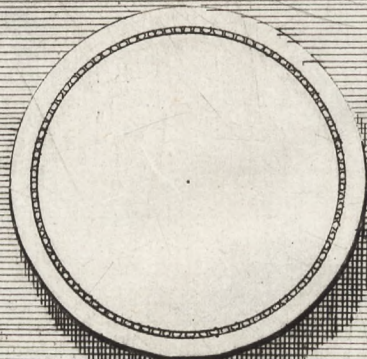
Lib. 13. p.
622.

MAximus Maximini Imperatoris ex Pauli-
na filius, eximia formositatis adolescens
à patrefactus est Cæsar: in hoc Cumæorum num-
mo lauream in capite præfert, & in quibusdam
aliis raris nomen *αὐτοκρατορος* gerit, cujus ratio-
nem reddit Maximinus in epistola quadam *Ego
propter affectum, quem pater filio debet, Maxi-
mum meum Imperatorem appellare permisi.* Cuma
Æolicarum urbium maxima & præstantissima
fuit, à Pelope unâ cum Magnesia anno mundi
3150. condita est: si Isidoro fides: porro ab Ama-
zone ejus nominis dictam refert Strabo. A Per-
gamo distat xxvi miliaribus, ex qua Æsculapii
cultum accepisse videtur, apud eos enim famo-
sum fuit illud Æsculapii templum toto terrarum
orbe decantatum, nummus Cumæ fuit percussus,
ΕΠΙ ΣΤΡΑ. ΦΑ. ΠΑΥ. ΣΕΡΩΤΟΣ. Sub Prætoro
Flavio Pausania Serotis filio.

M. CLODIUS PUPPIENUS.

Puppienus & Balbinus contra Maximinum hostem P. R. declaratum Imperatores appellati sunt, integrum annum non explevere, si quidem eorum nummi Latini tribunitiam potestatem secundam non scribant: ideo Græci ex iis perpauca occurrunt, solam Tarsum reperimus, quæ Puppieno suos dedicavit & quidem plurimos: unde illum aliquando Ciliciæ præfuisse suspicari aliquis posset: qua de causa hæc urbs huic Imperatori devota, aliorum Principum, quæ asciverat nomina, in nummis proferre desit.

Tarsus inter alia numina à Dione Chryf. relata. *In Tarsic. priore.*
Age vero per Herculem quæso & Persea & Apollinem & Minervam, aliosque quos colitis Deos. Herculem non modo selegit, quem in Puppieni nummis signaret, sed inter alios hujus Dei labores, illum cum Antæo luctantem expressit, forsitan non sine causa: nam Puppienum Herculi, qui Antæum gigantem oppressit, comparaverunt: Maximinus enim tanta proceritate eminebat, ut alter gigas videretur, Capitolinum audias de illo loquentem. *In Maximino.*
Longitudine autem corporis & vastitate & forma, atque oculorum magnitudine & candore inter omnes excelleret: bibisse autem illum sæpe in die vini Capitolinam amphoram constat: comedisse & XL. libras carnis, etiam LX.

Artemid.
lib. 2.

Antæus verò Neptuni filius erat, qui hospites secum palæstra dimicare compellens, occidebat. Hercules cum eo luctari coactus, sublimem illum è terra ulnis elisum interemit. Maximinus quemque nobilem interficiebat, Pupienus contra eum tanquam alter Hercules à Senatu missus est.

Tom. 2. p.
268.

Literas A. M. K. supra interpretati sumus πρώτη μεγάλης Κιλικίας. *Prima magnæ Ciliciæ* cùm primatum provinciæ obtinuisset à Severo. Reliquas G. B. explicamus. Γνομῇ Βελῆς, ut in libro nostro Præstantiorum numismaeum jam diximus, & non *anno secundo*, ut quidam dixerunt. Has autem literas apposuit Tarsus, cum libera sub Severo iterum pronunciata est, ut deinceps ex Senatus sui decretis, se cuncta agere denotaret.

M. ANTONIUS GORDIANUS.

I.

Gordianus occisis Balbino & Pupieno solus Imperium tenuit, exortoque Persico bello, ad illud profectus est: at cum adlocutiones militares fierent, tum ante prælium, cum post victoriam, quibus vel præmia, vel laudes distribuerent. Hæc post devictos Persas à Gordiano facta videtur, cum ille plurima militibus distribuerit, & ut narrat Capitolinus, *laudatis pro concione victoribus*. Cujus rei memoriam non modo Senatus in tanti Principis, cui triumphum decreverat, in nummis consignavit: sed ipse Gordianus in maximis, ad gloriam suam cudi curavit.

In Gordian.

II.

Ad bellum Persicum spectat hic nummus, cum Gordianus ad illud proficisceretur mare conscendit; de quo Capitolinus. *Fecit iter per Mæ-* Ibid.
siam; inde per Syriam in Antiochiam venit. Trajectus ille ex Mæsia in Syriam triremi peractus est: unde in aliis cum eodem typo occurrit epigraphæ FELICITAS AUGUSTI, ad denotandam bonam Principis fortunam, qua Persas & Barbaros devicturus est. Triremis signatur, quæ remis tan-

tum, nec ullo velo utitur, ad demonstrandum Gordiani felicem, nullisque tempestatibus agitatum ejus trajectum, & cum ille à militibus populo & Senatu, ingenti amore, studio & cura haberetur: nil mirum si trajectus ejus memoria tanquam omnibus grata in ære consignetur.

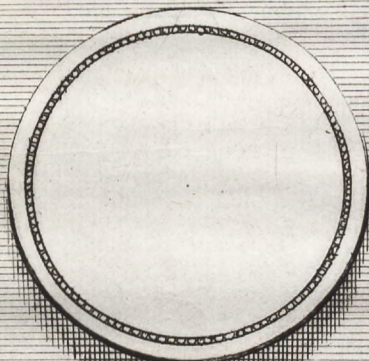
III.

Moneta Romani Imperatoris demortui jactationem in populo non ampliùs habebat, ad usum autem ejus restituendum, Senatus decreto opus erat pro æreis, & Principis novi rescritto pro aurea & argentea: nam ab Augusto æræ cudendæ facultas Senatui, tanquam potestatis umbra relicta erat: Hadrianus tandem æreos sibi maximos attribuit: ideo plurimi Imperatores tres monetas exhibuerunt, ut penes se summum jus ex omni materia cudendorum nummorum esse denotarent. Epigraphe *Æquitas Augusti*, eorum ex proba, & non ex adulterina materia in nummis cudendis æquitatem demonstrat: unaquæque bilancem tenet, pro justo nummi pondere arguendo.

IV.

Mars præcipuè à Romanis cultus est, quòd Romuli Conditoris pater crederetur, quem modò Bellatorem, modò Pacatorem appellabant: hujus templum erat intra urbem ad ejus custodiam, alterius in via Appia, cujus prospectus hic esse videtur: extra urbem nempe ad arcendos hostes, ei Imperatores, bella facturi sacra faciebant: ideo Gordianus ante ejus templum sacrificat, togatus quidem, cùm adhuc in urbe moraretur: assistunt sacerdotes & ministri, Popa pro victima bovem malleo feriente, & Victimario eum jugulaturo. In aditu templi stat Mars galeatus, hastâ insignis, cujus cognomen in Zephoro, scriptum est, Ὀπλοφόρος, idest, *armiger*, quòd ferat arma, quin & Orphæo Ὀπλοχαῖς, qui *armis læatur*.

V.

Hypæpa Lydiæ urbs inter Tmolum montem & Caystrum fluvium sita, ab Ovidio parva dicta.

Illinc parvis finitur Hypæpis.

Metam. 2.

nummos cum Herculis quiescentis effigie, ad arguendum suum versus Gordianum obsequium, sub Prætorè Tito Antonio Alexandri filio vel pro aliquo accepto beneficio, cùm & Tranquillinæ ejus uxori etiam percussisset, cùm Imperator

Artemidor.
lib. 2.

ad bellum Persicum proficisceretur, quippe eques in barbaros decurrens exhibetur. Hercules clavâ innixus est, qua pro armis utebatur, eam in Nemæa sylva ad Leonem occidendum sibi comparaverat.

V I.

Gordianum venationi deditum, & in ea illius dexteritatem & peritiam nos edocent nummi frequentes in plurimis Græciæ urbibus percussi: en Ephesus telo aprum ab eo transfixum nobis exhibet, ut & alter Hypepæ signatus idem factum repræsentat; in aliis Diana Venatrix & Meleager aprum palo transfossurus, tanquam Dii venationibus præsides, in gratiam Imperatoris obsignantur. Ephesii se primos Asiæ inscribunt, quam dignitatem præ aliis ambibant.

V.

VII.

Plurimæ urbes Græciæ nummos Gordiano cuderunt, cum ille esset, teste Capitolino, *amatus à populo & Senatu & militibus, ita ut nemo Principum.* Inter eas Smyrna Ioniæ civitas splendidissima restorationis suæ ab Alexandro M. memoriam ei exhibet. Heros ille dormit sub Platano, cui in somnio Nemefes urbis Præsides illius instaurationem monent, ut nos docet Pausanias, sicut jam retulit Abbas Nicasius, & cuius meminit Aristides: *Atque Alexandri quidem somnium quoddam fertur, in quo inerat fundandi proæmium* Isque erat tertius Restaurator: nam addit: *Altera ferebatur laus, Theseus autor & Smyrnæ nomen.* Ter autem situm mutavit terræ motibus concussa.

In Gordiano.

Achaic. pag.
404. De
Num. Panth.
Palinod. de
Smyr. Ibid.

VIII.

Smyrnæi in superiore nummo Alexandrum urbis in loco novo restaurationem suscepisse demonstrant: in hoc verò, ad majorem antiquitatem, Smyrnam Amazonem exhibent Conditricem, & fœdus initum cum Asiæ urbibus: earum Genius stat pro sacris faciendis. Iones cum ex Attica sub Codri filiis in Asiam transissent, plurimas urbes condiderunt, alias invaserunt, & tunc eorum conventus ex duodecim constitit, Smyrna postea inter illas recepta est, teste Strabone. *Postea temporis assumpta in eorum conventum est etiam Smyrna authoribus Ephesiis.* Quod confirmat Pausanias. *In sequentibus deinde temporibus concilii sui ejus cum Smyrnæis Iones communicarunt.* Amazon turrita est tanquam urbis fundatrix, templum Romæ dicatum, quod gerit prima illi extruxerit ex Tacito. Bipennem & clypeum pro armis tenet. Prora vel ad mare situm, vel in veteris victoriæ de Chiis relatæ signum ex Aristide denotat.

Lib. 14.

Achaic. pag.
404.

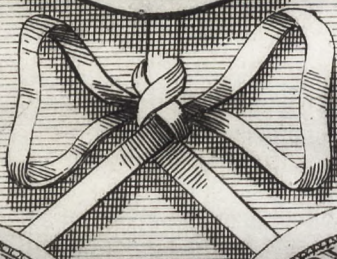
Annal. 4.

Orat. ad M.
Aur.

FURIA SABINA TRANQUILLINA.

I.

Non inanis conjectura Seguini fuit, qui Tranquillinam sub Proserpinæ effigie à Sardianis repræsentatam putavit in nummo maximo, quem disertè exposuit, & consule: nam observata paululum attentius mulieris imagine, nemo est qui Tranquillinam non agnoscat; nonne Faustina junior sub eodem ΚΟΡΗΣ nomine à Cyzizenis supra prodiit? adde quod idem Sulpitius Hermophilus primus Pontifex Sardianorum similem Proserpinæ à Plutone raptus typum Gordiano ejus conjugii percussit: imò in altero Tranquillinæ dicitur Αἰχίεως ἂ το Β'. cum ludis Chrysanthinis. Proserpinæ cultum apud Sardianos indicant plurimi nummi cum ejus deæ effigie, ut Occo pag. 437.
& inscriptio apud pag. 87. v.

ΘΕΑΝ ΚΟΡΗΝ ΣΑΡΔΙΑΝΟΙΣ Λ. ΑΥΡ. ΣΑ-
ΤΥΡΟΣ ΑΠΕΛΑ. ΣΕΒΑΣ. ΑΝΕΘΗΚΕΝ.

Tot Gordiano & Tranquillinæ uxori nummi, non sine aliquo beneficio à Sardianis percussi videntur, sed illos à munificentissimo Principe ut tertium Neocori essent, accepisse, ipsi nos edocent: cum primam ab Hadriano Neocoriam, & secundam à Caracalla habuissent. Hic nummus sub Sulpitio Hermophilo primo Pontifice signatus est:

*Fulgent.
Myth.*

Ibid.

sub Pontificibus suis, & non sub aliis magistratibus nummos cudere solent. Plutoni volunt nuptam Proserpinam Cereris filiam, quæ ut seges terræ mandata centuplum profert, & sic cum inferis partim, & cum superis degere refertur apud Apollodorum.

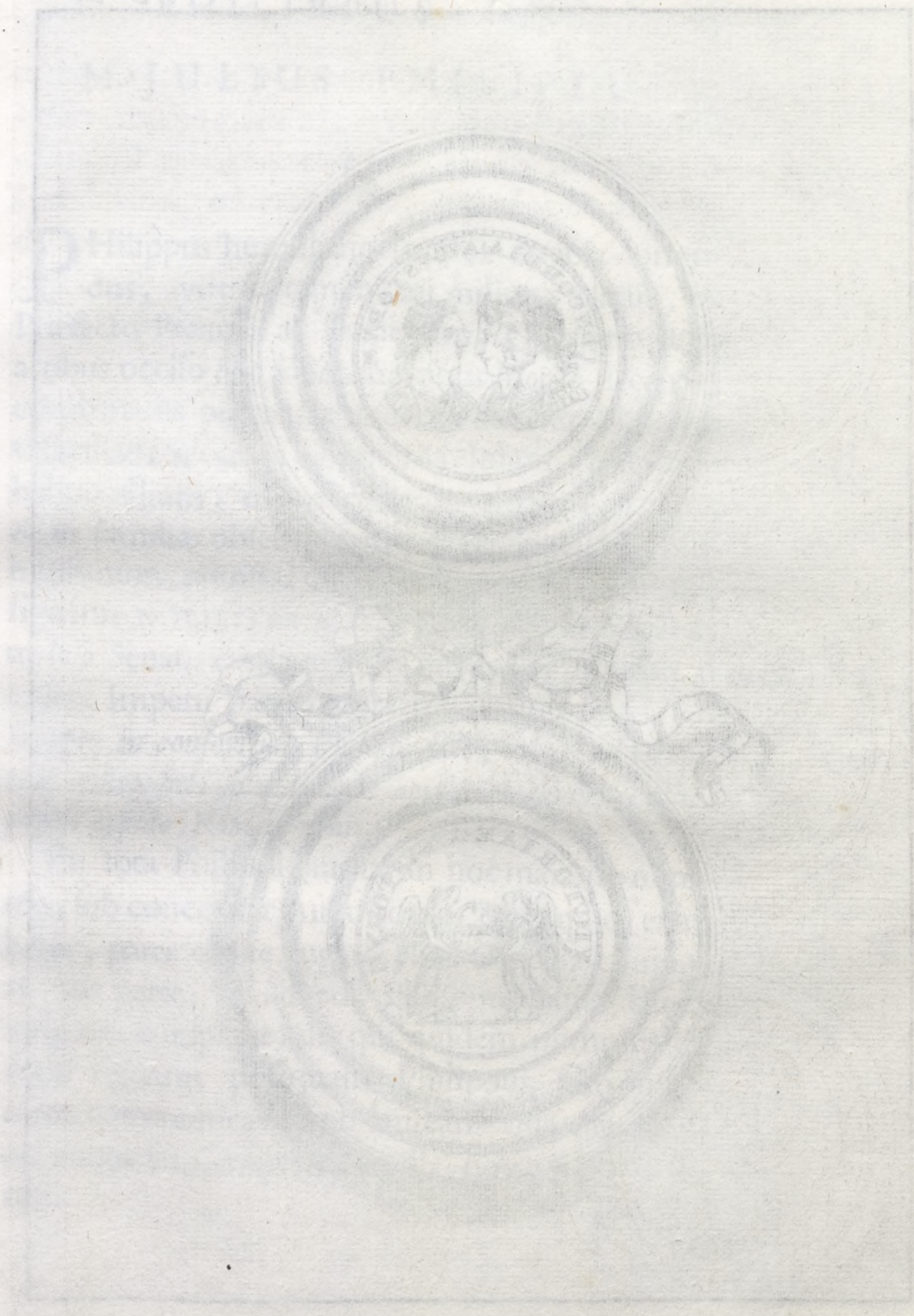
I I.

Eadem Tranquillina sub Proserpinæ imagine iterum prodit in altero maximi moduli nummo sub Prætoris Rufino. Græci quidem nummi Tranquillinam sæpius Furiam nominant, Latini verò Sabiniam. Sardiani se ter Neocoros, ut in superiore nummo inscribunt: quæ dignitas urbibus tantum celebribus concessa videtur; at Sardis se Metropolim & Primam Asiæ, Lydiæ & Græciæ vindicat: Cræsi olim Regis sedes fuit, cujus domum Sardiani civibus ad requiescendum otio seniorum collegio Gerusiam dedicaverunt apud Vitruvium.

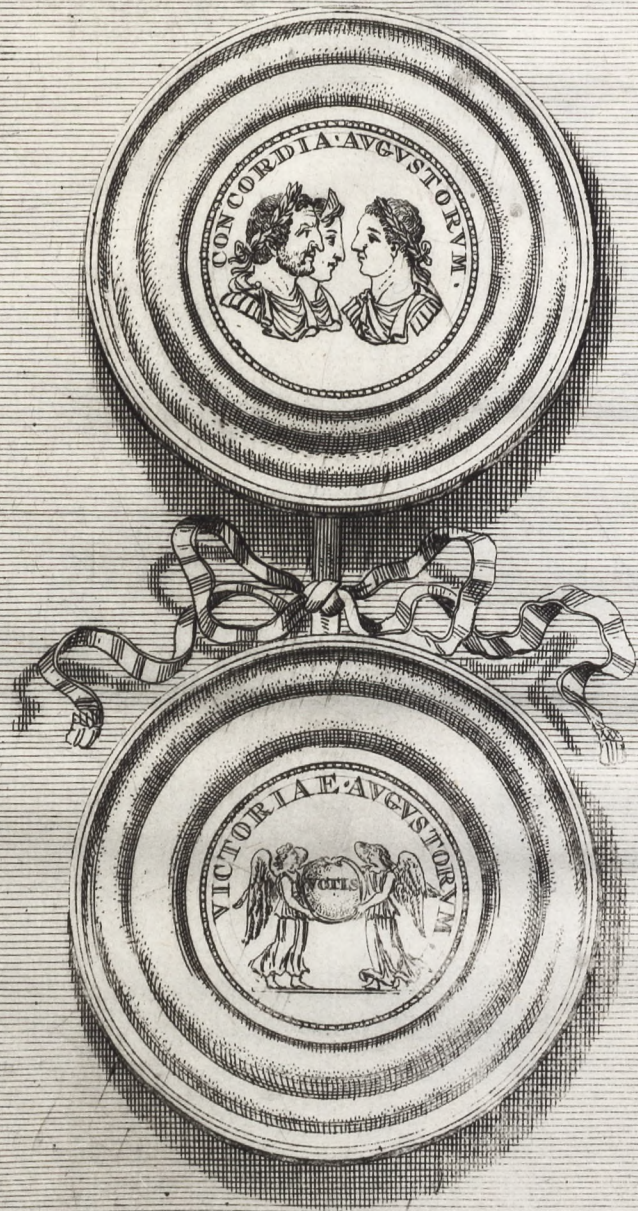
Lib. 2.

Jupiter in Sardianorum nummis frequens, ejus cultum in urbe denotat; sed in hoc maximo inter Zodiaci circulum, tanquam inter deos primarius sedens reponitur, de quo inquit Macrobius: *In duodecim Zodiaci signis certa certorum numinum domicilia creduntur.* Jupiter victoriam dextrâ gerit, tanquam Gordianus sub ejus protectione victoriam de Persis relaturus sit.

M. JULIUS PHILIPPUS.

I.

Philippus humillimo loco ex Arabia oriundus, virtute tamen rei militaris clarus, ex Præfecto Prætorii ad Imperium, Gordiano ejus artibus occiso, & à Senatu ipsius literis decepto, confirmatus pervenit: uxorem duxerat Marciam Otaciliam Severam, ex qua M. Julium Philippum habuit filium, quem primum dixit Cæsarem, & ut familiæ obscuritatem tegeter appellavit Nobilissimum, adinstar Commodi, in cujus nummis signatur NOBILITAS AUG. Philippus autem pater, ut se à Senatu confirmatum intellexit, filium in itinere Imperii participem fecit, de quo Aur. Vict. *Sumpto in consortium Philippo filio, rebus ad Orientem compositis, conditoque apud Arabiam Philippopoli oppido, Romam venit.* *De Cæsarib.*

En tota Philippi familia in hoc maximo nummo, sub concordia Augustorum epigraphe, exhibetur, pater capite jugato cum Otacilia conjuge ab una parte; ex adversa Philippus filius laureâ insignis, conspiciuntur: qui quidem nummus videtur signatus postquam Philippus filio Imperium communicavit, ob lauream qua caput hujus cingitur: Cæsares enim illa non erant redimiti.

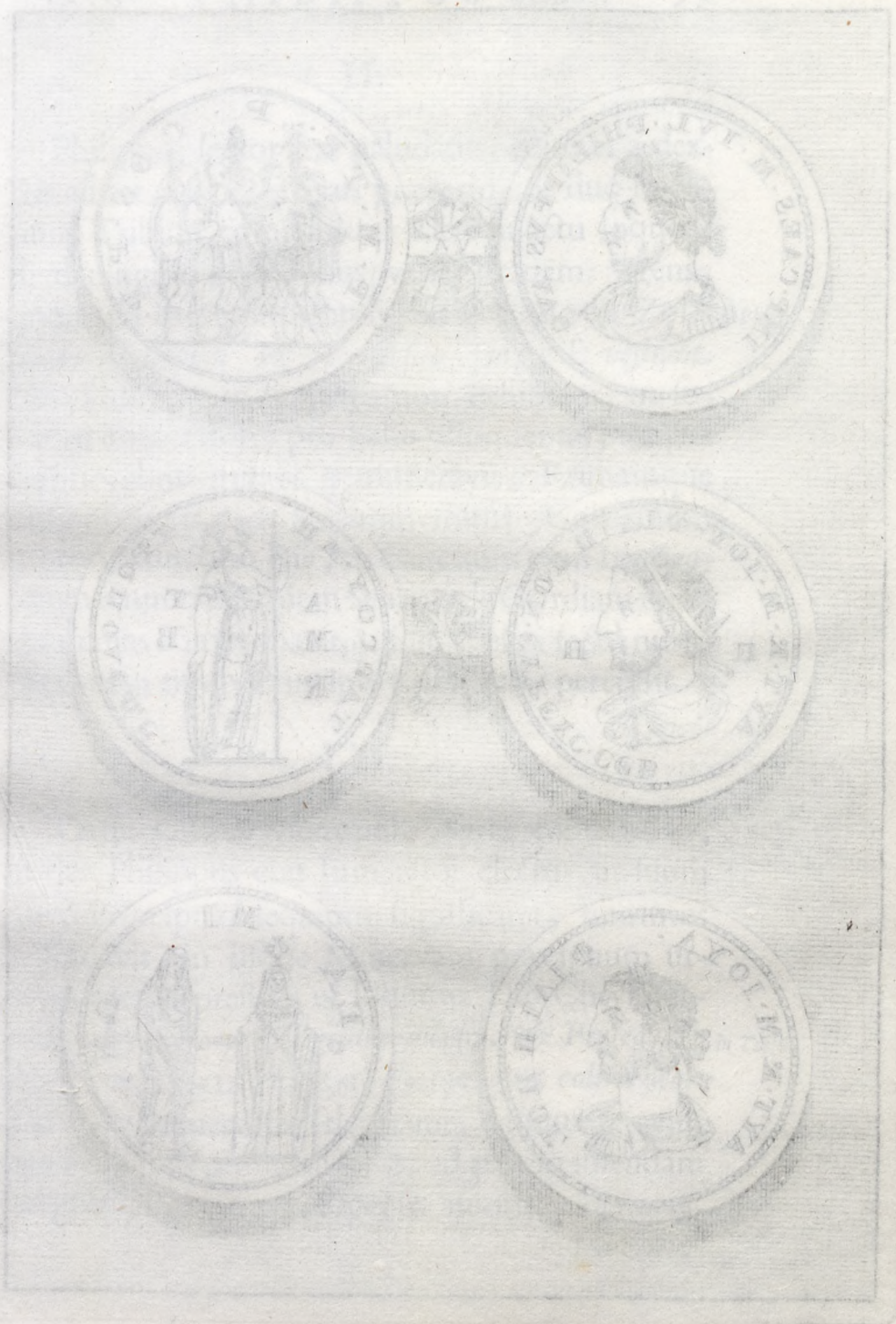

*In Maximo
& Balbino.*

Pars aversa exhibet duas victorias clypeum
sustinentes in quo votis, in memoriam victo-
riæ Carpicae sub utroque relatae. Carpi Capitoli-
no teste, Scythico bello principium dedere: hi à
Gordiano tertio repulsi, dum contra Persas bel-
lum gereret, illud restaurarunt; sed Philippus
postea eos vicit & profligavit: unde in ejus num-
mo argenteo VICTORIA CARPICA.

Hæc victoria initio anni v. Philippi Imperii
reportata videtur v. c. 1001. vox autem votis
in clypeo, vota pro felici Augustorum reditu so-
luta esse denotat, in quorum memoriam cly-
peus votivus templo appendebatur, quem ge-
runt Victoriæ.

II.

Philippus senior stat paludatus, filius ei à dextris adstat, eos Præfectus prætorio, & duo legionum Tribuni comitantur, Pater in actu loquendi depingitur, militibus velut gratiam agens, quod sibi Imperium detulissent, de quo ait Zosimus, *Philippum ex composito purpura vestiunt.* In Philipp. Ideo Philippus in suggestu non exhibetur, ut solebant Imperatores pro bello alloquentes, amplis largitionibus milites remuneravit, Romamque misit, literis ad Senatum missis Gordianum morbo extinctum esse, & exercitum eum Imperatorem renuntiasse, quem Senatus de Gordiani morte mœrens comprobavit, & filio Cæsari facto nummos, cum titulo Principis juventutis, percussit.

III.

Tarsus Ciliciæ Metropolis, Syriæ contermina, in qua Philippus erat Imperator electus, ut suum novo Principi obsequium significaret, nummos ei signavit, in iisque Minervam præcipuum urbis numen expressit, ut loquitur Dio Chrysostomus. *Age vero per Herculem queso, & Persea, & Apollinem, & MINERVAM, aliosque quos colitis deos.* In Tarsic. Tarsenses Minervam selegerunt, tanquam ejus ope Philippus profligasset, & ad pacem iniendam coëgisset, ut ejus ex argento nummus denotat,

Lib. I.

cum epigraphe, PAX FUNDATA CUM PERSIS, quod confirmat Zosimus. *Is sacramentis intervenientibus amicitia cum Sapore constituta, belloque sopito Romam proficiscitur.* Tarsus Philippo per nummos blanditur, ut ab eo immunitatum confirmationem, quam acceperat à tot Augustis, quorum nomina tulit, obtinere queat.

Samii suos etiam nummos Philippo dedicant, cum ille forsan in urbem suam appulisset, Imperator in Syria appellatus, Romam proficiscens: vel cum libertatis ab Augusto acceptæ confirmationem accepissent. In iis Junonem & Pudorem exhibent, de Junone, quæ apud eos adoleverat & Jovi nupserat, diximus: ipsa nubentis ritu prodit, habitu nempe sumptuosissimo, ornatu supra caput fœminis opportunissimo, quem *Pu- lionem* vocabant, quo altiores & pulchriores viderentur, ut nunc nostræ, capillis in altum erectis ad gratiam, conspiciuntur. De Pudore pauca supersunt dicenda. Pudorem apud Athenienses cultam narrat Pausanias, apud Samios nummus, quam ita describit Alciatus.

Attic. pag.
19. Lib. Em-
blem.

*Ergo sedens velat vultus, obnubit ocellos,
Ista verecundi signa Pudoris erant.*

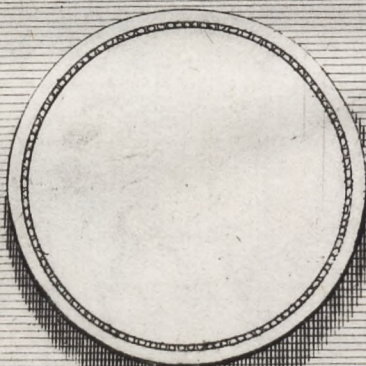
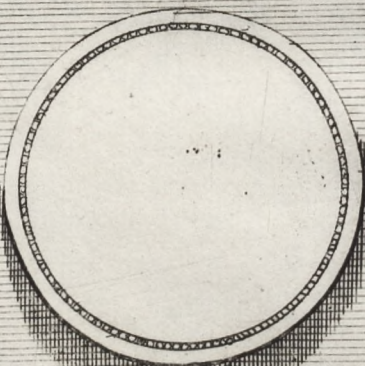
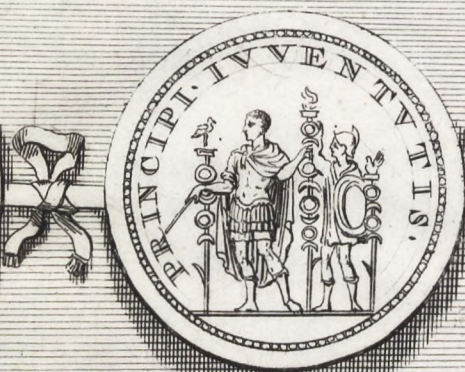
Pausan.
Lacon.

Pudor à Græcis muliebri effectus est formâ propter Penelopes fabulam: nam cum illa faciem velasset coram patre, signum Pudoris, ea in viâ parte dicenda, dedicasse aiunt.

M. JULIUS PHILIPPUS.

I.

Philippus Philippi & Otaciliæ filius, septennis à patre Imperatore Cæsar factus, mox Princeps juventutis Romæ à Senatu renunciatus est, quod futuræ successionis symbolum fuit: unde nummorum cudendorum mos cum Cæsarum imaginibus, ob facti illius rationem, quæ eorum erat prærogativa. Troiæ ludi in memoriam Ascanii, qui primus omnium in Italia eos celebraverat, à pueris majoribus & minoribus edebantur: illis verò qui præsidebat, Princeps juventutis appellabatur: quo deinde titulo usus est Augustus, ut Caium & Lucium Agrippæ generi filios à se adoptatos, cum Cæsarum appellatione, pro designatis Imperio hæredibus adferreret, quem in reliquis dein Cæsaribus & in Philippo factum docent numismata. Tenet signum militare, adsunt & alia cum milite stante, ad denotandum Philippum juniorem non solum à patre, sed ab omni etiam exercitu Principem juventutis declaratum esse. Occisus est Romæ cum duodecimum annum ageret, postquam Veronæ pater interfectus esset à militibus.

Lib. 12. p.

567.

Lib. 5. cap. 3.

Blaundus urbs Lydiæ est, de qua Strabo. Τῇ
 πρὸς Λυδίαν περὶ Βλαυδόν. *Quod versus Lydiam apud*
Blandum est. Illam magis deturpat Ptolemæus
 Βλεανδρὸς *Bleandrus.* Helias Episcopus Blandi
 Lydiæ, Ηλίας Επίσκοπος πόλεως Βλανδῆς Λυδίας subscrip-
 sit Act. 2. Conc. Chalcedonenſis: in iis omnibus
 urbis nomen corruptum: ita se habet nummi
 epigraphæ ΕΠΙ. ΑΥΡ. ΓΑΥΚΩΝΟΣ, Γ. ΝΙΓΡ. ΑΡΧ.
 Α. ΒΛΑΥΝΔΕΩΝ. ἐπὶ Αὐγελίῳ Γλυκωνὸς Γάϊος Νίγρεος
 Αἰχχερέως πρῶτος Βλαυνδέων Μακεδόνων, *Sub Aurelio*
Glycone Caii Nigri filio Pontifice primo Blaunde-
orum Macedonum. Blaundei, ut se Macedones in-
 scribunt, sic eorum urbem à Macedone quodam
 conditam nos docent, sicut in hoc tractu Doc-
 imeum à Docimo Macedone Antigoni duce urbem
 nomen habuisse augurantur alii: liceat etiam
 mihi, Blaundum quemdam Macedonem urbi ap-
 pellationem etiam dedisse suspicari, cum in num-
 mo ΒΛΑΥΝΔΟΣ cum herois laureati effigie & in
 altera parte ΒΛΑΥΝΔΕΩΝ cum Apollinis imagine
 occurrat, ut in Cimelio Regio visitur ΔΟΚΙΜΩΣ,
 cum capite laureato, in cuius postica parte ΔΟ-
 ΚΙΜΕΩΝ, cum Æsculapio.

Apollo frequens in Blaundeorum nummis, non
 modo sui cultum, ut aliorum deorum in urbe; sed
 insigne illius templum, tutelare & præcipuum
 civitatis numen fuisse nos edocet.

M. QUINTUS TRAJANUS DECIUS.

I.

TRajanus Decius contra Marinum à Philippo missus, illo occiso ab iis Imperator electus est invitus, de quo Zosimus. *Amictum purpura Decium & sibi etiam metuentem, ad procurationem rerum vel invitum compellunt.* Philippus mox ei occurrit in campis Veronensibus, ubi à Decianis etiam si numero imparibus, sed Ducis peritiâ fidentibus victus est, & occisus. Nuntio Romam allato, hic nummus in monumentum victoriæ percussus est: nam Decius ob vitæ præstantiam omnibus carus, à Senatu subito acclamatus est. Nihil ille cupiebat agere, nisi quantum Senatus juberet, ei censuram remisit, jus quintæ relationis & proconsulare imperium nec non jus tribunitiæ potestatis Senatus populi que Romani arbitrio permisit: unde in ejus nummis nulla TR. P. nota, & in maximis S. C. quasi Senatui reddidisset potestatem eorum cudendorum, quam Hadrianus sibi arrogaverat.

II.

Felicitas Sæculi in Decii nummis meritò designatur, nam erat, ut refert Victor, *Vir, artibus cunctis virtutibusque instructus, placidus & communis domi: in armis promptissimus.* Ideo bonitate Trajano adæquatus, nomen Optimi Principis, judi-

*Hist. Aug.
epit.*

Lib. I.

cio Senatus meruit. Nihil mirum igitur si Romanus orbis Sæculi felicitatem, sub ejusmodi Principe, tantopere jactet. Felicitas caduceum dextrâ gerit, ut pacis insigne, nam tunc temporis, teste Eutropio, *bellum civile, quod in Gallia motum fuerat, oppressit.* Sinistra cornucopiæ tenet, frugum abundantiam ex pace procuratam demonstrans.

III.

Hist. August.
Syne 1.

A Pergamenis cusus est nummus Trajano Decio, hi se primos Asiæ scilicet, & ter Neocoros inscribunt, non quidem ab hoc Principe factos, cum vix triennium Imperii inchoaverit, sed hos titulos ab aliis Augustis, ut supra dictum est, acceperant. Typus exhibet Imperatorem sacra facientem, in ejusad Urbem adventum, dum è Syria rediret, aut illam properaret contra Priscum Philippi fratrem, qui Imperium arripuerat, de quo Sext. Aur. Victor. *Simulque per eos dies Lucio Prisco, qui Syromacedonas præfidiatu regebat, delata dominatio. Qua de causa Decio quam potuit maturrimè Roma digresso. Ideo paludatus sacrificat ante Bacchum, qui ut Orientis Victor, Decio coronam porrigit.*

IV.

Samii plurimos cuderunt Decio nummos ob illius in urbem appulsum, ut videtur, cùm è Syria rediret: in hoc Pudorem & Pietatem exhibent sorores, de quibus in Lilio Giraldo

Synt. 1.

Pietasque Pudorque.

Pudor jam prodiit à Samiis in Philippi nummis depicta, Pietas etiam velo ornata exhibetur, ut sacra faciens: ideò dextrâ pateram tenet, sinistrâ matrem, quam in carcere aluerat. Samii hoc lemmate videntur Etruscillæ ejus conjugis virtutes expressisse, Pudicitiam nempe Augustæ, cùm ejus laudem Fœminæ Principes imprimis ambi-
rent, ut videtur infra in ejus nummis Romanis: Pietatem verò Etruscillæ qua in parentes usâ.

V.

In altero nummo Samii Neptunum & Jovem præcipua sua numina repræsentant. Neptuni templum in urbe Samo memorat Strabo Εἰς δὲ νεῶν Ποσειδῶν, *templum habet Neptuni*, nam Ancæus Neptuni filius ex Same Cephalleniaque urbe, contractis undique colonis, urbem condidit ex Jamblichō, quod confirmat Hyginus. *Ancæus* Lib. 14.
alter Neptuni filius matre Altachæsti filia, ab Imbraso insula quæ Parthenia appellata est, nunc autem Samos. Quoad Jovis in hac urbe cultum, colossicam ejus statuam M. Antonius sustulit, quam Augustus in Capitolium comportari præcepit, teste Strabone.

Philadelphenses Lydiæ nummum Decio signarunt concordia cum Ephesiis juncti; ideo apud se Dianæ Polymammæ cultum receperunt, cui templum, cujus iconem exhibet nummus, extruxerunt, foederatæ enim urbes omnia debent habere communia ex Aristide. At liceat mihi hoc Philadelphensium cum Ephesiis foedus conciliante Etruscilla pactum augurari, cum sub urbis genio Ephesiæ Dianæ signum in novum templum ferre videatur adstantibus Decio conjuge & Herennio filio, quorum statuarum deorum instar nudæ, solo ornatae ad distinctionem paludamento, in templo ad perpetuam rei memoriam collocandæ, Aur. Rufinus perhibetur Sacerdos primus Philadelphensium, qui se Neocoros inscribunt, nempe sub Hadriano factos.

HERENNIA ETRUSCILLA.

VII.

Etruscilla diu pro Volusiani uxore habita, tandem Decio conjugi legitima ex eorum nummis reddita est: in hoc signatur sub deæ Pudicitiae effigie, cum Augustæ præsertim pudicæ existimari vellent, sedens velo caput obducit, ut diximus supra apud Alciatum.

Emblem.

Pudor & Pudicitia idem erat numen, quam Romani à Græcis mutuati sunt ex Penelopes fabula apud Pausaniam: porrò Romæ Pudicitia duplex, una Patricia, altera Pebleia ex Livio.

HOSTILIANUS

Lib. 3. pag.

202.

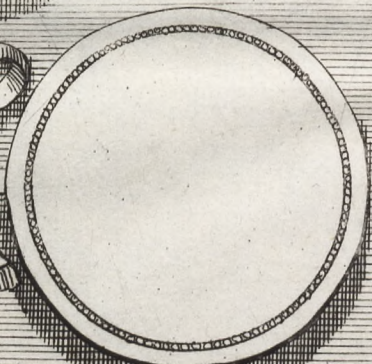
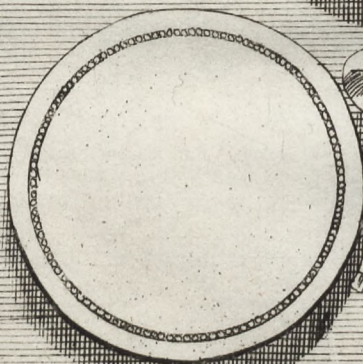
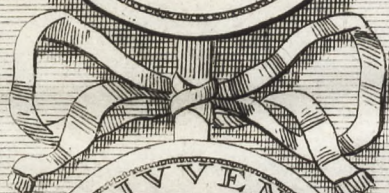
Dec. 1. lib.

10.

C. VALENS HOSTILIANUS.

I.

TRISTANUS Hostilianum Hostiliani, à Senatu post Gordiani tertii necem ad Imperium electi filium, ipsumque à Trajano Decio adoptatum existimat. Alii Quintum Herennium & Caium Valentem Hostilianum ambos ex uxore Decii, filios arbitrantur: discrepantia Herennii, & Hostiliani nomina, prioris quidem à matre, posterioris verò à patre, ut se invicem distinguerent, mihi penitus suadent, ut Tristano assentiar: mutila adeò est ejus temporis historia & obscura, hæcenus enim Decii uxor ignorabatur, & Sallustia Barbia Orbiana, pro Herennia Etruscilla habebatur; unde eorum filius Decius, Herennii nomen, & Etrusci cognomen accepit: plurimi etiam Scriptores de uno tantum Decio loquuntur, nec nummi sententiæ nostræ ullo modo refragantur: eos quidem ambos cum capite adverso exhibent: quid tum? Drusus Tiberi filius & Germanicus ab eo adoptatus, nonne ita depinguntur: imo ΑΔΕΛΦΟΙ in illis appellantur: Hostilianus verò Messiae gentis nomen, ad adoptionem indicandam, assumpsit.

Alii inquirunt, Decius, cum ei jam esset filius, ut prius habuerat Philippus, cur Hostilianum adoptasset? sed ille, ut Senatus P. Q. Romani gratiam sibi conciliaret, id facere potuit: nam

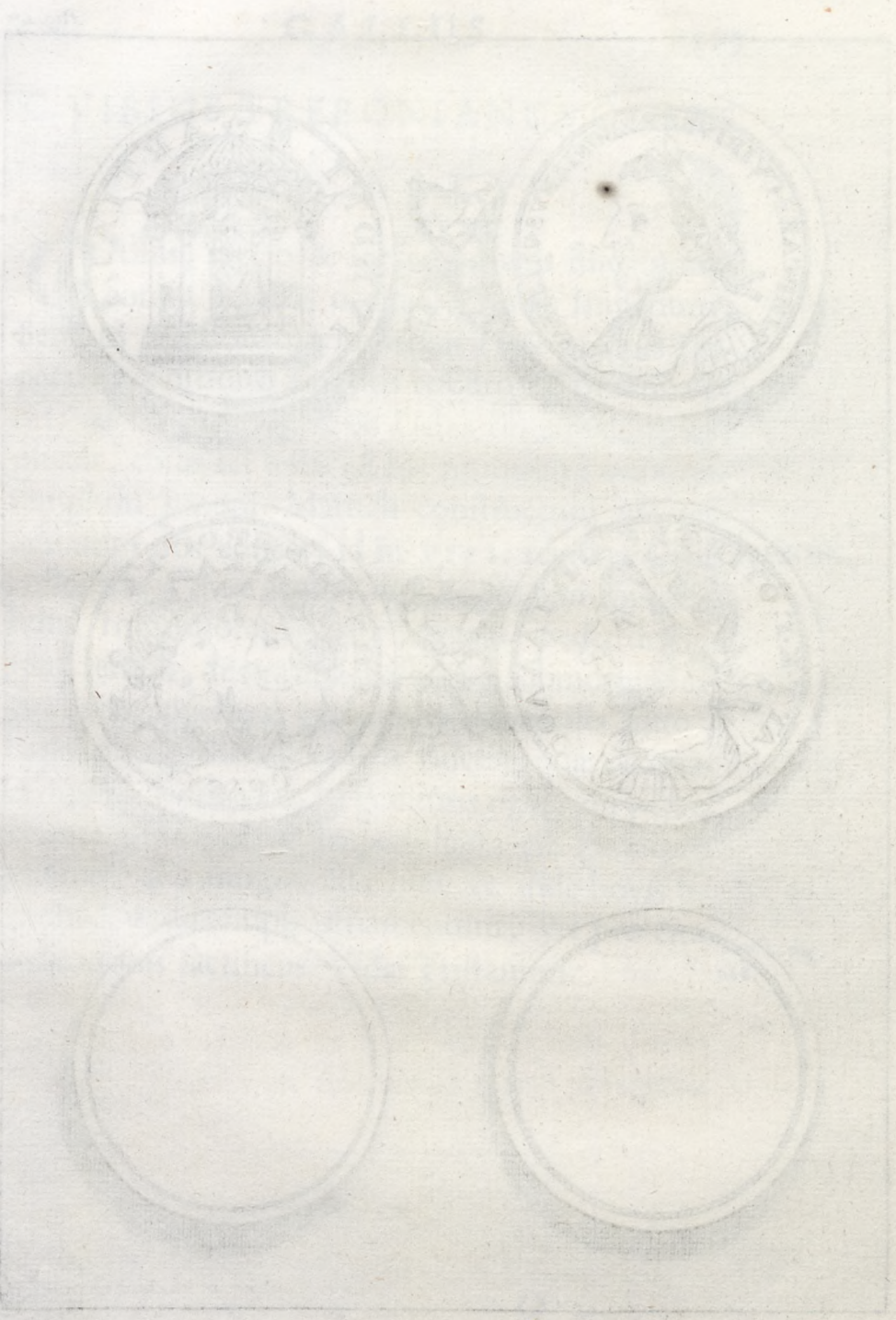

In Rom. Hist. Comp. si Pomponio Lato credimus, arbitrio eorum jus

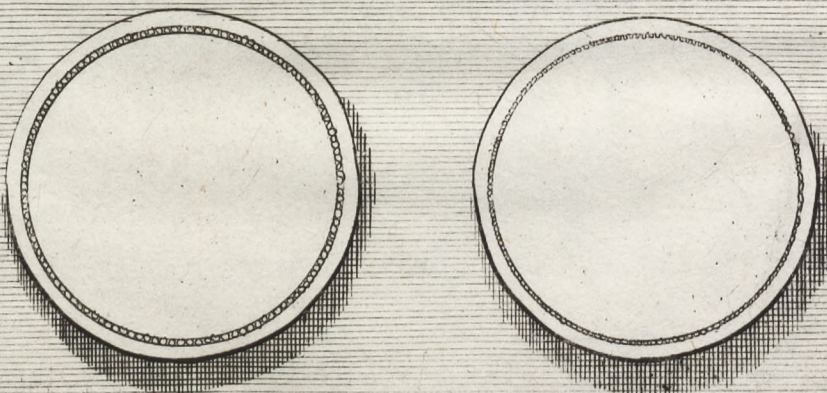
Tribunitiæ potestatis, quæ nulla in ejus nummis signatur, Censoriam dignitatem, quæ Valeriano delata est, jus quintæ relationis & proconsulare Imperium: imò ut nummi maximi Senatusconsulto iterum cuderentur, sicut videre est in suis, permisit. Vel cùm multi Tyranni in plurimis locis Imperatores se appellarent, & Barbari provincias popularentur, ne Romæ alius Augustus, cùm foras esset, crearetur, Hostilianum Imperatoris jam à Senatu proclamati filium adoptasse videtur: nam Decio patre & ejus filio in bello occisis, Senatus, cum Gallo quem milites Imperatorem elegerant, Hostilianum conservavit.

Prima Cæsarum dignitas, erat Princeps juventutis, non hæc quidem propriè magistratus: sed tamen ad eos capiendos ita designabantur, hicque mos ab Augusto, qui Caium & Lucium Cæsares adoptaverat, introductus est, cùm ad eos Imperium transferre illorum patres destinaverant: de quo passim apud Historiæ scriptores. Itaque Hostilianus stat paludatus dextrâ pilum, sinistrâ hastam in aversa parte gerens depingitur cum epigraphe PRINCIPI JUVENTUTIS, quod ita à Decio fuerat declaratus.

C. VIBIUS TREBONIANUS GALLUS.

I.

GAllus, Decio & Herennio ejus filio in acie contra Scythas occisis, arripuit Imperium, Senatus electionem confirmavit, & primus Imperator constituto barbaris tributo, Romam venit: ad res civiles mox & Urbis ornamentum applicuit, cujus rei testis est hic nummus, qui ab eo templum Junoni Martiali constructum vel restauratum nos edocet: id in **VIII**: regione Urbis collocatur à Sex. Rufo, de quo in nummis ante hunc Imperatorem nulla mentio. Sedet dea in aditu templi, dextra duas hastulas, Sabinorum lingua *cures* appellatas gerit; unde *Curitis* illa Juno à Romanis appellata: eadem videtur quæ Martialis, quod fortes viros in genituris ominetur; quia summa armorum & Imperii hasta est. Pavo pro pedibus, deæ insigne est: hinc & inde bovis signum, aut ad templi ornamentum, vel pro ejus dedicationis sacrificiis. Vide Tristenum.

*De reg. urb.**Tom. 2. pag. 668.*

II.

Syriaci.

Lib. 14. p.
670.

Seleucienſes Ciliciæ aſperæ ad Calycadnum fluvium, Gallo tanquam novo Imperatori nummos dedicarunt, & ſe his vocibus *ὡς τῷ Καλυκάδνῳ*, ab aliis Seleucienſibus diſtinguunt, nam teſte Ap-
 piano, Seleucus Syrii Imperii fundator *ἐνέει δ' ἐπωνύμῃς ἑαυτῷ*, novem à ſe Seleucias urbes condi-
 dit, in hanc Holmi urbis incolas tranſmiſit, ſi Straboni fides.

Lib. 15. cap.
4.

In poſtica nummi parte, duo conſpiciuntur capita adverſa: dexterius, Apollinis eſt laurea inſignis, ante quod lauri ramus, ejus ſymbolum: alterum urbis Genii calathò inſignis eſt, ad cujus dextrum latus cornucopiæ. Apollo quidem à Se-
 leucienſibus, in gratiam Seleuci Conditoris cul-
 tus, qui ſe Apollinis filium jactabat, ut Juſtinus refert. *Siquidem Laodice cùm nupta eſſet Antiocho, claro inter Philippi duces viro, viſa eſt ſibi per quietem ex concubitu Apollinis concepiffe.*

Lib. 16.

Genius urbis per cornucopiæ, indicat frugum in agris Seleuciæ abundantiam, quam Calycad-
 nus procurat: de quo Ammianus; *Iſauria pari ſorte, uberi palmite viret & frugibus multis, quam navigabile flumen Calycadnus interſcindit.*

P. LICINIUS VALERIANUS.

I.

Contra Gallum insurrexerat Æmilianus, sed
 vix Imperium occupavit, cum Valeria-
 nus à militibus electus est, & occiso ad Spole-
 tum Æmiliano, ad eum transiit ejus exercitus, ne
 se civili bello consumerent: Romam venit Va-
 lerianus, ab omnibus exoptatus, ut narrat Tre-
 bellius Pollio. *Per omnes dignitatum gradus ad* In Valeriana.
maximum in terris culmen ascendens, vita lauda-
bilis, in eam conscenderat gloriam, ut per omnes
honores & magistratus insigniter gestos, Imperator
fieret, non ut solet tumultuario populi concursu, non
militum strepitu, sed jure meritorum & quasi ex
totius orbis vera sententia. Anno sequente iterum
 Consul cum Gallieno filio renunciatur, & in hoc
 nummo maximo consularem processum cudi cu-
 ravit, in quo uterque Consul & Saloninus qui
 Cæsar factus est, cum pater Gallienus dictus est
 Consul: unde felicitas temporum, cum tot Imperii
 heredes simul denuntientur.

II.

Corycus urbs Ciliciæ maritimæ nummos Valeriano cudit, cum in portum suum appulit bellum Persis illaturus. Se asylum & Navarchidem inscribit, imò & suis legibus utentem: ludos etiam seu certamina ΘΕΟΓΑΜΙΑ Proserpinæ dicata, in honorem Bacchi exhibet: quæ certamina alter Valeriani nummus, Nyfæ Cariæ edita profert. Nyfæ autem educatus est Bacchus, unde dictus est Dionysius α' δὸς καὶ Νῦσα: ut innuit Sabinæ nummus in quo Bacchus stat cum epigraphe ΝΥΣΑΕΩΝ ΔΙΟΝΥΣΟΣ. Corycus autem ludos Proserpinæ, & Bacchi cultum à Nyfæ urbe proxima, ejus fortè colonia, accepisse videtur. In urna conspiciuntur caduceus, spica, & palmæ ramus; hic victoris præmium; spica, quod eo die spicæ ferebantur ad sacrarium, teste Festo; caduceus, quod Athletæ in ejusmodi ludis eo utentur, de quo Dio. *Ferebat etiam caduceum quale Mercurius solet.*

Ex Museo
nostro.

Cimel. Reg.

Lib. 71. pag.
826.

III.

Samii Pudicitiam & Pietatem, quas in nummis Decii velo obductas signarant, in hoc Valeriani aperto capite exhibent: eadem nempe ratione in gratiam Augustæ Imperatoris conjugis; hæ autem Fæminis Principibus maxime conveniunt Pudicitia & Pietas sorores. Pudicitia velum ex collo supra caput attollit, quod theristrum pudiciæ, aut virgineum flameum vocabatur. Hujus deæ duo erant templa, vetus pro patriciis in foro boario, & novum in vico longo, pro plebeiis, exorta inter eas contentione. Pietas tenet pateram ob sacrificia, sinistrâ matrem gerit, pietatis symbolum, ut in nummis Catenensium & aliis: sed de Pietate Romana. Vide Plinium.

Lib. 7. cap.
35.

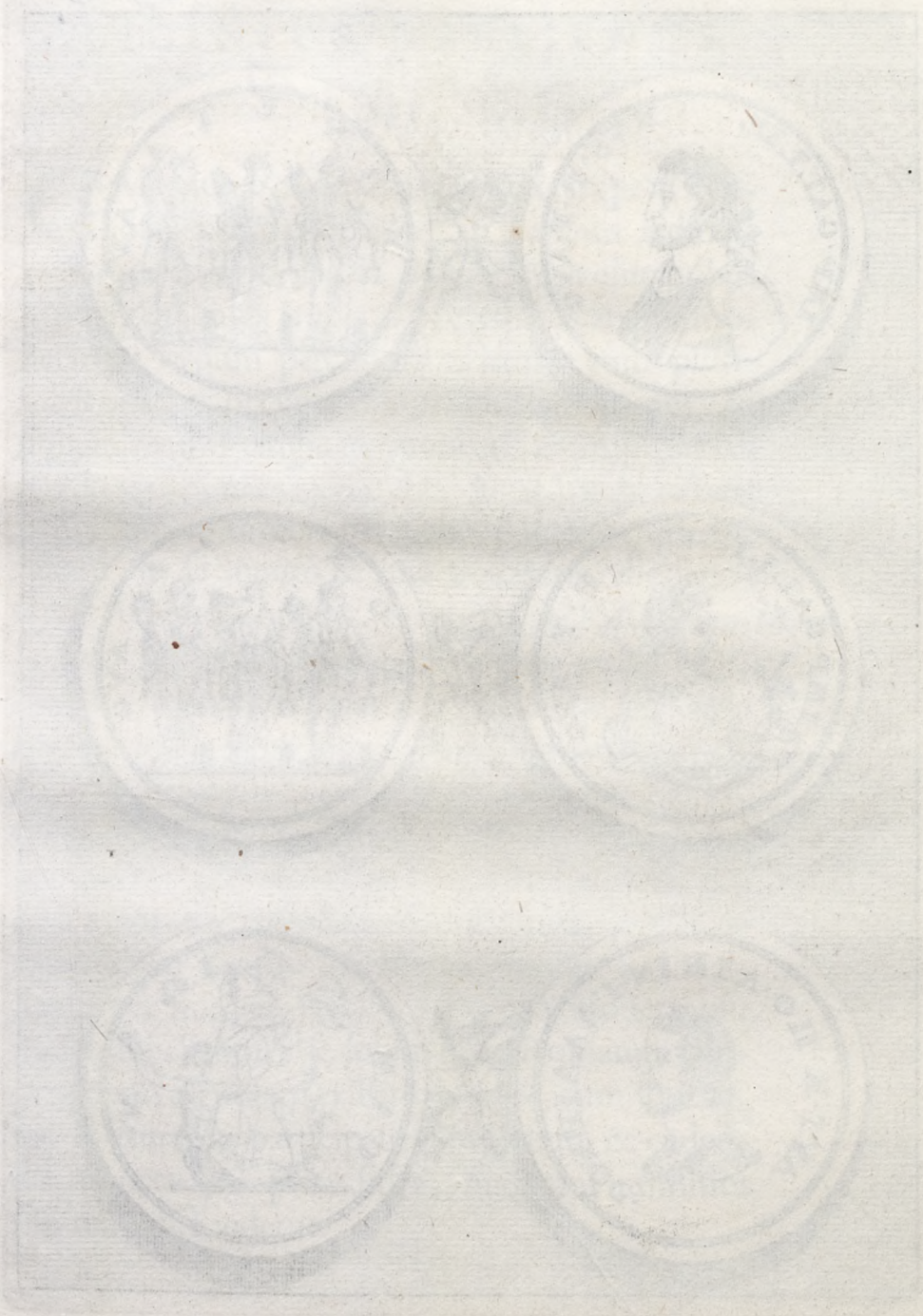

IV.

Satur. I. 7

Seleucienſes Ciliciæ typum, quem Decio ſignarant, eundem etiam Valeriano percutiunt, nempe Apollinis & urbis Genii capita adverſa: Apollinem, ut tutelarem oppidi deum, quem in memoriam Seleuci Conditoris, qui ſe Apollinis filium prædicabat, colebant; pariter venerabatur Genium urbis, quem calathò ornant Serapidis inſtar, cui tribuitur, ut ait Macrobius, ob ſolis altitudinem & potentiam capacitatis: unde in Seleuciënſium in agris abundantiam denotat, cujus cornucopiæ ſymbolum eſt.

P. LICINIUS GALLIENUS.

I. & II.

GAllienus à patre Cæsar, mox Imperii confors factus, cum à Sapore captum redimere parum curavit, sed se deliciis & voluptatibus immergens solus Imperavit: frequens autem monetarum typum percussisse videtur, cum pluri-
mi Romanas occupassent provincias tyranni, & signata eorum effigie in moneta, se Imperatores prædicarent; nam certa erat supremæ potestatis nota, quam omnes percutere diligenter procurabant, ut se meritò ac jure declaratos esse denotarent, de quo Vopiscus. *Scis enim, mi Bassè, quanta nobis contentio proxime fuerit cum amatore M. Fonteio, cum ille diceret FIRMUM, qui Aureliani temporibus Ægyptum occupaverat, latrunculum fuisse, non Principem: contra ego, mecumque Ruffus, Celsus, & Ceionius Julianus, & Fabius Sostianus contenderent, dicentes illum & purpurâ usum & percussa MONETA Augustum esse vocitatum, quin etiam nummos ejus Severus Archontius protulit.* Sed Gallienus per hos ejus molis, quæ pro monetæ usu non adhibebantur, se solum esse Romanum Imperatorem denotare existimabat, & cum Odenato, & Aureolo participasset Imperium & cudendæ monetæ jus permisisset, maximos nummos sibi retinuisse videtur.

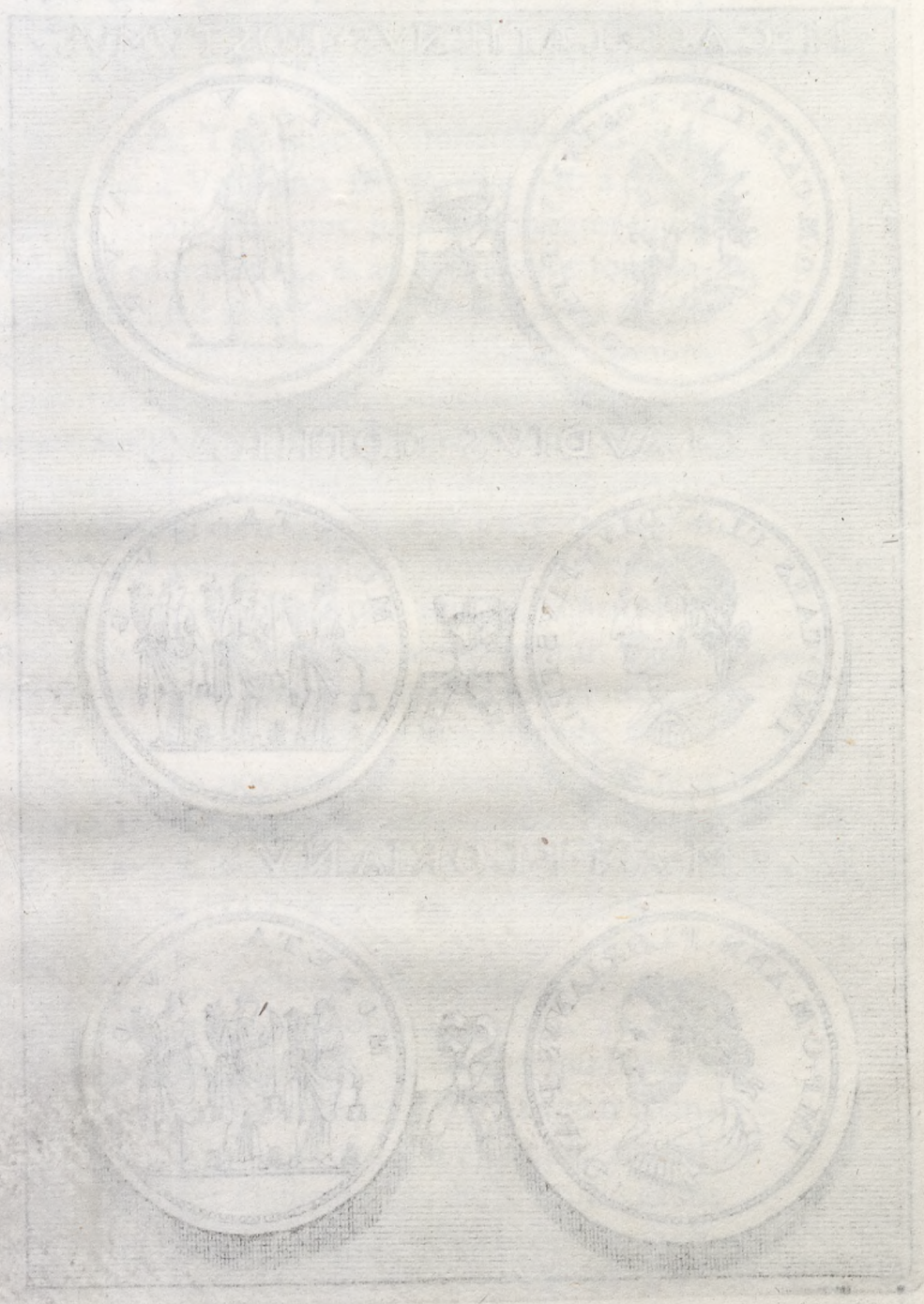

III.

Quaest. Græc.

Samii, ut Valeriano patri, sic Gallieno ejus filio nummos signarunt: sed hic typus, quam historiam exhiberet, ancipitem me aliquandiu tenuit: cum autem urbes inter se de antiquitate plurimum decertarent, ad veterem Samiorum aliquam spectare illam existimavi, quam Plutarchus nobis indicare videtur per Bacchum Amazonem interficientem. *Amazones*, inquit, *Bacchum fugientes è ditione Ephesia, in Samum evaserunt, ille navibus constructis, transfreta vit, conseru- toque prælio, multas in eo loco concidit: quem spectantes à copia fluentis sanguinis Panæma appellarunt ex admiratione.* In nummo Bacchus vel Phlous, nam id alii ad Phloum revocant galea insignis, bellatoris & herois ornatu, strophio supra capulas volitante, Amazonem humi prostratam, capillis sinistra arreptis, erigit, quam pugione confossurus est: Amazon dignoscitur ex tunica, quæ aperit & demonstrat mammam exustam, ne impedimento esset ad pugnam conferendam. Amazonum ossa in hac insula diu demonstrata fuisse tradunt. Truncus arboris locum indicare videtur, ubi res gesta fuit.

• M • CASS • LATIENVS • POSTVMVS •

• CLAVDIVS • GOTHICVS •

• M • ANN • FLORIANVS •

POSTUMUS.

115

M. CASS. LATIENUS POSTUMUS.

Postumus Transrhenani limitis dux & Galliae, praeses à Valeriano factus est, quo à Sapore capto, Gallienus ejus filius Saloninum suum Postumo educandum, & ad res militares formandum misit: sed cum Celtæ puerum apud se Imperare ferre non possent, illo occiso, Postumum appellarunt Imperatorem. Gallienus contra eum movit, sed frustra, fortissimus erat dux, & ut se ob virtutem à Gallis electum denotaret, nummum percussit cum epigraphe **VIRTUS AUG.** Stat juvenis militari habitu galeatus, dextra hastam gerens, sinistra clypeo innixa, quem Romani sub Virtutis imagine venerabantur. Pollio *In ejus vita.* Postumum hoc elogio à Valeriano datum scribit, *ut qui locum Principis mereatur jure.* Porro à Gallis rerum novarum cupidus Læliani & non Lolliani interventu, post decem annos, occisus *Ex nummis.* est.

CLAUDIUS GOTHICUS.

Claudius, Gallieno Heracliani & Marciani insidiis prope Mediolanum occiso, ab exercitu Imperator factus est, & Gothis qui Provincias undique vastabant devictis nutantem Rempublicam conservavit, sed cum pecunia tot bellis civilibus & Gallieni impensis immoderatis esset exhausta, & ad Gothicum bellum confi-

ciendum necessaria, non modo imminuta est argenteæ materia, ut probant nummi: sed ærea primi moduli suppressa, & frequens ex minimo, & rarò ex mediocri signata est: unde in nummis non amplius nota S. C. cui forsan Senatus ad res restituendas, consensit: porrò Imperator nummos maximos non ad usum, sed amicis donandos, & ad Imperii splendorem aliquot percussit.

M. ANNIUS FLORIANUS

FLorianus Imperium, quod frater à Senatu consentientibus militibus receperat, & quo per sex tantum menses erat potitus, tanquam hereditarium arripuit: sed cùm accepisset Probum à militibus electum, fortitudine illi impar, venas sibi secari iussit, cùm nollet privatus vivere; alii à militibus occisum narrant. Licet autem duos tantum menses imperasse dicatur Florianus, nummi ejus maximi non admodum perrari sunt, sed tantum cum trium monetarum typo, quod illa ex tribus metallis auro nempe, argento, & ære signaretur: ideò tres foeminas repræsentabant bilancem ex una manu, & cornucopiæ ex altera gerentes: bilancem quidem quod moneta pondere certo constare deberet: cornucopiæ verò, ad indicandum ex moneta rerum omnium abundantiam conciliari: pro pedibus earum monticuli, seu metalli cujusque acervus.

M. AVRELIUS PROBUS.

I.

Probus tot egregia belli facinora sub Valeriano, Gallieno, Claudio, & Aureliano Principibus ediderat, ut Senatus illum à militibus electum mox confirmaverit; itaque Romam iter acceleravit, ut in Gallias cum ingenti exercitu proficisceretur contra barbaros, qui post Aurelianum, Romanas civitates occupaverant: ubi plurimi reguli illius potestati subjicientes se, tributum solvere polliciti sunt; in cujus rei memoriam maximum hunc nummum signari jussit, cum alloqueretur cohortes, præmia belli iis distribuens, præsentibus quos subjugarent, regulis: quem typum valde illustrent Vopisci verba: *Quandiu reguli novem ex diversis gentibus venirent: atque ad pedes Probi jacerent.* In Probo.

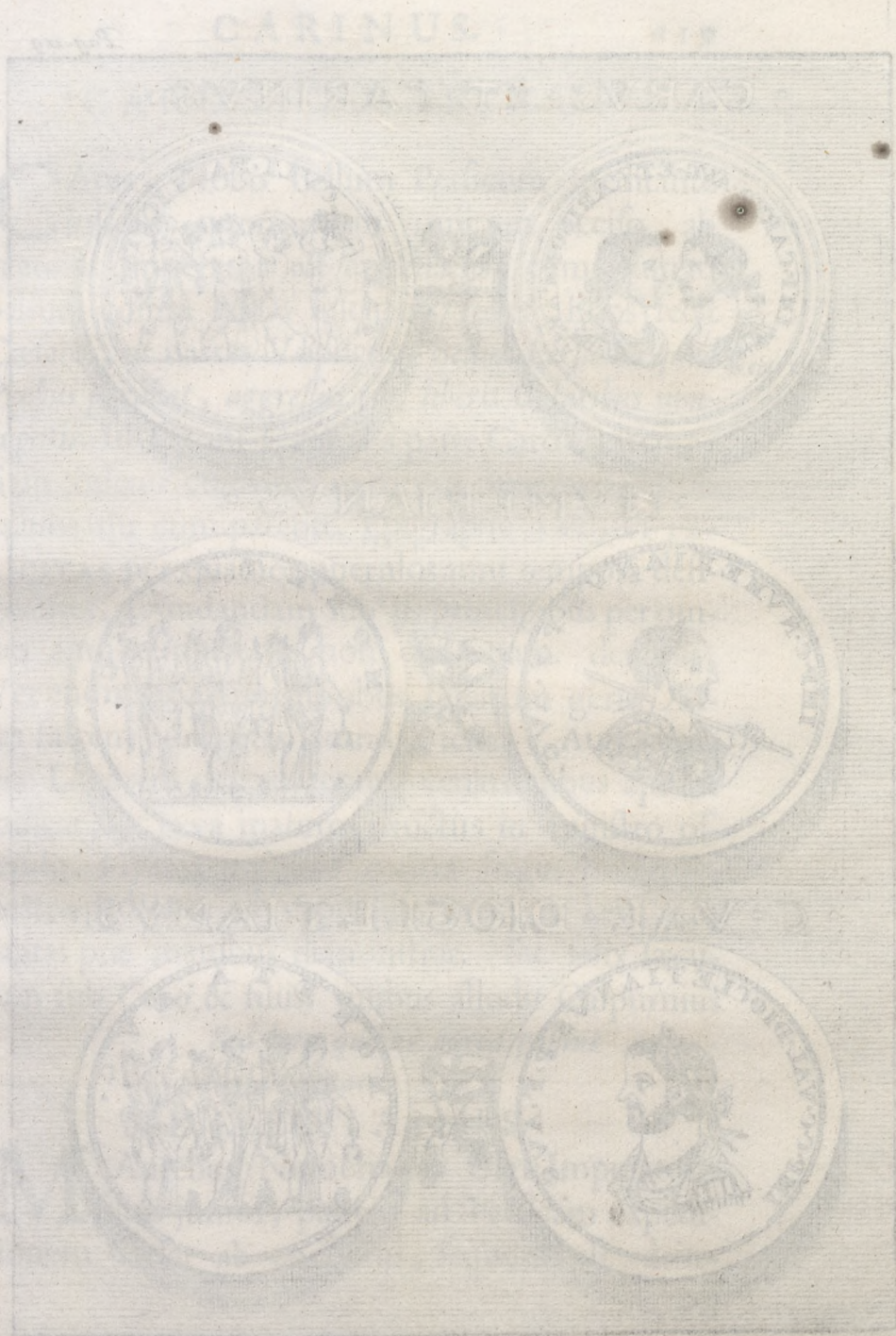

II & III.

Romani Principes, infimi, ut vocant, Imperii, à Claudio inchoantes, nummos maximos frequenter cum *tribus monetis* percusserunt, ut penes se jus omne signandæ pecuniæ denotarent: interea observarunt Antiquarii, cum nummi primæ magnitudinis, in quibus res Principis memoriâ dignas exhibere solebat Senatus, in usu monetæ non ampliùs essent, Imperatores aliquando gesta sua militaria clypeis insculpsisse? an quod illi, ut mos erat antiquitus, in templis etiam num appenderentur?

In superiore Probi clypeo depingitur ipse jaculo barbarum impetens, ut in nummis Cæsarum supremi Imperii effingi solebant Imperatores cum victoriâ per aëra volitante, & coronam ipsis præbente. In secundo, tanquam ex bello redux exhibetur hastam gerens, præeunte aut Roma, aut Felicitate: pro pedibus captivus. In tertio, ejus in urbem adventus Pacificatoris habitu, dextram elevans præeunte Roma, quæ videtur galeata, & subsequente milite, cum ab exercitu electus fuisset.

• CARVS ET CARINVS •

• NUMERIANVS •

• C. VAL. DIOCLETIANVS •

CARUS ET CARINUS.

CARUS, Probo bellum Persicum meditante
 insidiis quorundam militum occiso, ab
 exercitu Imperator est appellatus; cum autem
 bellum contra Persas suscipere vellet, filios fecit
 Cæsares, ut narrat Vopiscus, *Bellum Persicum quod* *In ejus vita.*
Probus parabat, aggressus est, liberis Cæsaribus nun-
cupatis. In Carini Cæsaris à patre Caro creati gra-
 tiam videtur cusus hic maximus nummus, quod
 exhibeatur cum parente. Epigraphe SÆCULI FE-
 LICITAS per quatuor puerulos anni tempora desi-
 gnantes, abundantiam sub iis principibus per om-
 nes anni tempestates non defuturam denotat,
 Ver enim canistrum floribus refertum gerit. Æs-
 tas falcem ad segetes secandas tenet, Autumnus
 per Leporem dextra, tempus venationibus aptum
 indicat, & læva maturos fructus in canistro of-
 tendit. Hyems vestibus contra frigus munitur,
 dextra pedicam ad capiendas aves, & læva jam
 captas præ manibus demonstrat. Sic felix sæcu-
 lum sub Caro, & filiis: quibus alludit Calpurnius
Sed hæc quibus aurea possint
Sæcula cantari.

NUMERIANUS.

M. Aurelius Numerianus Cari Imperatoris
 filius junior, patrem ad Persicam expedi-
 tionem Cæsar ab eo factus, sequutus est: dein-

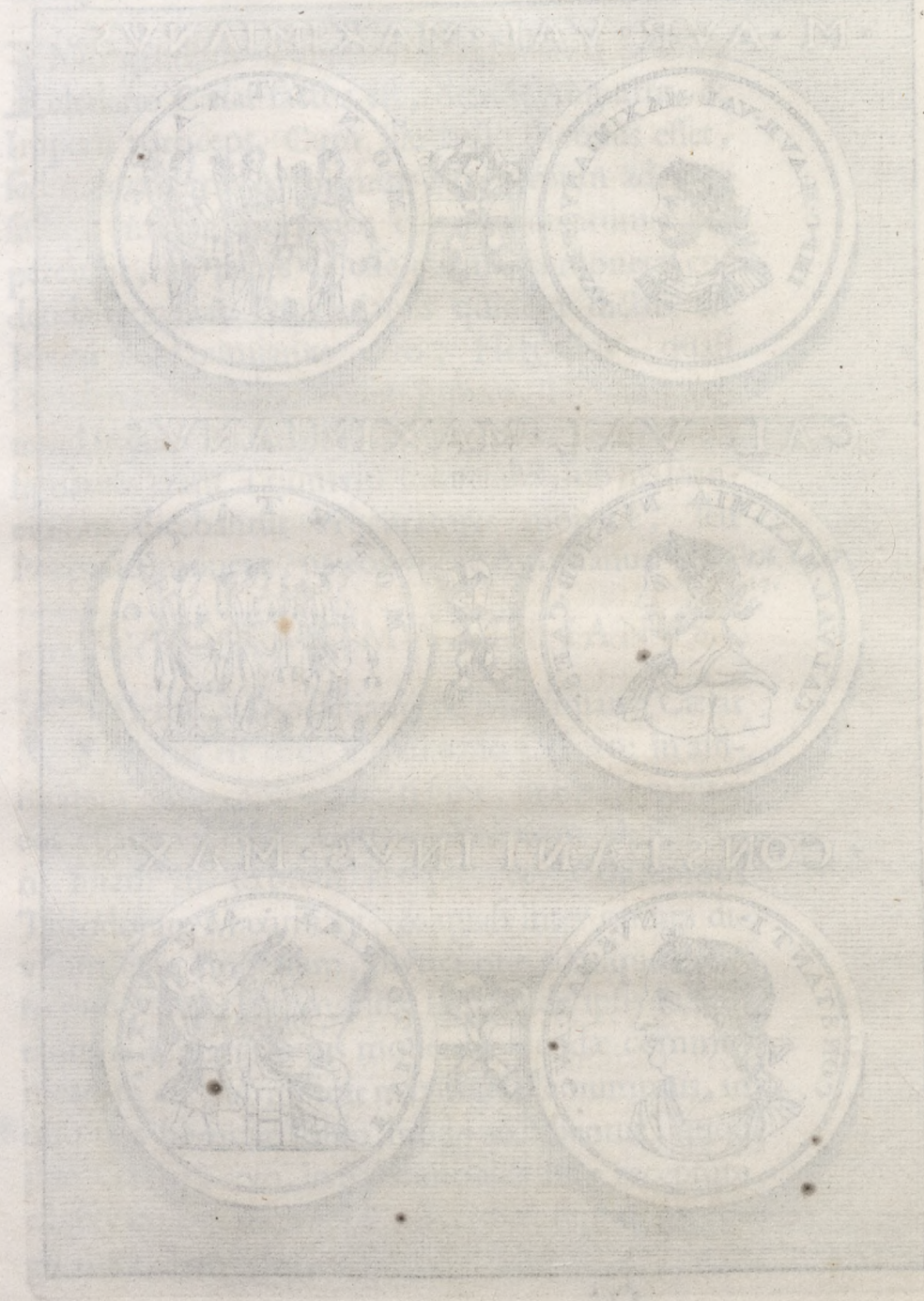
de in Mesopotamia Imperator ab eo acclamatus, Augusti nomen accepit, eumque barbaros profligasse indicant ejus nummi obvii, cum epigraphæ MARS VICTOR & JOVI VICTORI. Quod confirmat ejus imago sub clypeo depicta in barbaros equo decurrens, quos jaculo impetit, dum victoria per aëra volitans ipsi coronam porrigit. Nummus autem hic maximus insigni arte cælatus Romæ percussus videtur Numeriani jussu, amicis distribuendus, cum ad urbem properaret, sed in itinere Apri Soceri insidiis interfectus est.

C. VALERIUS DIOCLETIANUS.

Diocletianus, Caro Imperatore mortuo & Numeriano ejus filio, à militibus Imperator appellatus est, quod cum Romæ Carinus Numeriani frater major accepisset, adversus Diocletianum cum exercitu progressus est, sed ab eo in Mœsia victus occiditur; itaque Diocletianus in Urbem venit magno honore à Senatu acceptus: ubi præter nummos ad usum publicum, maximos pro donativo percussit; at cum mos invaluisset id initio fieri, & nihil adhuc præclarum gessissent Imperatores, monetarum typum exhibebant. Liceat nos hic tyrones monere hunc Principem nummos ex ære medios restituisse vel frequentiores reddidisse, & argenteos post tot sæcula ex argento puro cudisse, & ne quis monetam adulteraret, graves pœnas instituisse: unde *sacra* in ejus nummis appellata est. M.

MAXIMILIANUS

• M • AVR • VAL • MAXIMIANVS •

• GAL • VAL • MAXIMIANVS •

• CONSTANTINVS • MAX •

INsurgentibus Tyrannis Maximianus à Diocletiano Cæsar factus est, deinde Augustus, & Imperii particeps. Cum ille bello strenuus esset, sed natura ferox & immitis, supremum adeptus fastigii insigne, nummos cum monetarum typis percussit, ut penes se esse etiam jus monetæ cudendæ argueret. Diocletianus quidem dictus est Jovius: Maximianus vero, Herculus, quasi Diocletianus, alter esset Jupiter, Herculis pater. Ut Julii & Augusti temporibus, pro monetâ signanda erant Triumviri monetales, sub his Principibus dicebantur Procuratores monetæ, seu Præpositi monetæ, ut eos vocat Ammianus. Lib. 22. c. 17.

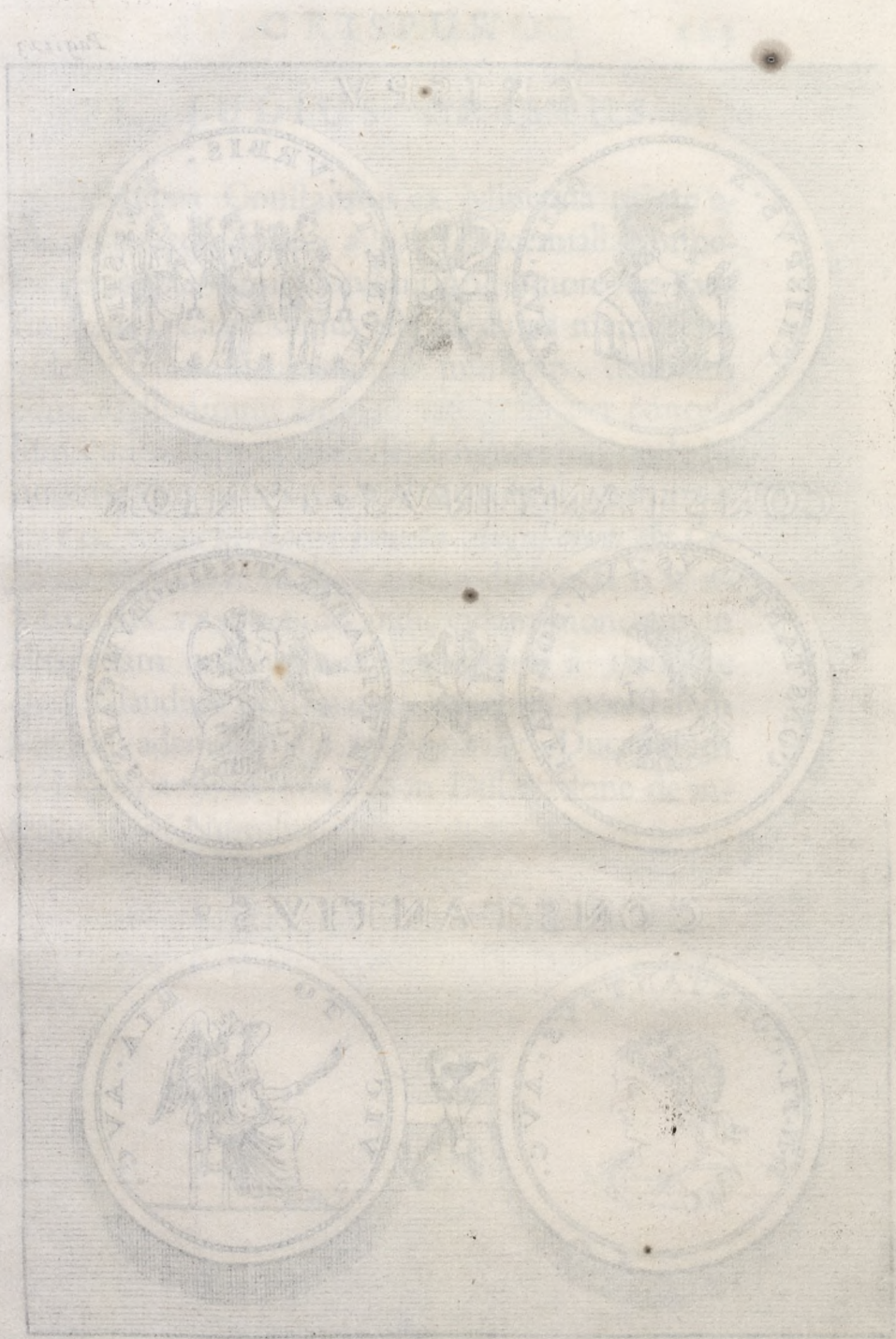
C. G. A. L. VAL. MAXIMIANUS.

GAlerius à Diocletiano & Maximiano Cæsar creatus est cum Constantio Chloro: in affinitatem etiam ambo vocati sunt, ut firmiora inter eos essent vincula: Galerius Valeriam Diocletiani filiam in uxorem accepit, & Constantius Theodoram Maximiani; & quasi inter omnes divisum esset Imperium, Illyrici oræ ad usque Ponti fretum, Valerio commissæ sunt: unde ipsis etiam tantum Cæsaribus jus monetæ cudendæ communicatum est, ut indicat maximus ille nummus, in quo tres fœminæ solito modo exhibentur: quod jam Gallieni ævo, in Salonino ejus filio receptum observamus, ut penes Cæsares hæc supremi fastigii nota, jam esset.

Constantinus Constantii Chlōri cum Gale-
 rio à Diocletiano & Maximiano adoptati
 filius; patre in Britannia mortuo, Cæsar dictus,
 in Gallias redit: ubi cum Maximiano, qui purpu-
 rā depositā rursus eam acceperat, fœdus iniit,
 ducta in uxorem Fausta ejus filia; sed postea Ma-
 ximianus Romam reversus, cum Maxentium fi-
 lium Imperii participem declarare recusaret, ex
 Urbe expulsus, ad Constantinum generum re-
 versus est, cui cum insidias strueret, iis dete-
 ctis, laqueo vitam finiit. Interea Romani Ma-
 xentio urbem tyrannicè administrante, Constā-
 tinum, ut eos liberaret, vocarunt. Mox ille co-
 pias instruit, & devictis Maxentii in Italia duci-
 bus, eum tandem ad pontem Milvium in Tibe-
 ri submersum superavit: unde Maximi nomen
 consequutus est, & magno applausu Romæ est
 exceptus. Bellis civilibus confectis barbaros un-
 dique contudit, Imperiique sedem Byzantium
 transtulit, eamque urbem restauratam, Constā-
 tinopolim appellavit. Gothos in Sarmatarum ter-
 ris vicit, iisque de bellatis Constantinopolim re-
 diit, ubi percussus est hic nummus cum epigraphe
 FELICI VICTORIÆ AUGUSTI. Genius urbis novæ
 sedet, turribus insignis, tanquam eam condidisset:
 palmam tenet ut Victrix: cornucopiæ gerit, ad in-
 dicandam soli fertilitatem: illi Victoria coronam,
 ut præmiū porrigit.

CRISPVS.

CONSTANTINVS · IVNIOR ·

CONSTANTIVS ·

FL. JULIUS CRISPUS.

CRispus Constantini ex Minervia priore ejus uxore filius, à patre Decennalia Imperii peragente cum Constantino juniore ex Fausta fratre, Cæsar dictus est: in cujus memoriam videtur cusus hic maximus nummus, denotans cum ad summum Imperii fastigium per concessum cudendæ monetæ esse designatum: unde in nummis ejus ævi: SACRA MONETA AUGG. ET CAESS. NOSTR. *Sacra moneta Augustorum & Cæsarium nostrorum.* In hoc autem dicitur M O N E T A URBIS VESTRÆ. ad indicandam monetam in aliis etiam urbibus esse concessam à tempore quo Claudius existimatur signandi potestatem Senatui ademisse: de quibus vide Ducangium in Historia Byzantina, & in Dissertatione de inferioris ævi Numismatibus.

FL. CLAUD. CONSTANTINUS JUN.

Constantinus junior Constantini M. ex Fau-
 sta filius natus major, cum Crispo ex priore
 patris uxore Minervia fratre, dum Decennalia ce-
 lebraret, Cæsar factus est; cuius memoriam in cly-
 peo renovat per has voces vot. x. id est *Votis de-*
cenalibus. Cum igitur illi per Cæsaris dignitatem
 ad Imperium designati essent, res à patre gestæ iis
 communicantur & sicut Victoria in Constantini
 M. nummis ita in iis exhibetur. Victoria clypeum
 tenet, in quo VICTORIA AUG. & circa, VOTIS
 MULTIS X. modo in Constantino juniore scribi-
 tur VICTORIA BEATISSIMORUM CAESS. ob erep-
 tas Licinio Provincias, postquam eum Constans
 pater ad Cibalin vicisset. Beatissimi titulus
 Diocletiano & Maximiano primum datus est;
 quod feliciter Barbaris & Tyrannis devictis Im-
 perium per tot annos administrassent: deinde
 Constantino patri, post ejus victorias, concessus:
 unde Cæsares illius filii, etiam BEATISSIMI no-
 minantur.

CONSTANTINUS

FL. JULIUS CONSTANTIUS.

CONstantius Constantini M. secundus ex
Fausta filius, primum à patre Cæsar factus
est, & eo mortuo Augustus & Imperator cum
aliis fratribus, cui in divisione Imperii, Oriens
cessit. Persas in Mesopotamiam irrumpentes,
repressit; unde Constantinopolim reversus, per-
cussus est hic maximus nummus cum epigraphe
VICTORIA AUG. Victoria sub Genii urbis forma
exhibetur, corona turribus ornata, ad denotan-
da illius amplissima mœnia à patre Constantino
extracta: pede dextro proræ imposito, ad ar-
guendum ejus ad mare situm: dextrâ palmæ ra-
mum gerit, solenne victoriarum insigne: lævâ cor-
nucopiæ tenet, ad denotandam soli fertilitatem
& abundantiam.

De Cæsari-
bus.

Cæsaris tantum titulo insignitur Constantius in hoc nummo, quam dignitatem à patre Constantino recepit, cùm Vicennalia sua & Crispi Constantinique junioris filiorum Decennalia celebraret, qua de re Aur. Victor inquit, *Namque ea tempestate Imperatori nostro Constantio insigne Cæsaris datum.* Pro cuius Constantii dignitatis Decennio, Nicomedia ipsi concessæ acta sunt vota, & cusus est hic nummus, in quo Victoria scribit in clypeo vot. x. id est *Vota Decennalia.* Victoria autem dicitur Beatissimorum Cæsarum, quod Delmatius Constantii patruelis, Cæsar à Constantino Magno etiam factus, Calocerum in Cypro res novas molientem debellarit: inde percussus nummi inter Cæsares in communis victoriae signum, & in nummis Delmatii Victoria cùm corona, apud Spanhemium occurrit.

Dissert. 6.
p. 601.

III.

Constantius cum Augusti titulo prodit iterum, patre nempe mortuo: nam sub eo Cæsaris tantum dignitatem obtinuit. Nummus aliquam ex victoriis ejus indicat, quam ob illius forma, cum Romæ percussus sit, ex Magnentio qui Constantem Constantii fratrem dolo interfecerat, relatum auguramur. Nam postquam ille Constantem in tentorio occiso purpuram assumpsisset, Constantius ad vindicandam fratris necem, contra eum movit, & memorabili prælio ad Mursiam devicit: sed cum Magnentius bellum rursus reparasset, ad Lugdunum iterum Constantius illum superavit, & in urbe se gladio transfigere coëgit, anno ætatis 40. Constantius sic Occidentem recepit, solusque Imperio potitus est: sed cum nullum haberet filium, Juliano ejus patrueli illum tandem cessit.

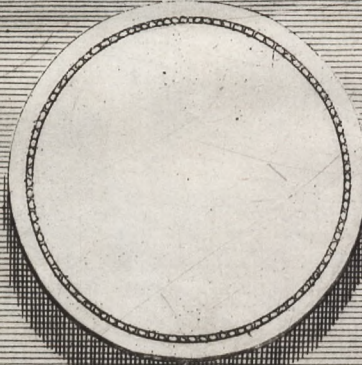
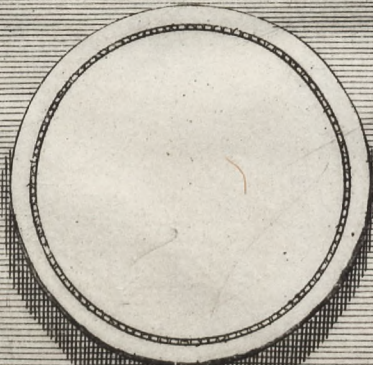
IV.

Constantii nummi in ordine haud sunt collocati, sed ut ad seriem accedere, scalpti; nam hic Cæsaris titulum præfert, & ideo ante eos qui Augusti dignitatem habent, præponendus. Constantius à patre cùm Cæsar factus esset, mox ei percussi sunt nummi & iidem tituli, quibus pater ornatus est, attributi; sic Victoria in ejus nummis, quæ ad Constantinum M. Gothis debellatis spectat cum epigraphe GLORIA ROMANORUM percussa est. Vox *Gloria* cùm sit frequens de aliquo fama cum laude, primùm sub Constantino Magno, qui tot egregia edidit facinora, usurpata est; unde in præclaro ejus numismate dicitur, GLORIA SÆCULI, VIRTUS CÆSARIS. Novus honoris titulus patri datus, totam Romanorum Gloriam in Constantino Magno designans, filio etiam communicatur, tanquam esset jam *Romanorum gloria*.

I.

FLAVIUS JULIUS CONSTANS.

Constans tertius Constantini M. ex fausta
 filius, à patre Cæsaris titulo donatus est, cum
 vota celebraret Triennalia, de quo ait Aurelius, *De Cæsarib.*
 Victor. *Et interea Gothorum Sarmatarumque stra-*
te gentes, filiorumque cunctorum minor, Constans
nomine, Cæsar fit. Tunc decimum sextum agebat
 annum: quo titulo, tanquam ad Imperii succef-
 sionem cum fratribus vocatus, nummi & qui-
 dem maximi, ei percussi sunt: hic præfert epigra-
 phem VIRTUS CÆSARUM, in quo Constantinus
 pater Paludatus stans manum imponit trophæo,
 quod in Sarmatia Gothis devictis illi erectum est.
 Provincia lugubris & mœsta in imo trophæi caput
 sustentans, tanquam subdita depingitur: ut sic
 per patris victorias, filiorum virtus emicaret, quos
 habuisset in bello comites, & quorum hac expe-
 ditione maxime enituerat fortitudo.

II.

Augusti, id est, Imperatoris titulo ornatur Constans; post mortem scilicet patris, anno secundo postquam Cæsar ab eo appellatus esset: ipsi autem in divisione Imperii cum fratribus Constantino & Constantio, Italia, Africa cum insulis, Illyricum, Dalmatia, Macedonia, Achaia, Peloponnesus, & Græcia cessit. Ideò Roma in ejus nummis galeata, ut solet, repræsentatur, cum Beatæ elogio, quod sibi tribuit, cum se felicem sub Constante existimet. Diocletiano & Maximiano ejus collegæ Beatissimi nomen datum fuisse primùm supra diximus: qui sint autem beati dicendi declarat, his verbis Seneca. *Hoc nos docet beatum, non eum esse, quem vulgus appellat, ad quem pecunia magna confluit, sed illum cui bonum omne in animo est erectum.* Roma ergo non videtur se Beatam appellare, quod divitiis, ut Caput mundi, abundet; sed quod Constantem habeat Imperatorem: si quidem Eutropius narrat de ejus Imperii initio. *Constantis Imperium strenuum aliquandiu & justum fuit.* Deinde Constantini fratris morte tumidior, ad scelera se convertit.

Lib. Epist. 6.

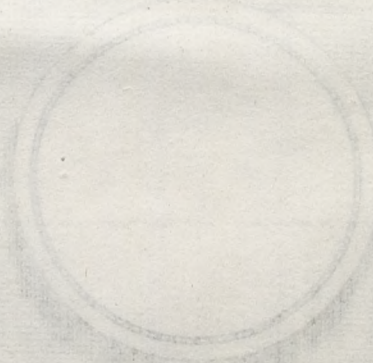
Lib. 30.

1810 MINT

DECEITFUL

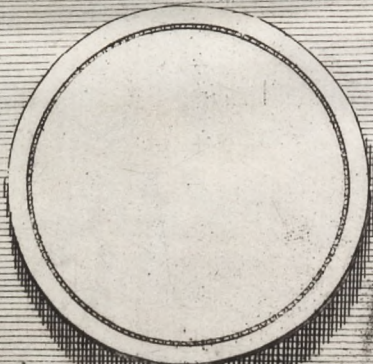
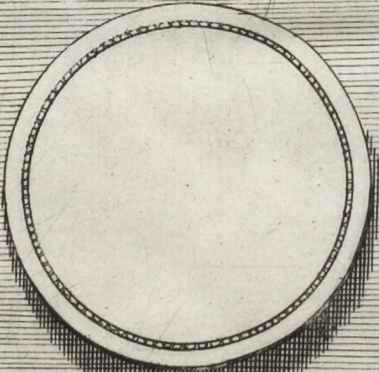

MAGNENTIVS

DECENTIVS

MAGNENTIUS.

IN Gallia Magnentius ex barbaris parentibus natus, Comes tandem ordinum factus, occiso artibus suis Constante, purpuram Augustoduni, cùm Imperatoris nomine assumpsit: rebus deinde Galliæ constitutis in Italiam transiit, ut Constantis Imperium sibi vindicaret; Nepotianus interea ex Eutropia Constantini Magni sorore filius, qui Imperii hæredem ideò se existimabat, ne Magnentius, illud vacuum occuparet, Romæ se Imperatorem vocavit: sed post 28. dies Magnentiana factione extinctus est. Magnentius fratrem Decentium creat Cæsarem Mediolani, & Romam progressus, Decentium ad tutandas Gallias, & ad novas copias colligendas mittit: pacata tandem Italia contra Constantium in Pannoniam profectus est: ubi ab eo profligatus, in Italiam se recepit, & ut à fratre copiarum auxilium acciperet, eum consortem Imperii fecit, Augustumque nominavit, ut nos docet hic nummus cum epigraphe VICTORIA AUGUSTORUM, qui videtur cusus, cum plures eum incautius prosequentes, circa Ticinum profligavit.

MAGNUS DECENTIUS.

DEcentius nomen Magni quod ferebat ejus pater, dictus Magnus, assumpsit, à quo etiam Magnentius frater appellatus videtur. Cæsar Mediolani factus est, cum Magnentius accepisset Constantium, patruelem Gallum Cæsarem creasse, ut Orientem in officio contineret, & à fratre cum hac dignitate ad conservandas Gallias missus est. Augusti titulum recepisse videtur postquam Magnentius à Constantio ad Mursiam victus est, ut ipsi copias duceret, quibus se contra eum tutarentur: qua de re eques hostem jaculo impetens exhibetur cum epigraphe VIR-TUS AUGG. quasi virtute eorum communi, hostes essent debellaturi. Enituerat haud dubie Decentii in bello fortitudo, siquidem dictus erat cum nobilissimo Cæsarum frequente titulo, *Fortissimus*, ut nos docent ejus nummi: sed cum audiisset fratrem Lugduni, post victoriam à Constantio relata, manus sibi violentas attulisse apud Senonas, laqueo vitam finivit.

FINIS.

I N D E X

VERBORUM ET RERUM.

A

A Cilius Glabrio Consul cum Commodo, pag. 48. Acræus Jovis cognomen. 18 Actæa, Cereris cognomen. 29 Actia certamina Perinthis cele- brata. 69 Actium urbs Epiri. 53 Actium certamen in Augusti honorem institutum. 77 Adventus Augusti, Pacificato- ris habitu. 118 Edes Faustinae Juniori decre- ta. 35 Aelius Capitolinus Byzantii Prætor. 72 Æmilianus contra Gallum pur- puram assumpsit. 109 Enobarbus Domitiæ gentis cognomen. 9 Ænum Thraciæ urbs. 58 Æquitas, cur in monetis appo- sita. 88 Æsculapius Docimi cultus. 100 Magnesiæ. 84 Pergami. 67. Thyatiræ. 55 Agrippæ filii ab Augusto adop- tati. 99 Agrippina Germanici, simu- landi nescia. 7 Albinus in Gallia occisus. 62 Alexan. Severus victoriam in	Germania per Duces retu- lit. 79 de Persis ipse reportavit. 81 Sub Solis effigie in nummis. 82. Amazonum ossa in Samo ser- vata. 114 Anazarbus, Ciliciæ urbs. 59 Ancæus Sami fundator. 163 Ancyрани Lunum deum colunt. 19 Annona Populo à Commodo procurata. 47 Antæus ab Hercule oppressus. 85 Antinous Hadriani Imp. ama- sius. 9 Antiochia urbs Syriæ. 71 Antiochius Syriæ Rex à Ro- manis victus. 71 Antonius Triumvir è Samo Jo- vis statuam sustulit. 103 ad Actium cum Cleopatra devictus. 78 Apamea urbs Syriæ. 56 Aper Numeriani focer. 220 Apollo, juvenis depingi so- let. 20 cognominatus Actiacus. 53 Palatinus appellatus. 53 Blaundi Lydiæ cultus. 100

INDEX

VERBORUM ET RERUM.

Apud Seleucienses Ciliciæ.	5	Radiato capite exhibetur.	5
108		Fulmen ut Jupiter gerit.	6
In urbe Tarso.	85	Avidii Cassii rebellio sub M.	
Apollonia urbs Ioniæ.	70	Aurelio.	32
Apollonidienfes, in quam urbem conveniebant.	70	Aurelius Barbarus Thyatiræ	
Apuleius consul cum Augusto V.	4	Prætor.	55
Aqua marina pro lustratione.	42	Aurelius Geminus Smyrnæ	
Aquila Imperii insigne. 25. Jovis. 56. Legionis.	74	Prætor.	67
Arcadius Ciliciam in duas provincias divisit.	59	Aurelius, Glycon, primus Blaundi sacerdos.	100
Archelaus Cappadociæ Rex ultimus.	64	Aurelius Philadelphensium primus Sacerdos.	104
Arcus M. Aurelii, & L. Veri, Romæ.	32	Aureolus Imperii particeps à Gallieno factus.	113
Argæus Cappadociæ mons altissimus.	64	B	
Ariarathes Eusebes Cappadociæ Rex.	61	B Acchus juvenis semper depictus.	21
Aries Mercurio facer.	19	Unde Dionysius appellatus.	100
Arma, quibus utebantur Britanni.	48	Amazonas profligat.	4
Armeniaci nomen L. Vero datum.	38	Apud Corycotas Ciliciæ cultus.	110
Armiger, Martis cognomen.	89	A Pergamenis.	102
Ascanius Æneæ ex Creusa filius.	99	Balbinus cum Caracalla consul.	65
Asiani, Romæ templum primi erexere.	39	Barbia Orbiana Alex. Severi uxor.	105
Asiarcha, primus Asiæ sacerdos.	27	Beatissimi titulum, quis primus usurpavit.	124
Athenodorus, Augusti præceptor.	40	Beatus, quis jure dici meretur.	130.
Attalus, Smyrnæ Sophista.	33	Bella sub Hadriano Imp. pauca.	17
Augustus Statuam Jovis quam Antonius è Samo sustulerat, in Capit. posuit.	103.	Bellator, Martis cognomen.	89
		Bellum Britannicum sub Commod.	50
		Parthicum, quandiu duravit.	58
		Bilanx, monetæ symbolum.	116

INDEX

VERBORUM ET RERUM.

Bipennis Amazonum infigne. 92
 Bithynia Hadriani provincia.
 22
 Bithynium, urbs Bithyniæ. 29
 Blaundus, Lydiæ urbs. 100
 Blaundus Heros quissam. *ibid.*
 Bos Herculi immolatus. 26
 Britannia sub Commodò re-
 bellat. 48
 Britannici nomen Caracallæ
 datum. 65
 Byzantium fame expugnatum.
 72

C.

C. Litera inversa, Centuriæ
 nota. 74
 Cereas Attali F. Pergami Præ-
 tor. 66
 Cæsaraugusta urbs Hisp. Tar-
 raconensis. 1
 Cæsarea urbs Cappadociæ me-
 tropolis. 64
 Cæsares nudum caput gere-
 bant. 95
 Caduceus, ludorum præmium.
 110
 Caligula se Dominum appel-
 lari iussit. 11
 Calocerus, res novas in Cy-
 pro movet. 126
 Calycadnus Ciliciæ fluvius.
 108
 Canis Hylam sequutus. 63
 Caracalla Germanici nomen
 assumit. 65
 Togatus sacra facit. 70
 Alter dictus Alexander. 65
 Carinus à patre Cæsar factus,
 119

Carpi Sarmatiæ Europææ po-
 puli. 96
 Carus post Probum Imperator
 119.
 In Mesopotamia mortuus.
 120.
 Castor Jovis ex Leda filius. 49
 Censoria dignitas Senatui re-
 missa. 106
 Centauri, quibus utebantur
 armis. 25
 Cerealia quando Romæ recep-
 ta. 24
 Quomodo Græcè dicta. 64
 Cæremoniæ pro Augustarum
 consecratione. 30
 Ceres Proserpinæ mater. 36
 Serendi frumenti inventrix.
 10
 A Romanis ab antiquo cul-
 ta. 24
 Certamen Olympicum in Elide
 primum institutum. 77
 Certamina, quæ vocata Φίλα-
 δέλφεια. 69.
 Byzantii, Antoniana Augu-
 sta. 72
 Cervus Dianæ sacer. 35. 56
 Æternitatis symbolum. 35
 Cibalis, urbs Pannoniæ infe-
 rioris. 124
 Cilicia in magnam & parvam. 59
 Circeps Agrippinæ à filio
 concessi. 7
 Cius, urbs Bithyniæ. 22
 Claudius Gothicus post Gallie-
 num. 115
 Claudius Fronto Asiarcha. 27
 Claudius Miletopolis Prætor.
 76

INDEX

VERBORUM ET RERUM.

Claudius Rufinus Smyrnæ Prætor.	60	ni pater.	121
Clypei votivi templis appensi.	96.	In Britannia mortuus.	122
Clypei Augustorum res gestas quando præferebant.	118	Constantinus Junior ex Fausta F.	122
Codrus Atheniensium rex ultimus.	92	Constantius Junior secundus ex Fausta F.	125
Colonia Romulensis in Hispania.	3	Quando Cæsar factus.	126
Patrensis sub Augusto deducta.	<i>ibid.</i>	Quando Augusti titulo ornatus.	127
Coloniis cudendæ monetæ potestas concessa.	3	Cornelia Paula Elagabali uxori.	78.
Colonus ut plurimum velatus.	52.	Cornucopiæ, Symbolum abundantia.	10
Colophon urbs Ioniæ.	71	Concordiæ deæ insigne.	5
Commodus cur Ælius appellatus.	43	Coronalaurea quibus concessa.	2.
Cum patre triumphavit.	44	Quercea, quibus data.	7
Annonam populo procuravit.	47	Corycus urbs se asylum vocat.	110.
Sub Herculis imagine cultus.	54.	Cræsus Lydiæ rex.	94
Spoliis Leonis amictus.	52	Crispina Commodi uxor.	43
Concordia Principum exoptata.	40.	à marito relegata, deinde occisa.	45
Laodiceæ cum Epheso.	56	Crispus Constantini ex Minervia F.	123
Constans tertius Constantini Magni F.	129	Cumæ, Æolicarum urbs maxima.	84
Ad scelera se convertit.	130	Curitis, Junonis cognomen.	107
In tentorio occisus.	131	Cybele, eadem quæ Rhea, & Ops.	15
Constantinopolis à Constantino M. vocata.	120	Smyrnæ tutelaris dea.	33.60
Constantinus M. quando Cæsar factus.	122	Cydnus Cihciæ Fluvius.	
Gothos in Sarmatia devicit.	129.	Cyziceni quando Neocori primum.	36
Constantius Chlorus Constanti-		Quando, bis Neocori facti.	16.
		Cyzicus urbs Hellesponti celeberrima.	63

INDEX

VERBORUM ET RERUM.

D.

Dacia sub Commodō sedata. 50
Dædalus faber Atheniensis. 83
Daduca Cereris sacerdos. 29
Dalmatæ à Tiberio victi. 5
Decebalus Daciæ rex. 13
Decennales ludi, à quo instituti. 49.
Decennalia Commodi, quando suscepta. *ibid.*
à Constantino M. soluta. 123
Decentius Magnentii frater. 132.
Apud Senonas laqueo vitam finiit. *ibid.*
Decius contra Philippum Imperator factus. 101
cur Hostilianum adoptaverit. 105.
Delmatius Constantini M. nepos. 126
Demetrius Apellas Apolloniæ Prætor. 71
Dextrarum junctio, fidei symbolum. 45
pro matrimonio contrahendo. *ibid.*
Concordiæ symbolum. 78
Diana, cognominata Lucifera. 35.
Polymamma apud Ephesios. 56.
Eadem Philadiæ culta. 104.
Venatrix appellata. 90
Dindimus Phrygiæ magnæ mons. 28
Dio consul iter. cum Alex. Se-

vero.

79

Diocletianus contra Carinum Imperator factus. 120
Alter vocatus Jupiter. 121
Diomedes Pythia certamina instituit. 66
Docimum urbs Phrygiæ magnæ. 100.
Docimus, Macedo, Antigonidux. 100
Domitianus Dominum se appellari iussit. 11
Se Palladis filium jactabat. *ibid.*
Drusi senioris statua in templo Concordiæ. 5
Drusus Tiberii filius. 105

E.

Elagabalus, Solis erat Sacerdos. 78
Emesa urbs Syriæ. 63
Epigonius Colophonis urbis tyrannus. 72
Ephesii Asiæ primatum obtinere. 90
Quando Neocori bis dicti. 61
Augustorum & Artemidis Neocori. 82
ut soli primatum haberent, obtinere à Macrino. 76
Ephesus Ioniæ urbs. 56
Epidauros urbs Peloponnesi. 79
Etruscilla Decij, & non Volusiani uxor. 104
Evander Arcadiæ rex. 24
Euhippa Amazon. Thyatiræ fundatrix. 55
Eusebia Cappadociæ urbs. 64

INDEX

VERBORUM ET RERUM.

Eutropia Constantini M. foror.
131.

F.

FAlx ætatem designat. 110

Fausta, Constantini M. uxor
secunda. 113

Faustina junior parum pudica,
35.

Sub Dianæ Luciferæ effigie.
ibid.

Sub Proserpinæ nomine. 36
93

Sub Veneris appellatione. 36

Faustina senior, quando mortua.
29.

Festa pro Decennialibus cele-
brata. 49

Fides exercitus Commodoprae-
stita. 50

Fimbria Romanorum dux. 67

Firmus sub Aureliano tyrannus.
113.

Flavius Pausanias Magnesiæ
Prætor. 84

Flores ver denotant. 119

Florianus Taciti frater, Impera-
tor. 116

Fœdus Ephesiorum cum Phila-
delphenfibus. 114

Fortissimus, Cæsaris epithetum.

G.

GAllienus filium Postumo
educandum tradidit. 115

Heracliani & Marciani infi-
diis occisus est. *ibid.*

Gallus post Decii mortem Im-
perator factus. 107

Genius montis Argæi pro Deo
habitus. 75

Germania à Tiberio vastata. 5

Germanicus à Tiberio adopta-
tus. 105

Germanicus Commodi cur co-
gnomen. 44

Gerusia senum Senatus. 94

Geta Severi F. minor. 73

Gloria Romanorum quando in
nummis. 128

Gordianus tertius venationi de-
ditus. 90

ad bellum Persicum pergit.
90.

Persas profligat & vincit. 87

H.

HAdrianus se Nervæ nepo-
tem scripsit. 15

Princeps munificus. 17

Minervam præsertim coluit.
ibid.

Olympium se appellavit. 18

Helias Blaundi urbis Episcopus.
100.

Helvius Pertinax cum Commo-
do consul. 52

Hercules bibax. 24

clava pro armis utebatur. 90

Midæi tutelaris deus. 63

Philippopolis Thraciæ cul-
tus. 66

Tarsi Ciliciæ. 85

Herculis sacrificium ad aram
maximam. 23

cum Antæo gigante lucta. 86

Herculius cognomen Maximi-
niani. 121

INDEX

VERBORUM ET RERUM.

Herennius Decii & Etruscillæ F.

104

Hippius Bithyniæ Fluvius. 22

Hispaniæ divisio ab Augusto facta. 1

Holmus Ciliciæ Asperæ urbs. 108

Homadus Centauri nomen. 25

Horti Elysi. 42

Hostilianus à Senatu contra Philippum Imperator appellatus. 105

Hostilianus ejus F. à Decio adoptatus. 106

Hygæ Æsculapii filia. 72

Hylas Theodamantis filius. 63

Hypæpa Lydiæ urbs ad Caystrum. 89

I.

Iberus Hispaniæ fluvius. 1

Imber divinitus exortus. 31

Immunes Colophonii facti. 71

Imperatores pro bello suscipiendo sacra faciebant. 39

ante bellum alloquebantur milites. 97

Dii Romani à Græcis appellati. 81

Imperii quæ pars Constanti cessit. 130

Imperium sub Diocletiano divisum. 120

Ion Xuthi filius. 80

Iones ab eo dicti. *ibid.*

ab Achæis ejecti. 79

Jovius Diocletiani cognomen. 121

Mauria regio Asiæ minoris. 108

Julia Augusti sub Pietatis imagine. 3

Julia Severi ex Emesa urbe. 63

Julia Paula Elagabali uxor

Julius Marcus Pergami Prætor. 77.

Julius Paulus Prætorio præfectus. 78

Juno Pronuba apud Samios adolevit. 98

ab iis magnopere culta. 83

Jupiter, unde cognominatus Victor. 39

Amicus appellatus. 68

Laodiceæ cultus. 33. Sami.

103. Smyrnæ. 33

Jus monetæ cudendæ Cæsaribus concessum. 121

L.

Lampadum dies Cerei dicta. 30

Laodice Seleuci Regis Syriæ uxor. 17

Laodicea Phrygiæ urbs ad Lycum. *ibid.*

Lauri ramus pro lustratione. 42

Laurus Apollini sacer. 103

Lectisternia, unde dicta. 38

Legio IV. Scythica. 1

VI. Ferrata. *ibid.*

X. Fretensis. *ibid.*

Minervia à Domitiano instituta. 12

XXII. Primigenia. 3

Leo Herculi sacer. 54

Licinius ad Cibalim devictus. 124

Livia pro Junone culta. 30

INDEX

VERBORUM ET RERUM.

Sub Justitiæ nomine.	3	Marciana Trajani soror.	13
Lucilla L. Veri uxor.	42	Marinus sub Philippo tyrannus.	101.
Quot habuerit filios.	42	Mars præcipuè à Romanis cul-	89
Ludi Apollinares Romæ editi.		tus.	
34.		Matrimonium Commodi cum	
Cereri quando facti.	24	Crispina.	43
Chrysanthemum Sardibus ce-		Martialis cognomen Junonis.	107
brati.	93	Maxentius Val. Maximiani F.	122.
Circenses Castori & Polluci di-		Gal. Maximianus, Cæsar fac-	120
cati.	49	tus.	
Pythii in Apollinis honorem.		Val. Maximianus laqueo vitam	122
65.		finiit.	
Troia in memoriam Ascanii.		Maximinus ad imperium per-	83
99.		venit.	
Ludorum Actiacorum præ-		Maximus Maximini Imp. F.	84
mium.	80	Mazaca Cappadociæ urbs pri-	
Pythiorum.	65	maria.	64
Lugdunum Galliæ Celticæ		Medicinæ deus Apollo.	53
urbs.	127	Meleager Oenei Calydoniæ re-	90
Luna eadem quæ Diana.	35	gis F.	
Lupa cum puerulis.	47	Memmius Ædilis Romanus.	24
Lustrationis puerorum modus.		Mercurius Miletopolis tutela-	76
42.		ris deus.	
Lyfimachus Thraciæ Rex.	55	Midæum Phrygiæ urbs.	63
		Midas Phrygiæ rex.	ibid.
		Miletopolis Mysiæ urbs.	76
		Milvius pons supra Tiberim.	122
		Minerva cognominata pacifera.	53.
		appellata Victrix.	ibid.
		Domitiani tutelaris dea.	111
		Tarfi culta.	85
		à Vulcano pro uxore postu-	23
		lata.	
		Minervæ imago in Domitia-	

INDEX

VERBORUM ET RERUM.

ni nummis. 12
 Minervia Constantini M. uxor. 123.
 Mithridates Ponti Rex. 76
 Mœsia Europæ provincia. 120
 Moneta supremæ potestatis nota. 113
 cur sacra appellata. 120
 pondere certo constare debet. 116
 Muria inferioris Pannoniæ urbs. 127
 Mystæ Cereris sacerdotes. 29

N.

N Avarchis facta urbs Corycus. 110
 Nemeses Smyrnæ tutelares deæ. 67.
 Urbis restaurationem Alexandro suadent in somno. 91
 Neocori Augustorum populi.
 Neocoriam Cæsarienses obri-
 nent. 64
 Neocorias quot Smyrna habue-
 rit. 61
 Nepotianus purpuram Romæ
 assumpsit. 131
 Neptuni signum in portu Of-
 tienfi. 10
 Neptunus maris deus. 84
 Sami præcipuè cultus. 103
 Nero à Claudio adoptatus. 9
 Portum Ostiensem perfecit. 19.
 Numerianus Cari F. junior. 119
 Persas profligavit. 120
 Nummi maximi non ad usum
 monetæ. 116

Mediæ formæ frequētiore
 facti. 120
 Nundina dea, unde nominata.
 42.
 Nyfa urbs Cariæ. 110

O.

O Cravia Claudii Imperato-
 ris filia. 9
 Octavius Herennius Romæ
 templum Herculis erexit. 25
 Odenatus Imperii particeps à
 Gallieno factus. 113
 Oliva pacis symbolum. 49
 Olympia certamina Pergami fa-
 cta. 77
 Olympus Bithyniæ mons. 22
 Omphale Lydiæ regina. 28
 Origo urbis Tarfi incerta. 46
 Otacilia Severa Philippi Imp.
 uxor. 35
 Ovario M. Aurelii. 31

P.

P Acator, Martis cognomen.
 89.
 Pallas Thyatiræ culta. 55
 Pamphilia Populo data. 22
 Pandataria Mediterranei maris
 insula. 7
 Pannonia sub Commodò paca-
 ta. 51
 Panthera vino gaudet. 21
 Baccho sacra. 19
 Parthici nomen L. Vero datum.
 28
 Patræ, urbs Achaïæ. 3
 Paula Elagabali uxor. 73

INDEX

VERBORUM ET RERUM.

Paulina Maximini uxor.	84	occidit.	114
Pavo Junoni sacer.	83	Pietas à Samiis culta.	103
Pelopea Amazon Thyatiræ fundatrix.	55	Pinaria gens Romana.	23
Pelops Tantalii Phrygiæ regis F.	84	Pithyreus Proclis pater, Epidaurus.	80
Penelope Icari filia, Ulyssis uxor.	98	Plautius Quintillus consul cum Commodo.	44
Pergamus se primam Asiæ appellat.	59	Plotina Trajani uxor.	13
Quando Neocòriam accepit.	67	Pluto Proserpinam rapuit.	24
Perinthii à Severo Neocori facti.	80	Polemo Smyrnæ Sophista.	33
ab Elagabalo bis.	78	Hadriano Imperatori gratus.	18.
Perinthus Epidaurus Perinthus urbis conditor.	79	Pollux Jovis F. ex Leda.	49
Perinthus Thraciæ urbs.	65	M. Porcius consul Romanus.	69.
Perseus, ut deus Tarfi cultus.	85	Portus Ostiensis à Claudio inceptus.	9
Pertinax filius, non Cæsar à patre factus.	57	Postumus in Galliis Imperium arripuit.	115
Pescennius in Syria Imperator vocatus.	59	interventu Læliani occisus est.	<i>ibid.</i>
Pestis sub M. Aurelio Romæ.	38	Potitia gens Romana.	23
iterum sub Commodo grassata est.	53	Prima Cæsarum quæ dignitas.	106
Philadelphenses Neocori sub Hadriano.	104	Princeps juventutis, successionis symbolum.	99
Philadelphia Lydiæ urbs.	<i>ibid.</i>	Priscus Philippi fr. purpuram in Syria post ejus mortem assumpsit.	102
Philalethes, Jovis cognomen.	18	Probus à militibus Imperator electus.	116
Philippopolis urbs Thraciæ.	65	Processus consularis Commodi.	48
Philippus Macedoniæ rex.	24	Alexandri Severi.	79
Philippus Arabs, Imperator factus.	97	Procles Pithyrei F. Ionum dux.	<i>ibid.</i>
Pacem cum Persis facit.	98	Proserpina Cereris filia.	24-94
Carpos profligat.	96	à Plutone rapta.	36
In campis Veronensibus devictus.	101	Sardibus culta.	93
Philippus Jun. Cæsar à Patre factus.	99	Prusias Bithyniæ rex.	22
Phlous Amazonem in Samo			

INDEX

VERBORUM ET RERUM.

pudicitia, Romæ gemina. 104
 à Principibus Fœminis opta-
 ta. 111
 Pudor apud Athenienses colitur. 98
 apud Samios pariter. *ibid.*
 cum Pudicitia, numen idem. 104.
 Pueri alati pro maribus habiti, 42.
 Pullio capitis ornatus. 98
 Pupienus cum Balbino Imperator. 85
 Pythia certamina in honorem Apollinis instituta. 66
 erant novennialia. 69
 eorum præmium, poma. 80

Q.

Quadorum rex in nummis prostratus. 31
 Quadrigæ pro consulatus processu. 4
 Quatuor puellæ, anni tempestates denotant. 61
 Quinquatria Minervæ à Domitiano celebrata. 12

R.

Roma cognominata Victrix. 47
 hostium spoliis frequens infidet. 32
 sub Commodò colonia facta. 52
 Romani ex urbe Sophistas eiecerunt. 60
 Romulus urbis Romæ condi-

tor. 89
 Herculis cultum è Græcia cepit. 26
 Ruffinus Sardinum Prætor. 94
 S.

Sabina Hadriani Imp. conjux. 15
 Nova Ceres vocata. 30
 Sabini inter Latium Hetruriamque contenti. 107
 Sacra Cereris quomodo celebrata. 29
 Sacra, ante certamina fiebant. 80.
 Salduba Hispaniæ Tarraconensis urbs ad Iberum. 1
 Saloninus Gallieni Imp. F. 115
 Samos urbs insulæ Sami præcipua. 83
 Sangaris Asiæ minoris fluvius. 28.
 Sapor Perfarum rex. 113
 Sardi à Gordiano Neocori terfacti. 93
 Sardis urbs Lydiæ primaria. 28
 Se metropolim Asiæ, Lydiæ & Græciæ vindicat. 94
 Sarmatici cognomen Commodò datum. 44
 Scipio eburneus in signe consulatus. 4
 Scythæ, borealis Europæ populi. 107
 Securitas quid denotat in nummis. 9
 Seleucia urbs Ciliciæ asperæ. 108.
 Seleucus novem urbes de suo

INDEX

VERBORUM ET RERUM.

nomine Seleucias appellavit. 60 <i>ibid.</i> Senatus monetam æream Romæ signari curabat. 88 Senones Galliæ populi. 132 September mensis à Caligula in memoriam Germanici appel- latus. 7 Septemviri Epulorum unde di- cti. 38 Serapis cur calathò ornatus. 112. Perinthis tutelaris deus. 69 Severi in Parthos profectio. 62. Signum Domitiani antiquum. 11. Smilis Æginæta, Junonis Samiæ iconem fecit. 83 Smyrna Amazon, Smyrnæ urbis fundatrix. 92 Smyrna Ioniæ urbs celebris. 18. Ab Alexandro M. restaurata. 91. Inter Ionicas urbes recepta. 92. Asiæ primatum à Caracalla ob- tinuit. 82 Terræ ornamentum & Græ- ciæ theatrum dicitur. 81 cum Pergamo fœdere juncta. 56 Smyrnæi Tiberio templum ere- xere. 69 De Chiis victoriam retule- runt. 92 omnibus fere Augustis num- mos cudere. 82 Sophistæ ad Præturæ munus	accedebant. 60 Sulpitius Hermophili F. Sardis urbis primus sacerdos. 93 T. Tarentum urbs Italiæ. 11 Tarcenses Severi beneficiis astricti. 62 cur Minervam coluerunt. <i>ibid.</i> Tarsus Ciliciæ campestris urbs. 85 Libera sub Severo facta. 86 Prima provinciæ vocata. 59 Imperatorum nomina fre- quens cepit. 15 Tatianus Trajani Imp. amicus. 75 Tattius Sabinorum rex. 27 Taurus Apollini sacer. 19 Neptuno. 20 Teium urbs in Bithyniæ Pa- phlagoniæque confinio. 21 Telephorus sanitatis Deus. 72. Telluris stabilitæ typus. 51 Templa Antinoò dicata. 19 Templi Dianæ Ephesiæ prospe- ctus. 58 Templum Æsculapii Pergami. 66. Thyatiræ. 55 Apollinis, apud Blaundeos Lydiæ. 100 Augusti, Pergami. 70 Concordiæ, Romæ. 5 Herculis Victoris Romæ. 25. Jovis Capitolini, Romæ. 32 Junonis

INDEX

VERBORUM ET RERUM.

- Junonis Pronubæ, Sami, 83
 Martis, in via Appia. 89
 Romæ, Smyrnæ. 92
 Romæ & augusti. In urbe.
 39.
 Tiberii, Smyrnæ. 69
 Vulcani, Romæ. 83
 Theodamas ab Hercule occi-
 sus. 63
 Theodora Constantii Chlori
 uxor. 121
 Theogamia certamina, Pro-
 serpinæ dicata. 110
 Theristrum pudicitæ? quid.
 111.
 Theseus Ægei regis Athenarum F. 81
 Smyrnæ urbis restaurator.
 91.
 Thyatira Lydiæ civitas. 55
 Ab Amazone ejus nominis
 condita. *ibid.*
 Thyrsus Bacchi insigne. 21
 Tiberius Claudius Myro, Colo-
 phonis Prætor. 72
 Tiberius Imp. Cappadociam,
 in provinciam redegit. 64
 Ticinum Italiæ fluvius. 131
 Titus Antonius Hypæpæ Præ-
 tor. 89
 Tomos urbs ad Pontum Eu-
 xinum. 57
 Milefiorum colonia. 58
 Trajanus à Nerva adoptatus.
 13.
 Germanici cognomen, dein-
 de Dacici habuit. *ibid.*
 à Pergamenis deus servator
 dictus. 68
 Trajanus etiam Decius appel-
 latus. 101
 Tranquillina Gordiani III. u-
 xor. 89
 à Græcis dicta Furia. 94
 sub Proserpinæ effigie. 93
 Triennalia Constantini M. sus-
 cepta. 127
 Triumviri monetales, Præpo-
 siti monetæ deinde appella-
 ti. 120
 Triumphus Parthicus L. Vero
 concessus. 37
 Gordiano tertio decretus.
 87
 Trophæa ex quo ligno con-
 fecta. 59
 Turiaso urbs Hispaniæ Tarra-
 conensis. 6.
 V.
 Valeria Gal. Maximiani
 uxor. 121
 Valerianus contra Æmilianum
 Imperator vocatus. 121
 à Sapore captus. 113
 Valerius Maximianus Cæsar
 à Diocletiano factus. 121
 Verus in Aureliam gentem a-
 doptatus. 27
 Vestæ templum Romæ à Nu-
 ma extructum. 41
 Vestalis pollutæ, quæ pœna.
ibid.
 Vestalium numerus. *ibid.*
 Vicennalia à Constantino M.
 soluta. 126
 Victoria Britannica sub Com-
 modo. 48

INDEX

VERBORUM ET RERUM.

Carpica in nummis argenteis. 96
 contra Quados à M. Aurelio relata. 46
 Ulpius Marcellus Commodi legatus. 48
 Vologæsus Parthorum rex. 37
 Urbes appellatæ sorores. 36
 Neocoræ factæ. 61
 terræ motu in Asia disjectæ.

27
 Urnæ ludorum præmia. 80
 Vulcanus Junonis filius. 23
 Uxori Pertinax, Augusta nomen negavit. 57

Zodiacus, duodecim signa continet. 94

FINIS.

Valerius Catullus. 121
 Valerianus contra Maximilianum Imperator vocatus. 121
 Valerius Maximianus Cæsar à Diocletiano laesus. 121
 Vetus in Antichia georum à doctis. 27
 Vetus templum Romæ à N. 41
 Vestis extrinsecum. 41
 Vestis pollicis, quæ pectus. 41
 Vestium numerus. 121
 Vicennalis à Constantino M. soluta. 126
 Victoris Britannici sub Commodi.

Thetis Regi regis Athene. 81
 Smyrnis urbis restitutor. 91
 Thyasus Lydis civitas. 27
 Ab Amazone eius nominis condita. 27
 Thyelus Bacchi insigne. 27
 Tiberius Claudius Myro Colophonis Pretor. 27
 Tiberius Imp. Cappadociam in provinciam redegit. 27
 Titus Antonius Hypocrite. 27
 Tormes urbs ad Pontum Euxinum. 27
 Mithridatum colonia. 27
 Titianus à Nerva adoptatus. 27
 Germanici cognomen, deinde Dacici habuit. 27
 à Pergamensi deus servator dignus. 27

Śląska Biblioteka Publiczna

223677

II

G.

